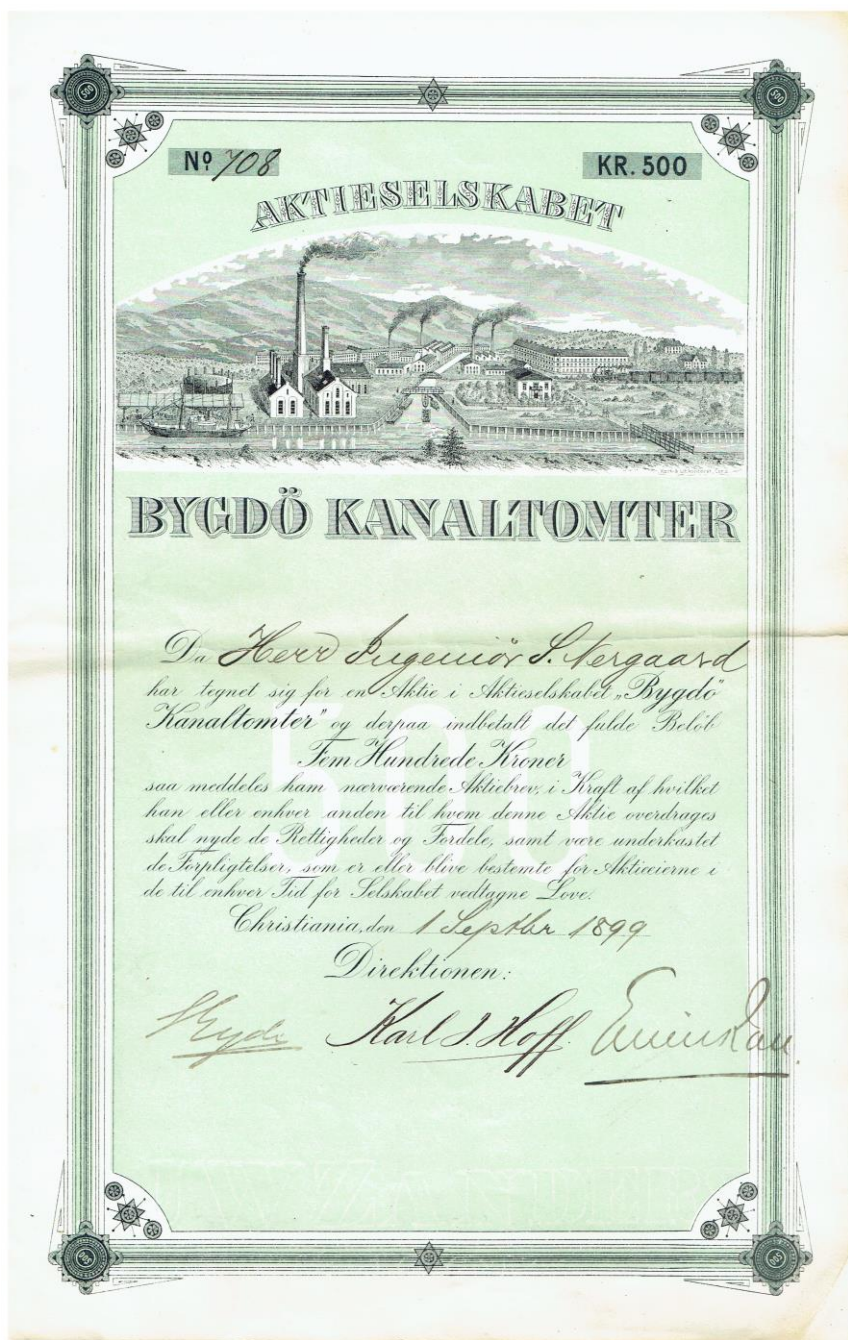

AUKSJON NR. 2

ØSTLANDETS AKSJBREV FORENING

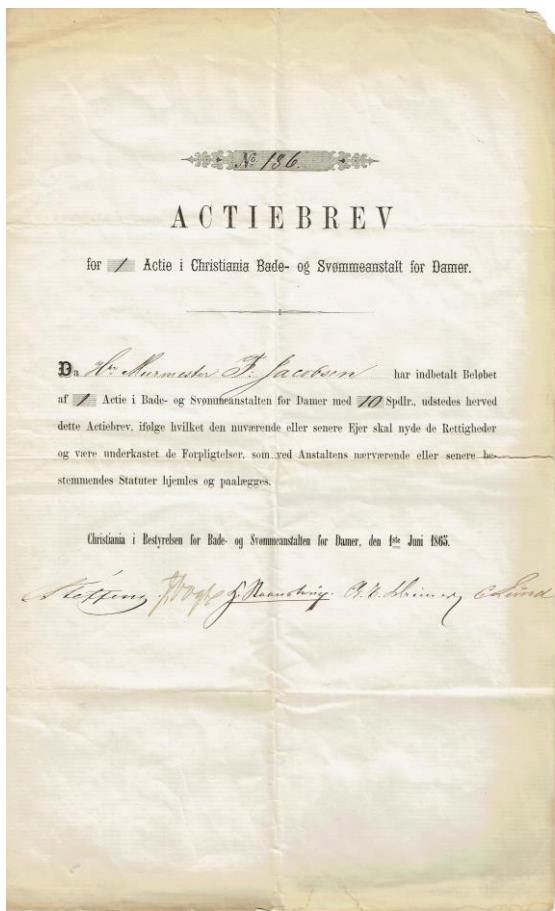
Bygdø Kanaltomter 1899, objekt nr 331

OSLO - LØRDAG 22. april 2017 - KL. 12 (Visning fra kl. 10)

Scandic Solli Hotell, Parkveien 68

Frist for skriftlige bud: TORSDAG 20. april 2017.

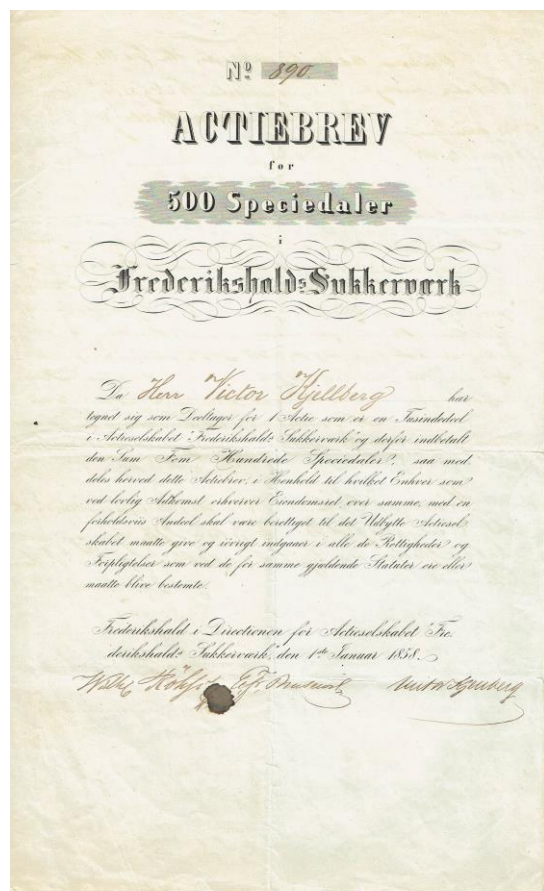
SEPARAT SKRIFTLIG FORHÅNDSAUKSJON MED BUDFRIST 20. april 2017

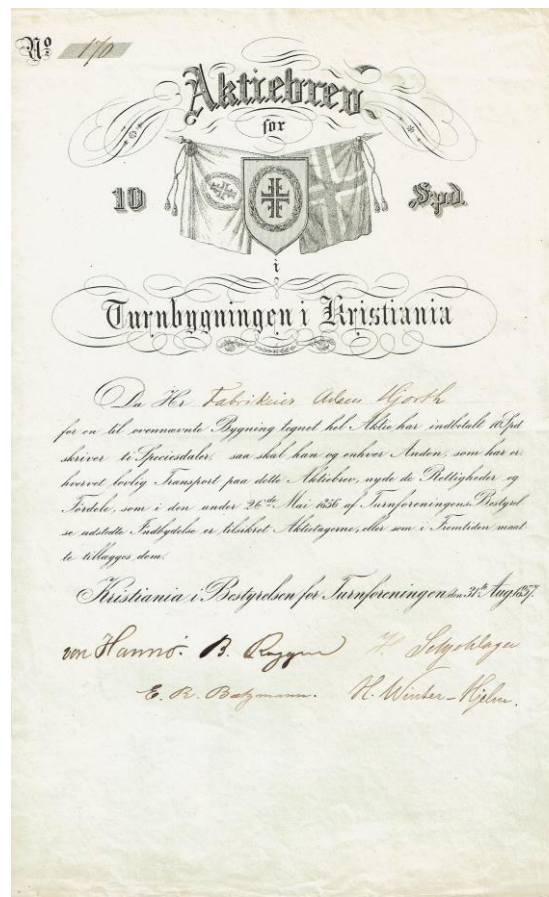
Nr 100

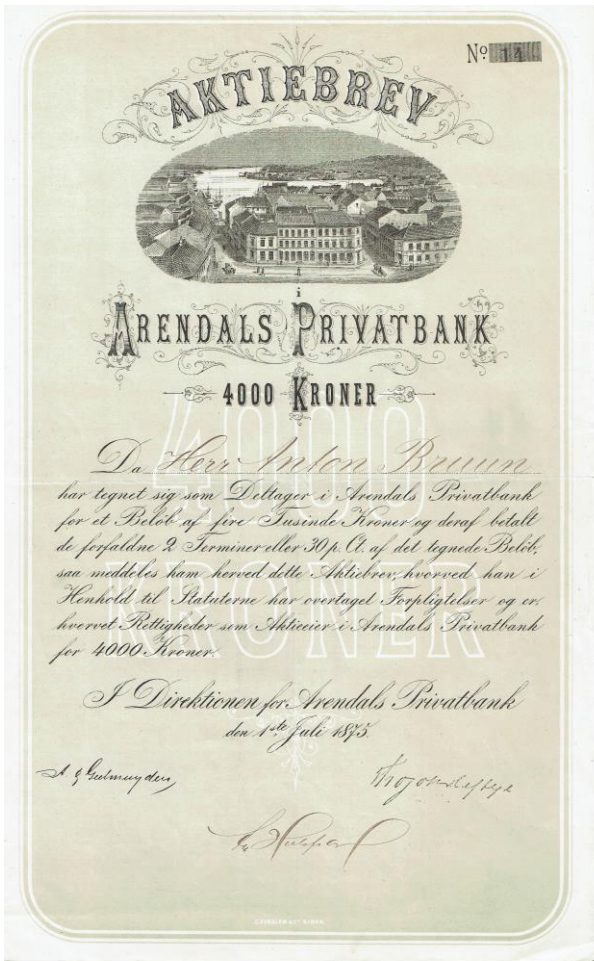
Nr 118

Nr 105

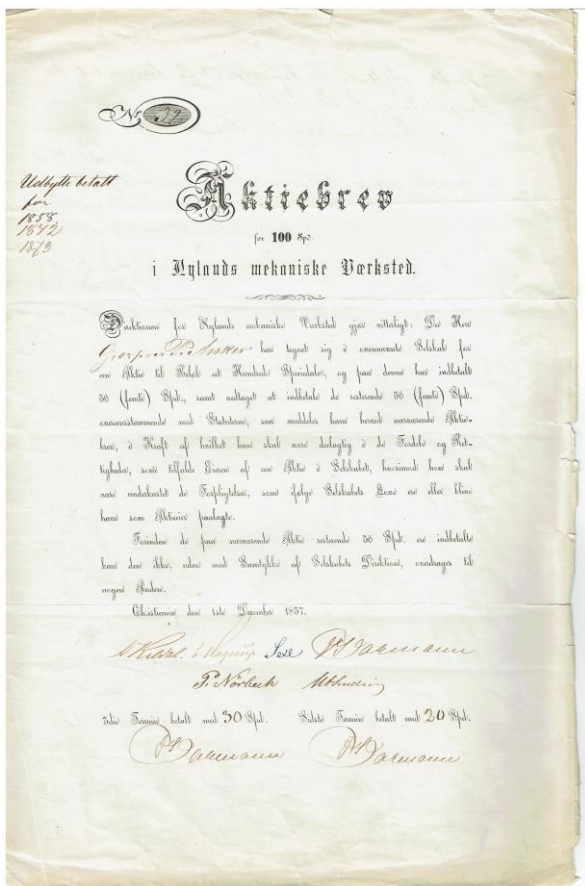
Nr 119

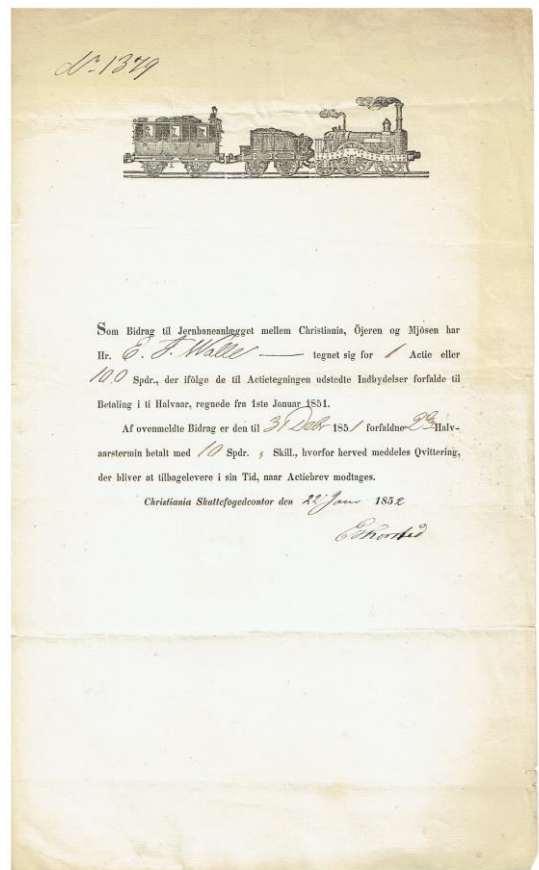
Nr 163

Nr 313

Nr 276

Nr 316

VELKOMMEN TIL AKSJEBREVAUKSJON I OSLO!

Skriftlig forhåndsauksjon med budfrist 20. april 2017

Auksjon lørdag 22. april 2017 - Scandic Solli Hotell - Parkveien 68 Oslo

- Skriftlig forhåndsauksjon, **budfrist 20. april 2017 kl 23:00**
- Visning av auksjonsobjekter til lørdagsauksjon fra klokken **10:00** - Auksjonen starter **klokken 12:00**.
- Sosialt samvær med anledning til byttevirksomhet etter auksjonen, hvis tiden tillater det.

Dette er den andre auksjon i regi av ØSTLANDETS AKSJEBREV FORENING (ØAF) som ble stiftet høsten 2015. Nytt siden fjorårets auksjon er en skriftlig forhåndsauksjon med 93 objekter. Forhåndsauksjonen er åpen for bud som må være mottatt innen budfristen torsdag 20. april kl 23:00.

Auksjonene har blitt til med stor innsats av det nye styret og auksjonskomiteen siden fjorårets auksjon i april 2016. Auksjonskomiteen som har bestått av Frank Skaarud, Dag Omberg og Oddvar Walle Jensen har gått nøye gjennom hvert aksjebrev, og foretatt en **meget streng vurdering** av kvaliteten! Det er mulighet for å se alle auksjonsobjektene den 22. april fra kl 10:00 og frem til auksjonen starter.

Selv om tilgangen til nye objekter er meget liten, mener vi at vi har klart å sette sammen en god auksjon med mange spennende objekter. Det har vært totalt 16 forskjellige innleverer som har bidratt med objekter. Når vi tar med den skriftlige forhåndsauksjonen har vi med **450 objekter** med et samlet utrop på ca kr **260.000**. Av disse er det 73 aksjebrev som ikke har vært frambudt på auksjon tidligere! (Disse er benevnt med **NY** i kommentarfeltet)

Utropsprisene er satt etter beste skjønn utfra sjeldenhet, dekorativitet, kvalitet samt hva sammenlingbare brev er omsatt for tidligere. Auksjonskomiteen har også tatt hensyn den prisstigningen vi har sett for aksjebrev i andre markeder som Skanfile online- og hovedauksjoner og Blomqvists onlineauksjoner. Denne økende interessen for aksjebrev og dermed noe høyere priser gjenspeiles i denne auksjonen.

Auksjonen med ca 350 objekter er forventet å ta ca 3-4 timer med 2 innlagte pauser. Etter auksjonen blir det oppgjør og utlevering av aksjebrev for de som ønsker det. Det vil også bli noe tid til sosialt samvær med muligheter for byttevirksomhet. Vi har lokalet til kl. 18:00.

Vi håper på god deltakelse både med forhåndsbud og oppmøte i auksjonssalen!

NB! Dersom du vet at du kommer på auksjonen er det fint om du kan forhåndsregistrere deg slik at du blir tildelt et budgivernummer på forhånd. Dette sparer mye tid på auksjonsdagen. Forhåndspåmelding skjer til Oddvar Walle Jensen - owallejensen@gmail.com

Med scripofil hilsen:
Oddvar Walle Jensen

På hjemmesiden www.aksjebrev.com og medlemsiden på Facebook

<https://www.facebook.com/groups/770199133089547/?fref=nf>

finner du bilder av auksjonsobjektene!

Husk - Fristen for skriftlige bud, både til den skriftlige forhåndsauksjonen og til

hovedauksjonen er: Torsdag 20. april 2017 kl. 23:00!

2 måter å legge inn skriftlige bud på:

Brevpost: John Ravlo,
Furulundtoppen 43, 0282 Oslo

E-post: john@ravlo.no

Alle som leverer bud via e-post vil få
bekreftelse

Informasjon og spørsmål:

John Ravlo, tlf. 91 86 26 98

john@ravlo.no

Oddvar Walle Jensen, tlf. 93 24 53 28

owallejensen@gmail.com

Auksjonsbetingelser

1. Høyeste bud får tilslaget. Ved like skriftlige bud, får først ankommet bud tilslaget. Ved forskjellige bud, får høyeste bud tilslag, **men ikke mer enn ett budintervall** over det nest høyeste bud.
2. Angitte utropspriser er minstepriser.
3. **15 % provisjon** på tilslagssum kommer i tillegg. Dette er en medlemsauksjon så budgivere som ikke er medlemmer må også betale medlemskontingent kr 400. Ved utsendelse tilkommer **vanlig porto**.
4. Kjøp over kr 1 000 sendes rekommandert.
5. Avgitte bud er bindende. Bud til den skriftlige auksjonen og forhåndsbud til hovedauksjonen må være mottatt innen angitt tidsfrist for forhåndsbud, se side 4 for detaljer.
6. Budene dirigeres etter følgende budintervaller: 10 – 100 kr økning med 10 kr, 100 – 1 000 kr økning med 25 kr, 1 000 – 2 000 kr økning med 50 kr og over 2 000 kr økning med 100 kr.
7. Gamle medlemmer som er tilstede i auksjonssalen kan få med seg kjøpte objekter sammen med faktura med 14 dagers betalingsfrist. Gamle medlemmer som ikke er tilstede i salen får tilsendt kjøpte aksjebrev sammen med faktura med 14 dagers betalingsfrist.
8. Nye medlemmer, se pkt 3, kan betale kjøpte objekter kontant i auksjonssalen eller få tilsendt faktura med 14 dagers betalingsfrist som skal forhåndsbetales før kjøpte aksjebrev blir tilsendt. Nytt av året er at man også kan betale med VIPPS. Da får man med objektene samtidig.

Kvalitetsbetegnelser

0 = Som nytt uten bretter, flekker, rifter og lignende.	(UNC = As new)
1 = Nesten som ny, men med 1 brett eller svake spor av bretter	(EF/EX = extremely fine)
2 = Brevet har flere bretter men er ellers bra	(VF = very fine)
3 = Brevet har flere bretter og/eller rifter. Bærer preg av noe slitasje og elde.	(F = fine)
4 = Stor slitasje, bretter, flekker, rust og rifter.	(P = Poor)
5 = Brevet må regnes som ødelagt. Revet eller fillete. Kan også være reparert.	(D = Damaged)

0,1 = Nær null, kan ha en hjørnebrett eller stifthull eller liten flekk/rift. 0,3 = Større rift eller flekk.

1,3 = En brett, pluss flekker/rifter og lignende.

Arkivhull: Et ellers ”perfekt” objekt som har arkivhull, vil få kvaliteten 0,4. (Dette gjelder ikke for fakturaer, hvor arkivhull og lignende var vanlig for oppbevaring disse dokumentene.)

Forkortelser/Forklaringer

4 sjeldenhetsgrader:

Unik = 1 eksemplar,

Meget sjelden = Brevet er kjent i 2 – 5 eksemplarer.

Sjelden = Brevet er kjent i 6 – 10 eksemplarer

Litt Sjelden = Brevet kjent i 11 – 20 eksemplarer.

NY: Brevet er framme på auksjon for første gang. Kan også henseile på nytt årstall eller pålydende.

3 Dekorativitets grader:

Meget Dekorativ = (Meget dekorativ), **Dekorativ** = (Middels dekorativ) og **Litt dekorativ**.

Makulert: Brevet er makulert. Makuleringen kan være stempel, gjennomhulling eller skrevet på. (Krysset) En makulering utført som en del av brevets ”naturlige” historie, er ingen kvalitetsforringelse.

Arkivhull: Brevet har arkivhull. Redusert verdi (ikke en naturlig del utført av selskapet). Arkivhull er en kvalitetsfeil og gir automatisk kvalitet 0,4 (nevnt under kvalitetsbetegnelser) selv om brevet ellers er perfekt.

Pålydende: Brevets opprinnelige pålydende. Senere opp- eller nedskrivninger er ikke tatt hensyn til.

Standard: Aksjebrevet er laget ut ifra et standardformular. (Skrevet på med hånd eller skrivemaskin.)

Flagg/Logo: Selskapets rederiflagg eller logo er gjengitt på brevet.

Blankett: Brevet er ikke fylt ut – ikke utstedt.

Sign.: Brevet er signert av en ”kjent” person.

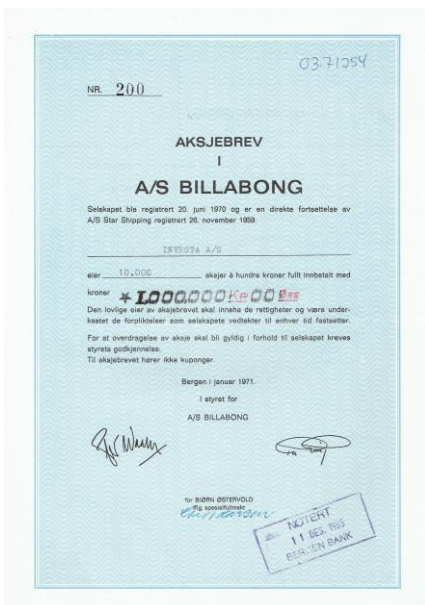
Nr 1

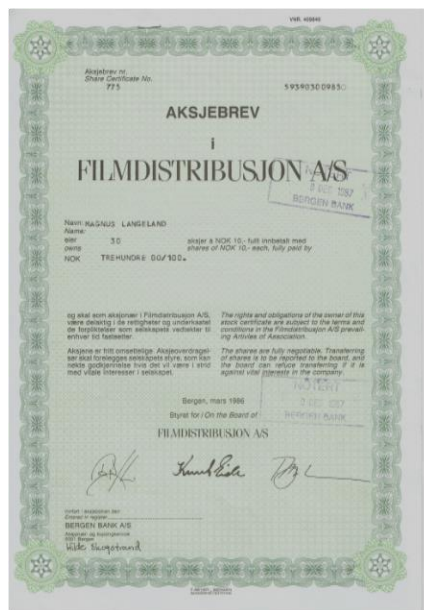
Nr 3

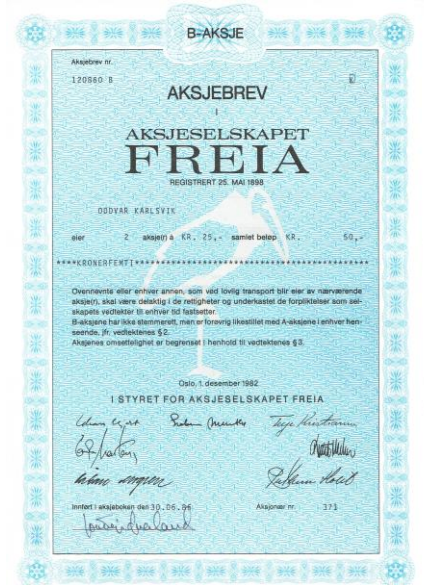
Nr 5

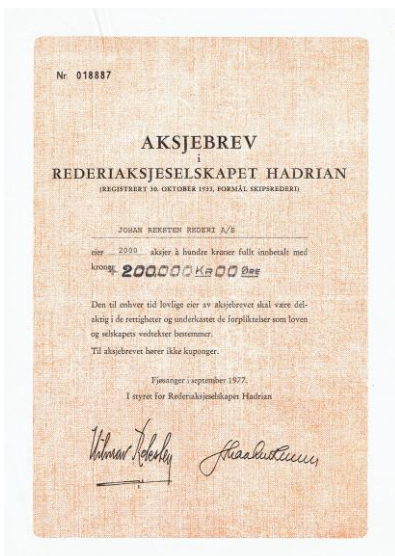
Nr 7

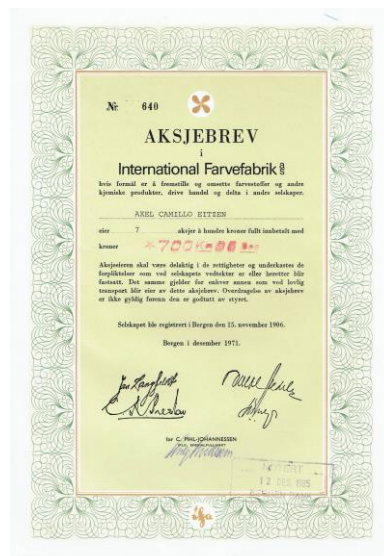
Nr 13

Nr 14

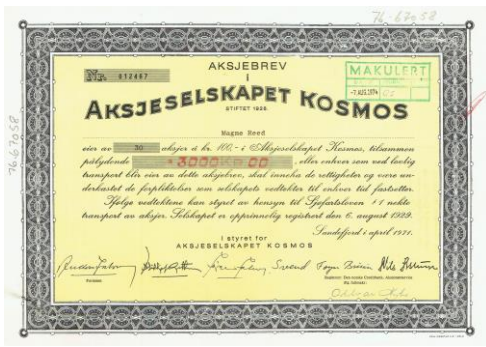
Nr 16

Nr 19

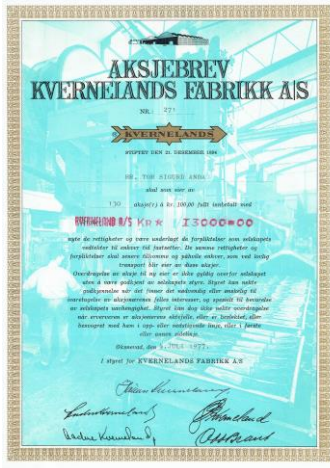
Nr 23

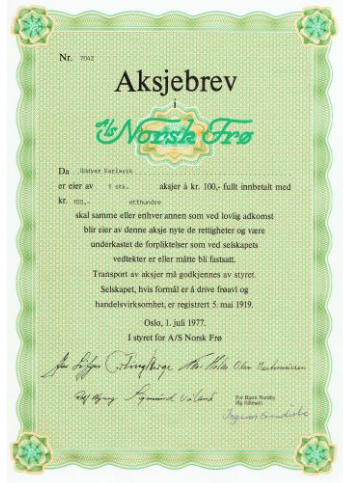
Nr 21

Nr 36

Nr 24

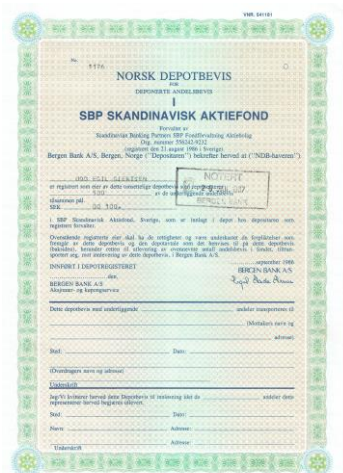
Nr 30

Nr 32

Nr 33

Nr 41

Nr 44

Nr 60

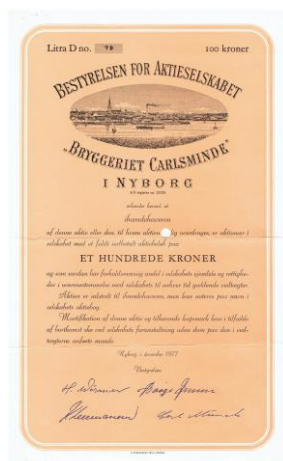
Nr 61

AUKSJONSLISTE SKRIFTLIG FORHÅNDSAUKSJON
SE SIDE 4 OG 5 FOR REGLER OG ADRESSER FOR BUDGIVNING
FRIST FOR MOTTA AV BUD: TORSDAG 20. APRIL 2017 KL 23:00

BT	Nr	Navn/Bransje	Sted	Brev Nr	År	Pål.	Kval.	Utrop	Tilslag	Kommentar
		NYERE AKSJBREV								
B	1	Aqua Care	Bergen	88	1986	30	1,0	150		Logo NY !
	2	Bergehus	Stavanger	6120	1971	1000	0,1	250		
B	3	Bergen Fiskeindustri	Bergen	101	1979	100	1,0	150		Litt sjelden NY !
	4	Bergens Tidende (til Davy Wathne)	Bergen	30	1985	100	1,0	150		NY ?
B	5	Bergens Tidene og J.W Eides Bogtrykkeri	Bergen	513	1978	5000	0,2	200		Dek NY ?
	6	Bergersen DY	Stavanger	4011	1986	10	1,1	75		Rederi-flagg
B	7	Billabong (Star Shipping)	Bergen	200	1971	100	1,1	150		NY! Sjelden
	8	Bird Technology	Bergen	u nr	1974	1000	1,2/A	100		Grunderaksje
	9	Corna Skibs aksjeselskap	Haugesund	1313	1984	175	1,1	125		Litt Dek .
	10	Dale Fabrikker	Bergen	750	1970	100	1,1	150		Logo
	11	Den Norske Amerikalasje	Oslo	22054	1984	20	1,1	100		Litt dek
	12	ESAS	Bergen	80	1985	100	1,0	100		NY- Litt sjelden
B	13	Filmdistribusjon (Magnus Langeland)	Bergen	775	1986	10	1,1	150		NY !
B	14	Freia a/s (B-aksje)	Oslo	120860	1982	25	0,1	100		Litt dek
	15	Gann-Gravern	Sandnes	377	1976	100	0,0	150		
B	16	Hadrian Rederi (Johan Rekstens Rederi)	Fjøsanger	18887	1977	100	1,2	250		
	17	Hassel Skibs as	Minde	106	1970	1000	1,4/H	150		Litt sjelden
	18	Hotel Saga	Haugesund	5007	1984	500	1,0	150		Ny
B	19	International Farvefabrik (Camillo Eitzen)	Bergen	640	1971	100	0,2	200		Logo NY !
	20	Jubileumsskipet	Tønsberg	2475-76	1971	100	0,0	200		NY ? Dek
B	21	Kosmos	Sandefjord	12467	1971	100	0,2	250		Makkulert
	22	Kristian Jepsens Rederi	Bergen	82	1975	3300	0,0	150		NY !
B	23	Kverneland	Øksnevad	701	1980	100	0,1	150		NY! Dek
B	24	Kvernelands Fabrikk	Øksnevad	271	1977	100	0,2	150		NY ! Dek
	25	Media Invest	Oslo	3052	1984	10	2,1	200		NY ! Standard
	26	Morgenbladet	Oslo	6033	1974	100	1,1	150		Logo
	27	Nidar Bergene	Trondheim	12905	1985	20	0,1	100		
	28	Nobø fabrikker	Trondheim	10410	1984	100	1,1	75		
	29	Norse Petroleum	Bergen	58071	1973	100	0,0	75		Dek
B	30	Norsk Frø	Oslo	7042	1977	100	0,1	150		Logo
	31	Norving	Kirkenes	25172	1985	20	0,0	125		Logo
B	32	Norway Line	Bergen	40	1985	100	0,1	150		Sjelden- NY !
B	33	NTW Engineering	Bergen	210	1985	10	1,1	200		NY! Sign Sveaas
	34	Nylands Offshore	Oslo	150-61	1986	160	0,4	150		NY ! Standard
	35	Nylands Maskinverksted	Oslo	141-50	1983	10000	0,3	150		NY ! Standard
B	36	Porsgrunds Porselens- og Egersunds Fayancefabrik Co	Porsgrunn	1355	1971	100	0,0	400		Dek
	37	Porsgrunds Porselensfabrik	Porsgrunn	4791	1982	100	1,1	125		Litt dek
	38	Redningsselskapets Andelsbevis Olav V		9757	1981	100	0,1	100		Dek
	39	Rutelaget Bergen Vest	Bergen	463	1985	100	0,2	150		Logo NY !
	40	Saga Seafood	Bergen	108	1987	10	1,0	125		NY ! Litt sjelden
B	41	SBP Skandinavisk Aktiefond	Bergen	1176	1986	500	0,0	150		Sjelden NY !
	42	Sea Farm	Bergen	11580	1986	100	1,2	75		Dek
	43	Selje Skibs as	Minde	1	1976	300	0,0	200		Logo - NY !
B	44	Statoil 14,5 % Obligasjonslån 200 mill kr	Oslo	316	1982	1000	0,0	500		Logo
	45	Stener S. Mullers Rederi	Minde	13	1978	40	1,2	150		NY Flagg
	46	Storli- Skibsaktieselskapt	Minde	1299	1985	10	1,1	125		Flagg (NY?)
	47	Vestlandsbanken	Bergen	4160	1971	100	1,1	125		Logo
B	48	Viking Film	Bergen	19	1986	100	0,2	150		Sjelden - NY !
	49	VIP Scandinavia	Bergen	5934	1985	10	0,1	100		Logo

Nr 48

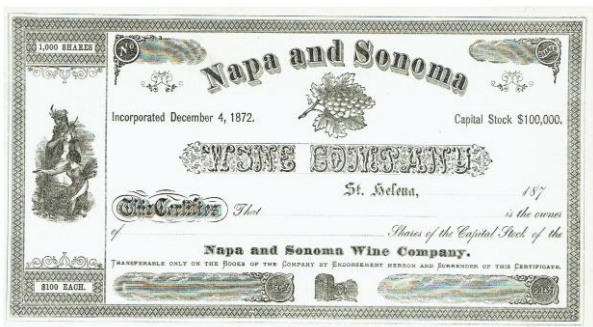

Nr 50

Nr 52

BT	Nr	Navn/Bransje	Sted	Brev Nr	År	Pål.	Kval.	Utrop	Tilslag	Kommentar
		UTENLANDSKE BREV								
B	50	Bryggeriet Carlsminde i Nyborg (Litra D)	Nyborg	79	1977	100	2,4/H	250		Dek
	51	Bryggeriet Carlsminde i Nyborg (Litra D)	Nyborg	19	1895	100	4,0	500		Dek
B	52	Dansk Dampskibsselskab	København	210	1907	1000	0,3	750		Dek
	53	Dansk Assurance Compagni	København	8215	1919	2000	0,1	350		Litra D
	54	Frederica Afholds og Højskolehjem	Frederica	19	1897	25	0,1	250		
B	55	Nielsen & Winther	København	1536	1916	1000	1,3	400		DEK !
B	56	Russisk Handelskompagnie	København	1394	1917	1000	1,3	500		Meget sjelden (NY)
B	57	Rødby Havns Jernskibsværft	Rødby	218	1917	1000	2,0	300		Litra A - St.merker
	58	De Svenska Kristallglasbruken	Stockholm	15521	1903	100	0,0	250		(Kosta Boda)
	59	Gøteborgs Morgenpost	Gøteborg	63	1908	100	1,0	200		
B	60	Helsingborgs Handelsklubbs Fastighets	Helsingborg	36	1918	100	0,0	200		Dek
B	61	Jarna Grufaktiebolag	Stockholm	520	1913	500	0,1	200		
	62	Nya Blå Båd -Joseph Degen	Stockholm	63	1899	500	0,4	150		Ryggspiltt
	63	Patentaktiebolaget Jungers Kali-Cement	Norkøping	10297	1917	100	0,1	125		
	64	Svenska Stengselsnet AB	Malmø	213	1907	500	0,5	150		m/Stempelmerke
B	65	Tjusts nya ångfartygs AB	Westervik	533	1898	150	3,4	150		
B	66	Velocipedfabrikken Herald	Klippan	35	1909	500	0,1	200		Litt dek
B	67	Volvo AB	Stockholm	6009006	1984	25	0,0	250		
B	68	Ørebro Folkbank	Ørebro	3540	1906	150	0,0	200		Litt dek
B	69	Banque des Pays Scandinaves	Paris	8242	1913	100	0,0	500		Dek
B	70	Compagnie Panama Canal	Paris	451307	1888	60	3,3	300		m/stempelmerker
B	71	Companhia de navegacao	Portugal	23218	1928	100	2,1	150		Dek
	72	Føroya Banki	Torshavn	3186	1972	2000	0,0	150		
	73	Hlutafjelagid Eimskipafjelag Islands	Reykjavik	313607	1971	1000	0,0	250		Dek
B/H	74	Larsen Rifle Company	Norge/Belgia	1620	1882	100	1,2	1250		Dek Meget sjelden
B	75	Napa and Sonoma Wine Company	USA		1872	100	0	250		Blankett
B	76	Paramount Pictures Corporation	USA	6794	1966	5	0,2	250		Dek
	77	Second & Third Street Passenger Railway	USA	4218	1896	200	1,4	300		Dek
B	78	Sperry Corporation (Flyfabrikk)	USA	103936	1955	55	2	150		Dek
	79	The Wilgus Mercantile Company	USA	16	1907		2,2	100		Dek
	80	The Akron Coca Cola Bottling Co	USA	26	19..	100	1,0	200		Dek, blankett
B	81	The Cunard Steam-Ship Company Ltd	Liverpool	27710	1946	600	1,0	400		
B	82	United Whaling Company, Anton Nielsen	USA	4	1915	10	2,0	200		Dek !
B	83	Walt Disney War Bond, tegneseriefigurer	USA	unr.	1944	100	1,3	750		Dek !
	84	Russian General Oil Company	England	B28945	1913	5	1,1	400		Dek !
	85	The Viking Whaling company	England Norge	2187	1938	100	1,0	350		Litt dek
	86	Viking Tanker Company Ltd	England Norge	967	1950	2	3,2	200		NY! Sjelden
	87	Viking International Company Ltd	England Norge	550	1954	2	2,0	200		NY! Sjelden
	88	International Mercantile Marine	USA	33850	1942	100	0,1/h	250		Dek
		SENT INNKOMNE TILLEGGSBREV								
	89	Nordlandsbanken	Bodø	33215	1983	100	0,0	150		Nytt Årstall
	90	Orkana Forlag	Stamsund	235	1993	500	0,0	200		NY ! 2 kjent
	91	Sagaspelet - Lofoten A/L	Bøstad	unr.	1996	500	0,0	200		NY ! 2 kjent
	92	Osen og Roan Kraftlag A/L	Kiran	499	1951	250	1/H	200		NY !
	93	Roan Vannverk A/L	Roan	unr.	1977	2500	1/H	200		Ny! Litt dek

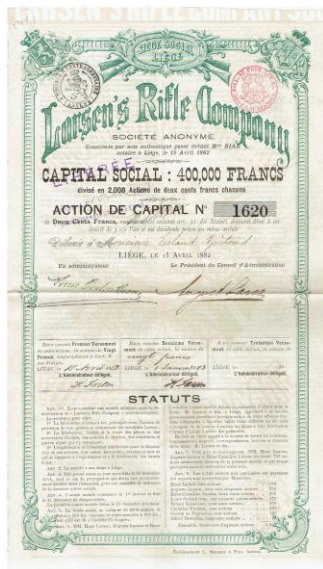
Nr 75

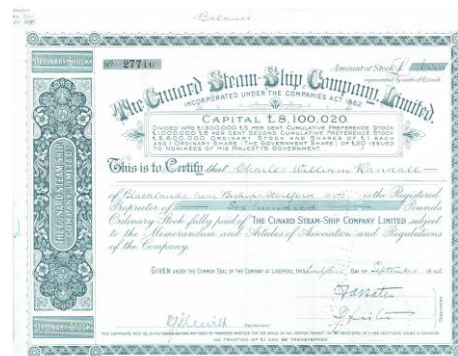
Nr 76

Nr 78

Nr 74

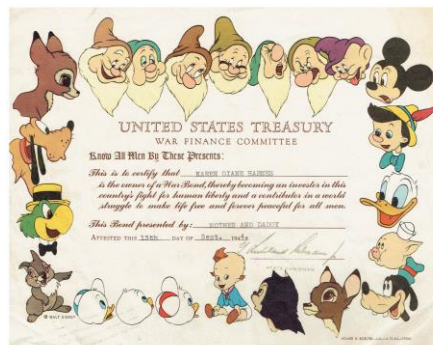
Nr 81

74. LARSEN RIFLE COMPANY

Denne bedriften er en etterfølger av et tidligere selskap med samme navn. Bedriften ble reorganisert i 1887 og et nytt aksjeselskap ble etablert med en aksjekapital på kr 50 000 fordelt på 50 aksjer a kr. 1000. Hovedaksjonær var en stor gårdeier i byen, Anton J. Sørby. Forretningen lå i Storgata 1, mens verksted og fabrikk holdt til i Møllergt. 17. Der foregikk blant annet masseproduksjon av Remington-hagler, og fabrikasjon av Schous sylinderrifler som var mye brukt i norske skytterlag frem mot århundreskiftet. Selskapet produserte også kjelker og annet utstyr til Fritjof Nansens polarekspedisjon i 1890-årene. I 1903 ble aksjekapitalen skrevet ned fra 50 000 til 30 000 kroner fordelt på 50 aksjer a kr 600. Nye aksjebrev ble utstedt i 1905 og blant de nye eierne finner man direktør Gudolf Andersen, skipsreder Fred. Olsen og grosserer P. Holter Sørensen. Forretningen og verkstedet ble flyttet til Karl Johansgt. 5 hvor bedriften senere holdt til. I 1909 ble Gudolf Andersen eier av 35 av selskapets 50 aksjer, og han ledet selskapet i 50 år! Under Gudolf Andersens ledelse fortsatte den gode utviklingen: I 1918 ble kapitalen forhøyet til kr 90 000 ved overføring fra fond. I alle år opprettholdt forretningen det gode renommé gjennom sitt salg av førsteklasses varer, så vel geværer som annet sportsutstyr. Selskapets verkstedsavdeling reparerte alle typer våpen, men også ski, skøyter, kjelker og sykler. Man produserte blant annet patroner, store tunge miniatyrrifler, mikrometersikter, dioptersikter og diopterkorn. Vår olympiamester fra Berlin i 1936, Willy Røgeberg var utdannet børsemaker og hadde sin arbeidsplass i over 15 år hos Larsens Våbenforretning. Bedriften ble nedlagt og avviklet på 1970-tallet. Aksjebrevet er signert av Georg Andersen, P. Holter Sørensen og Arthur Andersen. Kilde: Ivar Drange, Scripo-Nytt nr. 46 sept. 2010

Nr 82

Nr 83

FEBRUAR 2017

Skanfil Nytt

Skanfils Storauksjon 197

Fredag 13. og lørdag 14. januar 2017

Auksjonen avholdes i Oslo Spisestue 20, 0451 Oslo

www.skanfil.no

Gratis prøveeksemplar

Skanfil er det beste alternativet ved all omsetning av frimerker, mynter og andre samleobjekter.

Kontakt oss, og få gratis tilsendt Skanfil Nytt eller auksjonskatalog.

www.skanfil.no Skanfil Haugesund 52 70 39 40 / skanfil@skanfil.no // Skanfil Oslo 922 03 073 / oslo@skanfil.no // Skanfil Bergen 55 93 46 00 / bergen@skanfil.no // Skanfil Trondheim 924 85 404 / tr@skanfil.no // Skanfil Sarpsborg 922 01 427 / sarpsborg@skanfil.no // Skanfil Haugesund auksjon 943 15 162 / magnar@skanfil.no

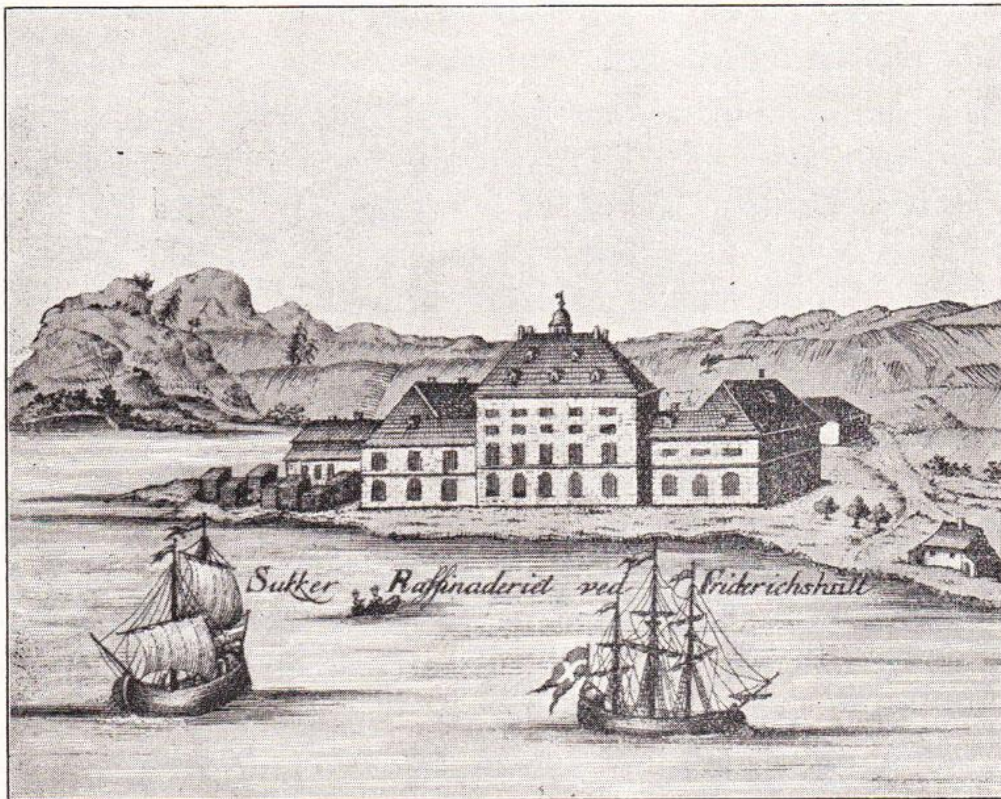
OMTALER AV NOEN AV SELSKAPENE SOM AKSJEBREVENE KOMMER FRA

100. CHRISTIANIA BADE- OG SVØMMEANSTALT FOR DAMER 1865

I forrige århundre ble Indre Oslofjord hyppig benyttet til bading. Men i en tid da moralen var meget streng, badet menn og kvinner langt fra hverandre. Den første badeinnretningen ble åpnet i 1820, og etter hvert kom det flere herrebad og damebad. Mennene badet nakne, og på øde steder kastet også kvinnene klærne. Men mange kvinner var godt påkledd når de gikk i vannet eller i badekummen. Dette aksjebrevet som er fremme på auksjon for første gang er utstedt herr Muremester F.Jacobsen. Han betale hele 10 SPD. I styret satt herrer som Krefting, Vogt og Lind. Respektable Christiania- borgere. Mot slutten av 1800-tallet hadde man fått en hel rekke badeanlegg langs havna: I øst var Kongshavn bad med restaurant, og det kommunale fribad for herrer og damer ved Grønli. Ytterst på Vippetangen hadde man den kommunale Svømmeanstalten, og på Festningsstranda de private badene Hygea og Sjølyst samt det militære badeanlegget. På fjellstranda mot Pipervika lå det kommunale Aamots badehus for herrer og på den andre siden av vika det kommunale fribad for damer på Tjuvholmen samt damebadet Eyr ved Filipstad, som ble overtatt av kommunen i 1872. Lite informasjon er kjent om dette spesielle badet, men du kan lese mer på følgende: https://www.oslo.kommune.no/OBA/tobias/tobiasartikler/t99_2_2.htm

105. FREDRIKSHALD SUKKERVERK 1858

Sukkerraffinaderiet som det het på den tiden, eller «Sukkerhuset» i dagligtalen, ble etablert av Niels Carstensen Tank som et interessentskap. Direksjonen hadde imidlertid sitt sete i Christiania, hvor også de fleste av aksjonærene hørte hjemme. Sukkerverket har sine røtter tilbake til 1500-tallet. I 1733 ble Rød herregård overtatt av familien Tank da **Carsten Tank d.e.** kjøpte stedet. Sukkerverket lå i nærheten av Rød, men det er ikke riktig å si at Sukkerverket var en del av herregården. Slekten Tank stammer fra Danmark. Hans sønn **Carsten Nielsen Tank** tok borgerskap i Halden i 1720 og grunnla et handelshus som varte i over 100 år og i perioder hørte til Norges mest betydeligste. Hans sønn igjen **Niels Carstensen Tank** (1725-1801) videreførte virksomheten med utførsel av trelast og svensk jern. Han grunnla sukkerraffinadeverket i Halden i 1752, etter å ha fått kongelige privilegier til dette av kong Fredrik V (1746-1766) i 1751. Det tok ca. to år bygge Sukkerverket og fra 1754 var det i drift. Rød Herregård gikk videre over til sønnen **Carsten Tank** (også kalt **Carsten Tank d.y.** og **Carsten Nielsen Tank**) (1766 -1832), forretningsmann i Halden og politiker, bl.a. statsråd i 1814 og president i lagtinget i 1821. **Carsten Tank** var grosserer, skipsreder og trelasthandler i Halden og eide Rød herregård der han bl.a. anla terrassehage med dammer og lysthus. Visstnok skal han ha eid omkring hundre eiendommer, tobakksfabrikk, flere sagbruk og store skogeiendommer. Tank var en av de 41 ledende norske borgere som bidro til å gjøre opprettelsen av Det Kongelige Frederiks Universitet (Universitetet i Oslo) mulig gjennom donasjoner. Han bidro med 10 000 riksdaler. Trelastkonjunktorene gikk ham imot, han lyktes ikke i å få solgt eiendommene til tidligere markedspris, slik at han tapte sin formue og i desember 1829 måtte inngi oppbud og gikk konkurs. Svigersønnen **Peter Martin Anker** kjøpte Rød herregård og Tank bodde på eiendommen til sin død.

Sukkerverket lå i nærheten av Rød herregård, på en liten odde ved utløpet av Tistaelven. Sukkerverket hadde enerett til å forsyne det Sønnefjeldske med raffinert sukker og sirup. Unntatt fra eneretten var sukker innført fra sukkerverkene i København.

Peter Martin Anker overtok all virksomhet og drev denne videre. **Peter Martin Anker** drev sin egen virksomhet stort sett innenfor de samme næringene som svigerfaren, og kjøpte deler av hans eiendommer og virksomheter. Sukkerverket må ha fått problemer rundt 1850-tallet da det opptas et obligasjonslån på 6000 Spd fra svenske långivere av Peter Anker og en Stang. Senere samme år overdras Sukkerverket til svenske interesser. I 1854 får så Fredrikshald Sukkerverk en ny direktør, Victor Kjellberg, og det inviteres til nytegning av aksjer så vel i 1854 som i 1856. Det tilbudte aksjebrev er fra denne emisjonen og er datert 1. januar 1858 og utstedt til selskapets direktør Victor Kjelling pålydende hele 500 Spd. Han satt også i styret og har signert aksjebrevet. Dette nye selskapet som i sin helhet var eiet av svensker fikk problemer allerede på slutten av 1850-tallet og besluttet å selge bedriften. Årsaken til dette var at Stortinget hadde vedtatt en betydelig øking av tollsatsene på sukker og sirup. Svenskene så ikke at de da kunne drive med overskudd, og ville selge Sukkerverket til en pris av 80.000 Spd. De hadde selv betalt 500.000 Spd. noen år tidligere. Nye eiere skulle betale inn i tre avdrag med 5% rente. Med dette utgangspunktet inviterte herrene P. Anker, Ole M. Stang og Georg M. Hansen til «Actietegning og dannelse av et Actieselskab til Sukkerverkets Fremtidige Drift» den 7. oktober 1861. Den samlede aksjekapital skulle være 250.000 Spd. fordelt på aksjer a 100 Spd, med innbetaling av 32 Spd. pr. år. Initiativtakerne P. Anker og Ole M. Stang tegnet seg for henholdsvis 200 og 50 aksjer. I tillegg ble det tegnet ca. 100 aksjer i poster på 1 til 15 aksjer slik at den totale aksjekapital ble 374.000 Spd. Aksjebrev fra denne emisjonen er ikke kjent. Det tilbudte aksjebrev er det eneste kjente i Fredrikshald Sukkerverk og er derfor å anse som unikt og musealt. Det medfølger en god del gammel dokumentasjon med aksjebrevet, blant annet avskrift av de kongelige bevillinger (octroyer). Tekst: Oddvar Walle Jensen.

116. OSVIG ISKOMPAGNI – STATHELLE 1905

Isdrift, også kalt issaging, isskjæring, iskutting, ishandel og istrafikk, betegner aktiviteter for å fremskaffe is av ferskvann til bruk for kjøling. Knust is ble og blir, brukt til kjøling blant annet av fisk. Isblokker ble tidligere brukt til kjøling i meierier og til kjøleelement i isskap, en forløper til nåtidens kjøleskap. Med nøye lagring i egne ishus kunne isblokkene holde seg hele sommeren. I tillegg til å skjære fra naturlige vann, ble det bygd steindammer på egnede steder for å samle opp vann og få størst mulig produksjon. Slike isdammer ble i Norge ofte lagt nær kysten for å lette omlasting til skip for eksport. Noen eksempler på slike dammer er ved Refsnes nord for Moss sentrum, Sprodammene på Nesodden, ved Vollen i Asker, og ikke minst i Kragerøområdet.

Isdrift krevde stor arbeidsinnsats både fra folk og hester i de tidlige årene. I de tre herredene Solum, Eidanger og Bamble hadde nesten 1300 mann arbeid i 20–25 uker vinteren 1895–96. De skar 125.000 tonn is. Rundt Oslofjorden var det også stor isvirksomhet. På kommunenivå var Nesodden i Follo den største leverandøren av is i Norge, med opptil 1000 mann sysselsatt. I 1900 eksporterte Nesodden 95 000 tonn, tilsvarende ca. 20 prosent av all norsk iseksport det året.

Isdriften nådde en topp i 1898 med samlet eksport på 500.000 tonn, og Norge var da verdens største eksportør av is. Handelen fikk mindre betydning fra tiden etter første verdenskrig da industrielt fremstilt is ble vanlig og de ble helt slutt med ishandel da kjøleskap og fryserer ble vanlig etter andre verdenskrig.

Isen ble skåret vinterstid på vann og dammer og lagret i store ishus isolert med bl. a. halm. Standard blokk-størrelse var 2x2x2 fot. Kompakt is med lite luft ble særlig verdsatt og det sies at i London ble isen ekstra betalt hvis en kunne lese *The Times* gjennom 1 fot is. Isen ble skåret med egne sager kalt svanser, og en egen issaks ble brukt til å trekke isblokkene opp av vannet. Det var særlig fra februar og utover at skjæringen pågikk. Hester med lave sleder ble brukt til å frakte blokkene til frakteskutene eller til ishusene for lagring.

Mye is ble eksportert fra Norge til land med varmere klima, blant annet til Storbritannia, Nederland og helt til Spania. Denne isfarten var en viktig inntektskilde for rederiene på 1800-tallet. **Verdien av isfarten var i perioder 1/3 av verdien til trelasthandelen og den tredje største norske eksportartikkel.**

De største isforretningene fantes i Christiania. Dernest var Drøbak, Kragerø, Larvik, Brevik, Porsgrunn og Drammen de største iseksporthavnene i landet.

Etter hvert ble det et marked for is også her hjemme, både til bedrifter og husholdninger i byer og på gårder på landsbygda. Isen ble brukt til kjøling av melk og andre mat- og drikkevarer. I byen hadde man iskasser eller isskap som jevnlig ble fylt opp av ismannen. På landsbygda var det gjerne noe større isbinger som egnet seg for langtidslagring fra vinter til sommer som ble brukt. Fra rundt 1850 ble is tatt i bruk for å konservere matvarer ombord i skip.

Først i 1950 kom isdrift med som egen næring i Statistisk sentralbyrås statistikk for industri og bergverk. Men da elektriske kjøleskap ble vanlige senere på 1950-tallet gikk det nedover med næringen. En av de siste aktørene var sannsynligvis firmaet Oslo Ismagasin som drev med isdrift helt frem til 1968.

Aksjebrev fra denne næringen er meget uvanlig å se. Aksjer i Osvig Iskompani er kun omsatt en gang tidligere (aksje nr 209). Kun 2 brev er kjent. Utstedt til Halvdan Halvorsen fra Porsgrund, som også satt i styret og har undertegnet brevet. Aksjekapitalen var på kun 18.000 kroner, fordelt på 360 aksjer a kr 50. Transportnoteringer i 1908, da H. Halvorsen gikk konkurs og senere i 1918 i forbindelse med et skifte. (Kilde: Wikipedia.no)

118. Sjøbadeindretningen i Trondhjem 1860

Dette er et litt spesielt og morsomt selskap, da det fortsatt er i live og i full drift. Aksjebrevet er ikke gyldig mer, men tidligere eiere later som. I 2010 hadde de et stort jubileumsarrangement i Trondheim.

Sjøbadeindretningen i Trondhjem er et populært badested sentralt i Trondheim. Det ble stiftet i 1858 som aksjeselskap. Badet ble først etablert i indre kanal ved den nåværende Fløttmann-bryggen. På grunn av forurenning i kanalen ble badet ca. 1880 flyttet til St. Olavs pir, hvor det befinner seg i dag. Det kalles nå Sjøbadet for at det ikke skal forveksles med det nye Pirbadet.

Ved slutten av 1970-tallet var hovedbygningen i sterkt forfall, og driften gikk med underskudd. Styret valgte derfor å utvide aksjekapitalen med 100 aksjer á 250 kroner. I tillegg fikk man støtte fra Trondheim kommune og enkelte andre institusjoner, slik at det ble mulig å reise en ny hovedbygning med garderober, dusj og toalett. I 2003 ble det lagt ut 50 nye aksjer á kr. 1000 som ble tegnet. Med god støtte fra kommunen ble det mulig å rehabilitere både brygge og stupetårn. Badet fremstår nå i bedre stand enn noensinne.

Aksjebrev nr 2 utstedt til cand. philos. S. Harling. Aksjebrevet har en rekke påtegninger og overdragelser. Selskapet hadde en aksjekapital på 2340 Spd, fordelt på 104 hele aksjer á 20 Spd og 26 aksjer á 10 Spd, totalt 130 aksjer. Selskapet må ha gått bra, da de delte ut utbytte i årene 1861, 1862, 1866, 1868, 1870, 1871 og 1873 med 1-2 Spd pr aksje.

I 1891 ble selskapets aksjekapital omgjort i kroner og en hel aksje ble dermed på kr. 100. Både hele og halve aksjer hadde en stemme hver på generalforsamlingen. Aksjebrevet har vært omsatt 7-8 ganger de siste 25 år, sist i 2013. Kvaliteten er ofte dårlig. Det medfølger vedtekter. Aksjebrevet er i meget pen kvalitet tross alder.

119. Turnbygningen i Kristiania

Christiania Turnbygning var byens første store idrettsforening som eiendommelig var organisert som et aksje-selskap. Foreningen ble stiftet allerede i 1855, mens selskapet Turnbygningen i Kristiania ble stiftet i 1857. Hensikten med å etablere foreningen som et aksjeselskap var visstnok oppførelsen av de store flotte turn-hallene i St. Olavsgt. 25. Selskapets aksjekapital var på 5000 Spd fordelt på aksjer á 10 Spd. Omtrent samtlige av byens notabiliteter, skipsredere og forretningsmenn var medlemmer. Dette aksjebrevet er utstedt til fabrikk-eier Adam Hjorth, som var grunnleggeren av Nydalens Compagni i 1845 og mangeårig direktør for fabrikken. Turnbygningen var utsatt for brann på 1990-tallet, men er restaurert og er faktisk den dag i dag i bruk som turnhall/treningshall.

122. Østerscompagniet Norge

Selskapet ble stiftet allerede i 1883 med en aksjekapital på kr. 100.000. I selskapet styre satt blant annet den kjente havforsker G.O. Sars (George Ossian Sars). Selskapets formål var å drive østersavl på norskekysten fra Helgeland til Svinesund. De første aksjebrev som er kjent er fra 1886. Aksjekapitalen ble utvidet i 1893. Aksjebrevet er utstedt til selveste H.M. Kong Oscar II (1829-1907). Kong Oscar II var konge av Norge og Sverige fra 1872, i Norge til 1905. Kongen ble trolig aksjonær ved kapitalutvidelsen i 1893 der kongelig grunn ble benyttet til østersdyrking. Som betaling for leie av grunn mottok kongen heller aksjebrev i selskapet. For øvrig er det lite informasjon om selskapets videre drift, men det kan ikke ha eksistert særlig lenge. Havforskeren G.O. Sars har egenhendig signert dette aksjebrevet.

124. Bergens Tidende og J.W. Eides trykkeri

Bergens Tidende (BT) er en dagsavis som blir utgitt i Bergen i Hordaland. Avisen er blant Norges eldste, grunnlagt av Johan Wilhelm Eide, og utgitt første gang 2. januar 1868.^[1] *Bergens Tidendes* papirutgave er en morgenavis som utgis seks dager i uken, med et magasinbilag lørdag. Avisen ble fram til 15. september 2006 trykket i fullformat, men trykkes nå i tabloidformat. Dette aksjebrevet er fra 1910 (nr 98 pålydende kr. 5000), og er utstedt til Finn B. Henriksen. Det har siden gått i arv i Henriksen-familien fram til 1985 (siste transportnotering). I aksjebrevet er det inntatt en egen passus hvor det står følgende: Under 6. juli 1910 har nedstående arvinger etter bogtrykker J.W.Eide og eier av 35 aktier ingaat følgende kontrakt til fordel for fru Anne Eide, enke etter bogtrykker J.W.Eide og eier av 35 aktier. «Vi undertegnede arvinger etter bogtrykker J.W.Eide og aktieiere i a/s Bergens Tidende og J.W.Eides bogtrykkeri forplikter os til, at det paa vore aktier utdelendes utbytte skal tilkomme og utbetales fra Anne Eide forsaavidt tiltrænges til at denne kan naa opi en aarlig indtægtsum stor kr. 5000, fem tusind kroner + den leilighet som hun bebor, Engen 12, verdsatt til kr. 800. Denne skal fru Anne Eide faa oppebære saa lenge hun lever, og om aktså paa hendes egne aktier utdelenes utbytte ikke strækker til, utbetales det restrerende av de på vore aktier utdelendes utbytte, i det det eventuelt tilskytendes beløp fordeles med en forholdsvis anpart på hver enkelt aktie». (Undertegnet en rekke familiemedlemmer i Eide-slekten pluss to andre personer).

Avisens første utgave kom ut 2. januar 1868, kort tid etter at annonseprivilegiet til *Bergen Adressecontoirs Efterretninger* var opphevet. Avisen skrev seg inn i en liberal tradisjon og knyttet seg til partiet Venstre. Fra 1854 fikk *Bergens Tidende* konkurranse fra *Bergensposten*, men i 1894 gikk denne inn i *Bergens Tidende*, og fire år senere kunne avisen ta i bruk byens første rotasjonspresse. Avisens lokaler brant ned i Bergensbrannen 1916, men avisen klarte å reise seg fort igjen etterpå, og midt på 1920-tallet hadde den et opplag på 18 000 eksemplarer. I 1940 hadde den nådd 35 000.

I motsetning til mange andre aviser, kom *Bergens Tidende* ut under hele 2. verdenskrig. Redaktør Vidkunn Nitter Schreiner ble innsatt av den tyske okkupasjonsmakten i 1942. I 1949 hadde opplaget økt til 47 500. *Bergens Tidendes* opplagsrekord var i 1987–1988, med over 100 000 eksemplarer. Siden har opplaget falt. I 2015 lå det på rundt 70 000 eksemplarer, men avisen regnes likevel i større grad enn før som en dominerende medieaktør på Vestlandet. Aksjebrevet er hullmakulert .

AUKSJONSLISTE HOVEDAUKSJON LØRDAG 22. APRIL 2017

BT	Nr	Navn/Bransje	Sted	Brev Nr	År	Pål.	Kval.	Utrop	Tilslag	Kommentar
		DIVERSE BRANSJER								
B/H	100	Chra Bade- og Svømmeanstalt for Damer	Christiania	186	1865	10 Spd	3,2	2500		UNIK ? NY
	101	Dampvaskeriet	Trondhjem	174	1913	500	2,1	400		Litt dek
	102	Drammen Turheis	Drammen	1456	1967	100	1,2	200		NY ! Dek sjelden
	103	Drammen Travbane	Drammen	229	1953	250	1,2	250		Ny ! Sjelden- Falgg
	104	Fotografenes Varelager	Kristiania	121	1919	250	1,4	250		
B/H	105	Fredrikshalds Sukkerverk	Fredrikshald	890	1858	500Spd	2,3	4000		UNIK ? NY
	106	Heldal & Co	Bergen	22	1917	10000	0,3	250		
	107	Hortens Brygge	Horten	16	1938	500	0,0	200		Maskinskrevet
	108	Hovlands Radiotelegraf	Kristiania	10	1909	500	0,1	500		Sjelden
	109	Husflid,Kunstflid og Heimeindustri	Notodden	153	1927	25	2,1	250		Sjelden
	110	Kammen	Aandalsnes	36	1917	1000	1,0	400		Meget sjelden 3 kjent NY
	111	Kristiania Folkerestauranter	Kristiania	840	1918	500	0,1	300		
	112	M.Bjertnes & L. Schau (entreprenør)	Drammen	9	1949	1000	0,1	200		NY ! Standard
	113	Makrofon-Kompaniet	Kristiania	183	1916	1000	1,0	250		Sjelden NY ?
	114	Mesnaliens Kursted for Brystsvage	Christiania	39	1900	500	2,1	400		
	115	Norsk Biograf Kompagni	Christiania	61	1907	500	0,1	750		Meget sjelden
B/H	116	Osvig Iskompagni	Stathelle	210	1905	50	0,3	1000		Meget sjelden
	117	Reparasjonsstillaser	Oslo	22	1937	100	0,1/M	100		Standardbev (NY)
B/H	118	Søbadeindretningen i Thronhjem	Thronhjem	2	1860	20 Spd	2,2	2500		Dek Meget sjelden
B/H	119	Turnbygningen i Kristiania	Kristiania	170	1857	10 SPD	2,3	2000		Meget sjelden
	120	Tveiten Servicesenter (Bensinstasjon)		120	1967	100	0,2	75		Standard
	121	Tønberg Salgs- og Reklameforening	Tønsberg	63	1954	50	1,0	250		NY ! Unik ?
B/H	122	Østercompagniet Norge	Christiania	103	1886	100	2,1	1000		Sjelden sign G.O Sars
		AVISER OG FORLAG					1,3			
	123	Akershus Social-Demokrat	Lillestrøm	189	1914	10	1,4/H	250		Sjelden
B/H	124	Bergens Tidene og J.W Eides bogtrykkeri	Bergen	98	1910	5000	2,2	300		Dek
	125	Finmarksposten Interessentskabet	Hammerfest	32	1886	25	2,2	600		Sjelden
	126	Fredrikstad Blad	Fredrikstad	147	1913	250	3,4	250		
	127	Gjengangeren	Horten	51	1918	150	0,3	250		
	128	Gyldendal Norsk Forlag (til Fr. Mowinckel)	Oslo	893	1925	1000	0,1	300		Signert F Bull og H Grieg
	129	Halvorsen & Larsen Ltd.	Christiania	510	1900	1000	1,2	350		
	130	Hortens Avis	Horten	141	1917	25	1,1	300		Sjelden
	131	Norsk Telegrambyrå	Kristiania	491	1919	500	0,1	250		Signert Cj.Hambro
	132	Sandefjords Blad	Sandefjord	740	1938	100	1,3	450		Sjelden
B/H	133	Verdens Gang nye A/S	Kristiania	739	1920	200	1,1	450		Litt dek- Sjelden
		BUSS OG BIL					2,3			
	134	Bærums Forenede Bilruter	Oslo	1008	1955	100	2,2	350		Litt dek (NY)
B	135	Røa-Sørkedalsruten	Oslo	288	1927	25	2,2	300		Litt dek
B/H	136	Stavern Bilfabrik	Fredriksværn	61	1918	1000	2,2/H	1200		Sjelden
	137	Østre Slidre Komm. Lasteautomobil	Østre Slidre	115	1918	100	0,1/M	750		NY-år.Meget sjelden
		BRYGGERI					2,0			
	138	Fredrikstad Bryggeri	Fredrikstad	272	1918	400	2,0	300		
	139	Ringnes Bryggeri	Christiania	1507	1918	2000	3,0	300		Litt dek
		DOKUMENTER					2,1			
B	140	Bispebrev for ny prest Strømsø og Tangen	Oslo		1929		2,1	250		m/ bispens segl !
B	141	Chrisian 7. Vigselsdokument	København		1805		1,1	750		m/ segl
	142	Den kongelige Krone linie (passasjerdok.)	Christiania	157	1882		2,2	500		Sjelden-DEK
	143	Fredrik 6. Vigselsdok. for Matheas Hiorth	København		1809		2,2	500		m/ segel
	144	Good Templar ordenen, I.O.G.T Rjukan	Rjukan		1928		2,2	350		Dek/blankett
B	145	Livbåtsertifikat fra USA (til A.G. Hansteen)	Usa	15641	1937		2,1	200		Dek-Raritet
	146	Oscar 2. Dokument	Christiania		1854		1,1	400		m/ segel
	147	Placat om oppmåling i Buskeruds Amt	Christiania		1844		5,0	250		Raritet
B	148	Stemplet papir, Laurentios Foyn!!	Tønsberg		1792		0,1	1250		Segl/signert /bevilling

133. VERDENS GANG NYE

Avisen ble etablert i 1900 og som redaktør ble ansatt O. Thommessen. Imidlertid røk han uklar med styrets formann, advokat Olof Madsen, som hadde kjøpt opp aksjemajoriteten. Resultatet var at Thommessen i stedet stiftet avisen «TIDENS TEGN» som kom ut første gang i 1910. Avisen fikk en «flying start» og man tok i bruk reklame som aldri før. Allerede etter et år var opplaget kommet opp i 20.000 eksemplarer. VERDENS GANG hadde mistet sin store redaktør og bladet mistet gradvis sitt opplag og sine lesere. I 1920 ble avisen relansert med nye kapital hvor dette aksjebrevet stammer fra, men allerede i 1923 ble VERDENS GANG NYE a/s kjøpt av TIDENS TEGN. Etter frigjøringen i 1945 endret avisen navn til VERDENS GANG, som avisen heter den dag i dag, og som er en del av Schibsted-konsernet.

136. STAVERN BILFABRIK

Stavern bilfabrikk ble stiftet 6. november 1917 i Stavern i Vestfold. Fabrikken sto ferdig i 1918 og var den gang én av Norges flotteste, med et areal på 1200 km², toaletter både i første og andre etasje og garderobe for arbeiderne. De fikk også tildelt arbeiderboliger, to hvite bygninger, de såkalte «bilbrakkene». Man satset på produksjon på rullebånd, etter amerikansk modell. I 1919 rullet den første bilen ut av fabrikken. Dette var lastebiler av merket «STABIL», forkortelse av Staværn Bilfabrikk. De første av disse hadde elektrisk drift. Motorene, på 5 kW (7 hk), ble produsert av Sola elektromaskinfabrikk og batteriene ble importert fra USA. Nyttelasten var på 2 tonn og kjørelengden mellom hver opplading var 60 - 70 km. Bilene hadde helgummidekk. Elbilene var ingen suksess og i 1920 gikk fabrikken over til Continental-bensinmotorer med en effekt på 30 kW (40 hk). Selv om både Statens vegvesen og NSB investerte i lastebiler fra Stavern gikk det tregt med salget og i 1924 ble foretaket nedlagt. Det ble i alt produsert rundt 40 lastebiler i Stavern. Én av disse eksisterer fortsatt og står utstilt på Norsk kjøretøyhistorisk museum på Lillehammer. Det ble senere hermetikkfabrikk i bygningen og per 2014 holdt Meny Stavern til der. Én av lasteautomobilene som Statens vegvesen kjøpte kostet kr 16.000 og ble brukt til å gruse veiene i Sogn og Fjordane. I korrespondanse mellom amtsingeniør Christopher Engebret Brock i Bergenhus Amt og en kollega, Carl Crøger i Oppland, går det fram at Statens vegvesen Oppland også hadde en lastebil fra Stavern bilfabrikk. I et svarbrev til Brock fortalte Crøger «at bilen på ett år hadde tilbakelagt over 3000 km og at han var «særdeles vel fornøjet» med den»

152. FRØLICH PASSASJEN

Fritz Heinrich Frølich (født 22. juli 1807, død 1877) var en norsk forretningsmann. Han startet flere bedrifter i Kristiania og omegn, hvorav den mest kjente var Nitedals Tændstikfabrik. F. H. Frølich etablerte også Liadalens Krudtverk ved Ljanselva, og han var medgrunnlegger av Christiania Creditkasse. Hans kontor lå i Kirkegaten, hvor man i dag finner Frølichpassasjen. Gården gikk på hans tid under kallenavnet «Noahs Ark», fordi man fikk kjøpt alle tenkelige ting der. Frølich tok initiativet til å bygge den såkalte «Frølichbyen», flere en- og toetasjes hus i soltørket leire ved Geitmyrsveien. De ble tegnet av Georg Andreas Bull, og tolv av dem er bevart. Hans mål om å innføre tørket leire som et vanlig byggemateriale i Norge lyktes ikke. Han tok også initiativet til å anlegge en offentlig park på St. Hanshaugen, ikke langt fra Lovisenberg der han hadde en byløkke. På Frølichs tid var tømmerkjørerne på Strømsveien en plage for andre, og han skal ha hatt med seg et posthorn for å skremme dem av veien når han kjørte der. For å få en mer langsiktig løsning på problemet var han en av de første som foreslo å anlegge en jernbanelinje til Eidsvoll.

155. HOTEL BRISTOL

Hotel Bristol er et hotell i Kristian IVs gate 7 i sentrum av Oslo. Det ble etablert i 1916 av den danske hotellmannen Waldemar Jensen, som hadde arbeidet som hovmester på Grand Hotel i Oslo. Selve bygningen ble tegnet av Finn Rahn og hotellet åpnet i 1920. Hotellet var særlige kjent for Den Mauriske Hall som Rahn hadde fått inspirasjon til under opphold i Marokko. I 1960 ble hotellet utvidet med et tilbygg av F.S. Platou og i midten av 1970-tallet overtatt av Olav Thon. Thon-gruppen eier også et hotell ved Torgallmenningen i Bergen med samme navn.

Thon Hotels (tidligere Rainbow Hotels) er fra 2005 merke navnet for en kjede av hoteller eid av Olav Thon Gruppen. Kjeden ble etablert i 1989, men Olav Thon la grunnlaget for kjeden allerede i 1974 da han kjøpte Hotel Bristol i Oslo. I 1983 kjøpte Thon Hotell Munch og startet Oslos første rom-/frokosthotell, før han i 1989 dannet kjeden «Rainbow Hotels» med totalt 11 hoteller. Rainbowkjeden vokste i løpet av de neste 5-6 årene, og i 1995 kjøpte den sine første hoteller i Brussel før den i 1996 kjøpte Summit Stanhope Hotel, Brussels første 5-stjerners hotell. I 2005 endret kjeden navn til dagens Thon Hotels, og hotellene ble delt inn i konseptene Budget, City og Conference.

Aksjebrevet nr. 98797/98836, datert Oslo 1942 og opprinnelig pålydende kr. 1000, er et av 10 aksjebrev Olav Thon egenhendig har signert som ugyldig i 1991 som en gest til medlemmer av Norsk Selskap for Scripofili. En skikkelig scripofil godbit.

163. ARENDALS PRIVATBANK

Banken ble etablert i 1875 med en aksjekapital på 1 mill. kr. fordelt på 250 aksjer a kr. 4,000. Axel Herlofson var bankens leder, og styrte stort sett denne som sitt private foretak. Det endte da også med konkurs i 1886. Landets første bankhavari var dermed et faktum. Axel Herlofson ble satt under tiltale og dømt til 6 års straffearbeid. Konkursen førte til et voldsomt krakk i byen, blant annet gikk to av stedets sparebanker over ende, og arbeidsløsheten økte opp i 50% ! Som en følge av dette ble initiativet tatt til å stifte Det norske Arbeiderparti i 1887, ved Ormetjern i utkanten av Arendal! På grunn av den interessante historikk og flotte dekorativitet, er brevet meget ettertraktet blant samlere.

BT	Nr	Navn/Bransje	Sted	Brev Nr	År	Pål.	Kval.	Utrop	Tilslag	Kommentar
		EIENDOM					2,3			
	149	Aandalsnes Festivitetslokale	Aandalsnes	261	1922	50	0,1/M	300		NY ! 4 kjent
	150	Akershus	Lillestrøm	544-47	1957	100	0,1	200		Sjelden
	151	Bøndernes Hus i Sarpsborg	Sarpsborg	122	1920	250	1,1	100		Dek sjelden
H	152	Frølich -Passagen	Christiania	2696	1898	200	1,1	500		Dek
	153	Grand Hotel i Arendal	Arendal	70	1918	1000	1,1	300		Dek- Til Erik Gude
	154	Grand Hotel i Oslo	Oslo	47292	1942	25	2,2	200		Dek
H	155	Hotel Bristol (Signert av Olav Thon)	Oslo	9897-36	1942	1000	0,0	400		Dek/ Sign.
	156	Hotel Saga	Haugesund	99/108	1957	5000	0,0	200		NY !
	157	Hovedbyen 88 i Kragerø	Oslo	29	1934	100	0,3	150		Standard
	158	Humanitas (Logeforening)	Skien	272	1920	100	2,2	350		Dek
	159	Societeten (Hotel)	Holmestrand	75	1891	500	2,3	600		
		BANK OG FINANS					2,3			
	160	Aalesunds Kreditbank (Litra B)	Aalesund	8626-630	1917	600	0,2/M	400		Litt dek
	161	Aktie-Kreditbanken i Sandefjord, ser A	Sandefjord	229	1926	200	1,4/H	600		Litt sjelden
	162	Andresens Bank	Christiania	1919	1919	500	1,1	250		
B/H	163	Arendals Privatbank	Arendal	49	1875	4000	2,3	7500		Dekorativ/ Hist
	164	Arntzen , Schmidt & CO	Christiania	3812	1898	500	1,2	900		Sjelden
	165	Bergens Kreditbank	Bergen	7008	1970	100	0,1	150		Sjelden NY !
	166	Bergens Privatbank	Bergen	200001	1932	100000	1,1	750		Litt dek/sjelden
	167	Bergens Kreditbank	Bergen	7801	1954	100	1,2/M	200		Litt dek
	168	Bergens Kreditbank	Bergen	14854	1913	200	1,0	125		
	169	Bergens Kreditbank	Bergen	60776/80	1929	500	0,1	400		Litt dek Sjelden NY
B	170	Bergens Kreditbank	Bergen	32791/00	1929	1000	0,0	500		Litt dek Sjelden NY
	171	Bergens Privatbank	Bergen	55916-20	1932	1000	1,0	400		Litt dek
	172	Bergens Privatbank	Bergen	10756	1968	100	0,0	150		
B	173	Den Nordenfjeldske Kreditbank, Litra A	Thronhjøm	1624	1885	400	0,1	900		Sjelden
	174	Den norske Creditbank (Litra A)	Oslo	64351-60	1934	1000	0,0	200		
	175	Den norske Creditbank (Litra B)	Oslo	337791-95	1951	500	0,0	150		
	176	Drammens Privatbanker (Litra A)	Drammen		1922	400	0,2	350		
	177	Egersunds og Dalens Privatbank	Egersund	2098	1917	200	3,5	500		Litt sjelden
	178	Grimstad og Oplads Handelsbank	Grimstad	1126	1916	250	4	500		Litt dek
B	179	Hønefoss og Oplands Privatbank	Hønefoss	13412	1919	200	0/H	350		Dek
B	180	Karmøens Kreditbank	Kopervik	1287	1917	200	0,1	500		Litt dek
B	181	Kragerø og Omegns Privatbank	Kragerø	3129	1918	500	1,1	400		Dek
	182	Kreditbanken i Moss	Moss	1338	1918	500	0,0	400		Dek
B	183	Kristiania Hypotek- og Realkreditbank Lit A	Christiania	131	1898	5000	2,1	900		Meget sjelden NY
B	184	Kristiania Industri og Handelsbank	Kristiania	8641/45	1919	1000	0,1	750		Meget sjelden
	185	Kvam Privatbank	Øystese	5157	1964	100	0,1	200		Litt sjelden
	186	Mandal og Oplands Privatbank	Mandal	3198	1918	200	0,1	300		
	187	Moss og Oplands Bank	Moss	3872	1928	100	1,2	350		Sjelden
B	188	Moss Privatbank	Moss	1108	1917	225	0,1	450		Dek
	189	Norges Kommunalbank Litra C (obl.)	Oslo	19290	1933	500	0,0	750		Sjelden
	190	Norsk Oversjøisk Bank Union	Kristiania	13501	1920	1000	0,0	300		
	191	Oplandske Kreditbank i Hamar (Litra A)	Hamar	12781/90	1917	1250	2,2/H	450		Dek
B	192	Oplandske Kreditbank i Hamar (Litra A)	Hamar	7631-40	1914	2500	0,1	500		Dek
	193	Os Privatbank	Os	1976	1946	200	0,1	300		Litt sjelden
	194	Porsgrunds Handelsbank	Porsgrund	3446	1917	500	0,0	450		Litt DEK
	195	Regulator (salg av aktier-verdipapirer)	Oslo	22	1929	5300	1,1	150		NyStandard
B	196	Romsdalske Vexel og Landmandsbank	Molde	16835/844	1918	1800	1,2	500		Litt dek
	197	Sandnessjøens Privatbank	Sandnessjøen	497	1917	500	0,2	350		
	198	Senjens Privatbank	Harstad	4621	1917	250	2,2/H	450		
	199	Stavanger Privatbank	Stavanger	9841/9850	1917	3000	0,0	300		
	200	Stavanger Privatbank	Stavanger	28261	1918	300	0,3	300		Litt dek
B/H	201	Thronhjøm Handelsbank (Litra A)	Thronhjøm	372	1885	500	1,0	1600		Dek/Hist
B	202	Tromsø Handelsbank	Trømsø	1422	1917	500	1,0	500		Dek
	203	Trondhjøm Handelsbank (Litra C)	Trondhjøm	45	1907	1500	0,2	450		Dek
	204	Trondhjøm Realkreditbank, forv.bevis	Trondhjem	6776	1912	3000	4	200		
	205	Tønsbergs Handelsbank (Litra A)	Tønsberg	18761/70	1918	1250	0,0	250		
	206	Vestlandsbanken L/L	Bergen	106311/320	1964	1000	2,0	200		Litt dek
	207	Vestlandsbanken L/L	Bergen	469	1927	100	2,1	350		Litt dek
	208	Vestlandsbanken L/L	Bergen	12455	1939	100	2,2	300		Litt dek

201. THRONDHJEMS HANDELSBANK

Banken ble stiftet i 1882, men trolig ble det ikke utstedt aksjebrev før i 1885. I 1916 fusjonerte den med Privatbanken for Norge og navnet ble endret til Den norske Handelsbank. Dette ble en av landets største banker. Tidlig i 20 årene la den under seg blant annet Søndenfjeldske Privatbank. I 1922 ble bankens stilling vanskelig og man søkte om statlig hjelp. Regjeringen bevilget nær 25 millioner kroner i støtte, uten å informere stortinget. Da så banken kollapset i 1924 ble det forlangt riksrettssak mot finansminister Abraham Berge. Denne kom opp i 1926 og resulterte i frifinnelse av Berge, etter et rettsaken hadde pågått i et halvt år. Berge var i mellomtiden blitt landets statsminister.

213. BØMMELØENS FORENEDE GRUBECOMPAGNI

Aksjebrevet Bømmeløens Forenede Grubekompagnier har gjennom mange år vært et skattet objekt på våre auksjoner. Dette nok av flere grunner. Brevet er meget dekorativt. Det er forholdsvis gammelt, (1885 -1886) og formatet er også stort. Men viktigst av alt er nok at dette helnorske selskap var en betydelig aktør i det berømmelige «gullrushet» som hjemsoekte Bømlø i 1880-årene. Allerede i 1862 ble det første gullfunnet gjort av en gjetergutt. Dette skjedde ved et lite kiskjerp i den vesle bygda Lykling. Funnet resulterte imidlertid ikke i noen organisert undersøkelse av området, og interessen stilnet av etter hvert. Det gikk nær 20 år før neste funn ble gjort, men fra da ble det liv og røre på stedet. Spekulanter og lykkejegere valfartet bygda, og i løpet av få år ble det anmeldt omkring 1200 (tolvhundre) «gullfunn», de aller fleste verdiløse kis-funn! Mange aksjeselskaper så dagens lys for å delta i kappløpet om gullrettighetene på Bømlø, så vel norske, som utenlandske. Spesielt engelskmennene var meget aktive. Flere av de såkalte «gruve-eksperterne» hadde store forventninger til forekomstene som ikke sjelden ble sammenlignet med de enorme gullfeltene i California, og Australia!! I 1884 fulgte en hektisk anleggsperiode på Lykling. Kaier, damanlegg, veier, og skinnegang ble anlagt. Vaskeribygning, knuseverk, laboratorium, og andre driftsbygninger fulgte. Det var det engelske selskapet The Oscar Gold Mining Co. Ltd., som i oktober samme år, under stor festivitas holdt åpningsfest hos Oscarkompaniet, som selskapet gjerne kaltes. - Allerede få dager etter var selskapets 3 hovedgruver i drift.

Bømmeløens Forenede Grubekompagnier, Etablering- Utbygging- og Drift:

Selskapet ble etablert 19 august 1884, og innbydelse til aksjetegning gikk ut til allmenheten i februar 1885. Aksjekapitalen ble satt til 1,5 mill. kr., med et pålydende på kun 25 kr., fordelt på 60.000 aksjer. Man opererte med både litra A, (en aksje) litra B, (20 aksjer, kr. 500) litra C, (ukjent) og litra D. (200 aksjer, kr. 5.000) Det er usikkert om hele kapitalen ble tegnet. - Aksjebrevene ble utstedt i to omganger, først 20 juni 1885, og dernest 5 mai 1886. - Selskapet ble registrert i Kristiania, hvor også storparten av Direktionsmedlemmene var bosatt. På grunn av det store antall aksjer, var antagelig Bømmeløens Forenede Grubekompagnier landets første såkalte «folkeaksje-selskap», med aksjonærer over det ganske land. - Høyesterettsadvokat S. Opsahl var «primus motor» i selskapet, og satt alle år i dets Direktion. Utbyggingen av gruvene tok til i 1885. Etter å ha erhvervet over 100 ertsforekomster, konsentrerte man seg stort sett om de tre gruvene, Carl Olsens Grube, Flatanes Grube, og Hille Grube. Her ble det gjort forholdsvis store arbeider, og ved årets slutt var det brutt ut ca. 40 tonn gullholdig kvarts. Ifølge bestyreren var dette beregnet å inneholde 3 til 3,5 kg. gull. Gullgehalten var på respektable 30-80 gram pr. tonn! - Mellom 20 og 35 mann var i arbeid dette året. I 1886 fortsatte arbeidet i gruvene med samme kraft, men i tillegg ble også mye annet arbeid gjort. Det ble bygget ny kai, veier, kontor- og laboratoriebygning etc. Man drev dessuten ut ca. 80 tonn gullholdig kvarts, og i gjennomsnitt 40 mann var i selskapets tjeneste dette året. Året etter, altså i 1887 hadde det ifølge bergmesterens rapport ikke foregått noen gruve drift av betydning, idet selskapet stort sett hadde vært beskjeftiget med diverse byggearbeider. Blant annet ble det reist et knuse og oppredningsverk for å utvinne gullet i det tidligere utbrudte gods. Oppbyggingen og finansieringen av produksjonsanlegget hadde gått sakte, og først høsten 1887 var dette klart for prøvekjøring. Den 1. oktober 1887 var det mange gjester og stor festivitas på stedet. Man foretok den offisielle åpningen av anlegget, og i et avisreferat heter det blant annet: - «I selskapets kontor fremvistes en samling Stuffer, optagne i de siste 5-6 uger af Flatanæsgruben, som i rig Guldholdighed afgav et særdeles vakkert og lovende Skue». - Og videre fortelles det at...»det nyopførte Værk afgiver et baade fordelagtig og hensigtsmæssig Indtryk. Alt maskineri er smukt og solid, en god Anbefaling baade for Leverandørene og Værkets Ingeniører, som har besørget Arrangementet». I vaskeriets øverste etasje servertes mat i rikelig mål, og det ble en riktig flott sammenkomst, meddelte de som var med. -1 tillegg kom en....» splendid middag, (som referenten kaller det) gitt av herr Høyesterettsadvokat Opsahl, i det for enhver Bømmelø-Reisende fordelagtig bekjente Stanges Hotel paa Nøkløng», sitat slutt. Etter at åpningsfesten var unnagjort, meldte den «grå hverdag» seg med full tyngde. Pengekassa gikk tom, og allerede midtsommer 1888 ble selskapet oppløst. Utbyggingen av anlegget hadde slukt hele aksjekapitalen, og vel så det. - Etter hva vi kjenner til foreligger det ikke noen detaljert oppgave over hvor mye gull selskapet produserte, men det kan ikke ha vært mange kiloene. Overrettssakfører Opsahl greide å stable på beina et nytt selskap, Bømmeløens Bergværkselskab, med en aksjekapital på 500.000 kr. - Heller ikke dette selskap fikk noen lang levetid, snarere tvert imot, for allerede i mai 1889 var Opsahl igjen på banen med nok et forsøk på en refinansiering, denne gang til dannelsen av «Risvig Grubekompagni», som skulle overta anlegget. - Dette ser ikke ut til å ha lyktes, for i 1895 melder bergmesteren at det engelske selskapet, The Bremnes Gold Company Ltd., har kjøpt boet etter Bømmeløens Bergværkselskab. Når det gjelder sjeldenheten på aksjebrevene i Bømmeløens Forenede Grubekompagni er, så varierer den ganske mye, avhengig av brevenes pålydende. - Således er brev med pålydende 25 kr. forholdsvis vanlig å se på auksjon. Brev pålydende 500 kr. er langt mer sjeldne, og har kun vært fremme et par ganger. Brev pålydende 5.000 kr. er meget sjeldne, og har aldri vært fremme på våre auksjoner.

(Kilder: Gullgravarene på Lykling v/ Brynjar Stautland 2000 Norges Bergværksdrift v/ Det Statistiske Centralbureau div.)

BT	Nr	Navn/Bransje	Sted	Brev Nr	År	Pål.	Kval.	Utrop	Tilslag	Kommentar
		FORSIKRING					2,3			
	209	Brandforsikringsselsk.Norden (Grundfond)	Christiania	667	1869	100 spd	2,4	350		Sjelden 5 kjent
	210	Fjeld - Norsk Skadeforsikringsselskap	Kristiania	36	1910	1000	0,1	250		Meget sjelden
	211	Norske Lloyd		19950	1918	500	2,0	300		Dek
	212	Viking - Forsikringsselskapet	Oslo	11263-67	1951	750	3,0	400		Litt dek-Sjelden
		GRUVER					1,1			
B/H	213	Bømmeløens Forenede Grubekompagnier Litra A	Kristiania	20075	1886	25	2,2	750		Dek
	214	Dunderland Iron Ore Company	London	976	1912	2£	2,0	750		Sjelden
	215	Melkedalen Ltd.	England	776	1907	5£	0,0	500		Sjelden.Stort Format
B	216	Mutningsbrev Brendtøys Kobber-/Jerngrube	Bamle	1769	1916		2,3	500		Unik NY
	217	Røstvangen	Kristiania	2031-2035	1908	1000	1,2	600		Sjelden
B	218	Sydvaranger	Christiania	23477	1913	500	0,0	750		Sjelden
	219	Telemarken Copper Mining&Smelting Co.	London	3176	1906	5 £	1,1	400		Dek
	220	The Heen (Norway) Metal Mines Ltd	England	1101-05	1903	5	1,1	650		sjelden
		HANDELSBEDRIFTER					1,1			
	221	Akerhaugens Forbrugsforening	Akerhaugen	29	1908	80	2,0	600		Dek /Meget sjelden
	222	Bjølsen Skomagasin	Oslo	35-40	1934	600	0,0	200		Standard
	223	C.Hensen	Christiania	113	1920	1000	0,3	200		NY
	224	Det Oversøiske Compagnie	Christiania	5426-39	1915	1000	1,1	400		Dek- Sjelden
	225	Det Oversøiske Compagnie	Christiania	37556/560	1919	1500	0,1	250		Dek
	226	Ltz. Ludvigsen	Mjøndalen	4	1961	500	0,0	125		NY !
	227	Norsk Colas	Oslo	12	1945	500	0,0	100		Standard
	228	Reddals Aktieforening	Reddal	89	1898	5	0,0	400		En kjent
	229	Østlandsk Engros	Fredrikstad	6	1944	500		150		NY ! Standard
	230	Øverbø Forbrugsforening	Øverbø	181	1895	5	0,0	200		litt dek /sjelden
		HVALFANGST OG FISKE					1,0			
B	231	Aalesunds Fangst og Fiske	Aalesund	1881	1919	1000	0,0	400		Dek
	232	Antarctic Hvalfangerselskap	Tønsberg	5196	1946	300	1/H	250		Makkulert
B	233	Hvalfangerselskapet Suderø	Trangisvaag	850	1916	75	0,0	500		Litt sjelden
	234	Hvalfangerselskapet Labor	Kragerø	918	1937	500	0,1	400		Sjelden
B	235	Nordenfjeldske Havfiskerederi	Trondhjem	153	1918	1000	2,2	600		Sjelden
		INDUSTRI					0,0			
B	236	Alvøens Papirfabrik	Alvøen	196	1934	1000	2,3	1250		Dek- Sjelden
	237	Andreas Moes Stentøifabrik	Trondhjem	3	1908	2000	1,3	150		Sjelden/Maskinskrevet
B/H	330	Arendal Smelteverk, NB: Objekt nr 330	Arendal	1918	3002	1000	0,1	1000		Sjelden UNIK ? NY
	239	Arendals Bomuldsvarefabrik	Arendal	179	1918	1000	0,1	750		Dek Sjelden/Sigurd Herlofson
	240	Askim Trævarefabrik- Norsk Møbelkunst	Askim	122	1918	1000	2,0	300		Litt dek
B	241	Bentse Brug	Christiania	763	1898	500	0,1	1250		Meget Sjelden
	242	Bergen Fiske industri	Bergen	3792	1945	250	0,3	250		NY !- en kjent
	243	C.F. Isaachsen	Tønsbeg	82	1908	1000	0,2	350		Kun 120 aksjer utstedt
	244	Cementfabr. Norge - Portland Cement	Kristiania	1760	1916	1000	0,0	350		Dek
B	245	Chra Jernseng og Jernvarefabrik (St.raad Thielsen)	Kristiania	33	1912	500	0,1	200		Standard
	246	Christiania Hestekosømfabrik	Christiania	85	1883	3000	2,2	850		Litt dek
B	247	De Norske Tørkerier	Ringsaker	76	1918	1000	0,0	350		Meget sjelden (NY)
B	248	Den Norske Sandpapirfabrik	Vallø/Tønsberg	8	1933	500	0,1	500		NY! Meget sjelden
B	249	Det Oversøiske Compagnies Industriselskap	Kristiania	4072	1918	1000	1,2	850		Dek/ Sjelden
B/H	250	Drammens Jernstøberi og Mek. Verksted	Drammen	670	1908	500	0,2	650		Dek
B/H	251	Drammens Jernstøberi og Mek. Verksted	Drammen	168	1877	3000	1,5	1000		Dek
	252	Eker Papirfabrik	Nedre Eker	167	1913	1000	0,1	600		NY
	253	Electron	Sandefjord	1918	218	500	0,3	350		Dek-Meget sjelden NY !
	254	Fabrica de Papel Pernambucana (Papir)	Kristiania	257	1918	1000	0,1	300		Litt dek
B	255	Frøya Torvfabrik	Kristiania	21	1917	500	0,0	400		Sjelden
	256	Gimle Oliemølle	Sandefjord	3566	1919	300	0,1	300		
	257	Gimle Oliemølle	Sandefjord	1503	1915	300	0,1	200		
B	258	Gulskogen Cellulosefabrik (Blankett)	Drammen		1923?	1000	4,0	1200		Dek . Eneste kjent
B	259	Haldens Bomuldsspinderei & Væveri	Halden	1704	1947	1000	0,3	200		
	260	Haugesund Blikkemballagefabrik	Haugesund	107	1913	500	2,2	300		
	261	Hercules Confektionsfabrikker	Christiania	486	1916	1000	0,2	400		Dek
B	262	Hønefoss Gummi-Industri	Hønefoss	287	1936	1000	0,3	100		Dek
	263	Jolka (Træforedling)	Kristiania	465	1918	1000	2,1	300		Sjelden

250/251 DRAMMEN JERNSTØBERI

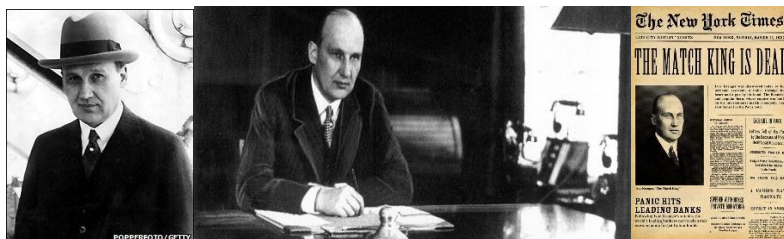
I 1846 satte en tidligere formann ved Eidsvoll Verk, Bernt Christian Blichfeldt i gang et støperi på Tangen under Kobbervik. I 1863 ble virksomheten utvidet til også å omfatte mekanisk verksted og bedriften fikk det senere landskjente navn «Drammen Jernstøperi & Mek. Verksted». Eierforholdet ble i 1872 omdannet til et aksjeselskap og sto således rustet økonomisk til å delta aktivt i landets vekst i de kommende år. Virkelig fart og dimensjoner fikk utviklingen først fra slutten av 1880-årene. Støperiene og smiene tok da form av virkelige mekaniske verksteder og ble en leverandørindustri til byenes og distriktets øvrige industrivirksomhet og oppnådde stor omsetning både innenlands og på eksport. Spesielt var ovnsproduksjon en stor virksomhet. Det var en mengde modeller av etasjeovner med biedermeier- og gotisk ornamentikk, sylindriske magasinovner med renessanse ornamenter og komfyrer. Det ble også produsert et større antall byster og statuer for det meste i bronse. Som mekanisk og industriell bedrift fikk den større betydning fra 1890-årene da de begynte med produksjon av turbiner og regulatorer. Foruten de fagområder som er nevnt beskjeftiget bedriften seg også med skipsreparasjoner fra 1870. Nybygging av båter startet omkring 1898. Skipsbyggingen ble nedlagt etter 10 år, etter at 23 båter var bygget. I en bedrift av Drammens Jernstøperis størrelse, måtte de alltid forsøke å finne nye produkter. I tiåret før og etter 1900 var bedriften landets største installatør av sentralvarmeanlegg. En slags videreføring av disse tradisjoner var et forsøk med kjøleanlegg i 1910. Den rent industrielle utvikling av dette produkt trengte imidlertid noe tid og først i 1912 kom man vel egentlig i gang med dette produktet. Kjøleanlegg ble en av grunnpilarene og bedriften var helt frem til nedleggelsen en stor produsent av større maskiner. I mellomkrigstiden var bedriften blant byens største. Produktspekteret ble stadig utvidet. Stålstøperiet ble startet i 1928, fryseavdelingen viste stor styrke med store anlegg så vel stasjonære anlegg på land som krevende anlegg i fryseskipp. Andre viktige produkter var kraner og veihevler. Vannkraftutbyggingen landet rundt førte til omfattende leveranser og produkter av forskjellige slag. Bedriften hadde i 1920-årene rundt 450 ansatte, mens det i 1960-årene var ca. 700 ansatte, så det var en betydelig bedrift. Kilde: Drammens bys historie II og IV, samt Odd W. Thorsen.

287. SKJÆRDALENS BRUG

Skjærdalens Brug Tyrstrand i Ringerike, norsk papirfabrikk grunnlagt i 1906 Den eldste industriarbeidsplassen i bygda. Fra gammelt av var det elva i Skjærdalen som var det viktige i bygden. Det skal ha vært flere møller oppe der hvor demningen er i dag. Det kom sager og sliperi for papirmasse på slutten av 1800-tallet. Fabrikken brant i 1906, og en ny ble bygget. 1907 kom den første papirmaskinen til bedriften. Mesteparten av papiret de produserte den gangen gikk til eksport, og da særlig til Cuba. På det meste har det vært 6 papirmaskiner i drift. I 2007 ble selskapets navn endret til Skjærdals A/S og man gikk over til å produsere spesialprodukter. Det viktigste er produksjon av servietter. Dette vakre aksjebrev i sjeldent å se i samlermarkedet, men det utelukkes ikke at det finnes mange flere brev.

303-310. IVAR KREUGER DIV SELSKAPER

Ivar Kreuger ble født i Kalmar i Sverige i 1880. Når han stod på sin høyde var han en av verdens største finansmenn. Han lånte ut millioner av kroner til land som Frankrike, Tyskland, Polen og Italia i perioden 1927-1929. Han bygget Stockholm Stadion hvor de olympiske sommerleker ble avholdt i 1912. Han gikk inn i fyrstikkbransjen i 1913 og kjøpte opp fabrikker over hele verden og skaffet seg etter hvert monopol på verdens fyrstikkproduksjon. I tillegg kjøpte han andre bedrifter, gruver, skogeiendom og annen fast eiendom over hele verden.

Han etablerte investeringsbanker i USA og Europa i 1925. I 1930 kjøpte han L.M.Ericsson, og han kontrollerte etter hvert ca. 50 % av verdens celluloseproduksjon. Han eide også de rikeste gullgruvene i Europa, samt en stor del av verdens jerngruver. I Norge hadde han kontroll over følgende fyrstikkfabrikker: Bryn & Halden Tændstikfabriker a/s (100% - aksjekapital 1 mill. NOK) Bryn Halden & Nittedals Tændstikfabrik a/s (100% - aksjekapital 3 mill. NOK). Han døde under mystiske omstendigheter i Paris 1932. Politiet mente det var selvmord, men hans død er fortsatt et mysterium. Ved hans bortgang ble alle hans selskaper satt under administrasjon og senere slått konkurs eller solgt for slikk og ingenting, blant annet til hans argeste konkurrent, Marcus Wallenberg. Vil du vite mer, sjekk wikipedia.no.

313. DRAMMEN-LAURVIG JERNBANE

Banestrekningen representerer i dag som hoveddelen av Vestfoldbanen. Den var ferdigbygget til Larvik i 1881, en strekning på 110 km. Året etter ble den siste strekningen til Skien åpnet og banens totale lengde ble 156 km. Aksjekapitalen var på ca. 12,6 millioner kroner, hvorav staten sto for nær 80 %. 8,9 millioner Litra A aksjer på kr. 50.000 samt Litra B aksjer på kr. 25.000. Resten ble tegnet blant kommuner og private, i alt kr 3,5 millioner kroner fordelt på Litra C aksjer a kr. 400, Litra D aksjer a kr. 200 og Litra E aksjer pålydende kr. 100. I 1928 inn-løste staten de private og kommunale aksjene da NSB ble etablert. Aksjebrev fra denne jernbanen er svært sjeldne.

BT	Nr	Navn/Bransje	Sted	Brev Nr	År	Pål.	Kval.	Utrop	Tilslag	Kommentar
B	264	Kristiansands Nikkelraffineringsverk (British American Nickel)	Kristiania	1324	1919	1000\$	0,2	300		
	265	Kvinnherreds Uldvarefabrik	Rosendal	387	1923	100	2,3	350		
B	266	Laardals Fabriker	Laardal	2011	1918	250	0,2	300		Dek
B	267	Lauritz A. Devold	Aalesund	blank	1931	1000	2,1	750		Dek/ Sjelden
B	268	Mesna Træsliperi og Kartonfabrik	Lillehammer	25881-890	1951	500	0,0	250		Serie B
	269	Metallisator Norsk A/S	Kristiania	205	1917	1000	0,0	350		Dek- 2 kjent
	270	Mjøndalen Cellulosefabrik (Preferance)	Drammen	12556/60	1923	1000	3,3	750		Dek
	271	Moelven Cellulosefabrik	Moelven	147	1909	1000	1,0	1250		Dek Sjelden !
	272	Namdalens Bræntorvfabrik	Namsos	871	1918	200	0,1	350		Sjelden
B	273	Norcanners Ltd a/s	Stavanger	285	1918	1000	0,0	400		Litt dek/Sjelden
	274	Nordnorsk Oljeselskap og Fiskemelindustri	Tromsø	554	1950	1000	0,0	400		Meget sjelden(NY)
	275	Norske Fruktkonserves Fabriker a/s	Stavanger	3680-3790	1918	500	0,0	350		Meget sjelden (NY)
B	276	Nylands Mek. Verksted	Christiania	32	1857	50 SPD	2,3	2500		Meget sjelden
B	277	Odalens Dampsag og Høvleri	Skarnes	121	1908	250	0,0	500		Sjelden
	278	Os Treskofabrikk	Os	58	1920	500	2/H	250		
	279	Otterdals Interessentskab	Kristiansand	200	1942	200	2,1	250		Dek
B	280	Peik Chokoladefabrik	Kristiania	181	1919	500	0,0	500		Dek ramme
	281	Petroleums og Maskinolie-Raffineriet	Kristiania	963	1900	1000	0,0	650		Dek-Sjelden
	282	Ranheims Papirfabrik (Litra A)	Ranheim	30	1904	1000	0,0	300		
B	283	Salomons Skofabrik	Kristiania	524	1912	500	0,0	250		
	284	Sevareid Karton- og Papfabrik	Bergen	163	1913	1000	0,0	400		
B	285	Skien's Nye Såpefabrik (til Alfild Rittun)	Skien	771/775	1944	500	0,0	300		Litt Dek
B	286	Skienfjordens Skofabrikk	Skien	857	1922	500	2,0	500		Dek/ litt sjelden
H	287	Skjærdalens Brug	Skjærdalen	262	1915	1000	0,0	1500		Dek NY
B	288	Skjærodden Bruk	Rena	223	1919	1000	0,0	400		Litt sjelden
B	289	Soggendals Spinderi & Væveri	Soggendal	21	1886	50	0,0	300		Dek/rep
B	290	Strinden Teglværk	Strinda	148	1919	1000	0	750		Dek
B	291	Strømsø Papirfabrik	Drammen	164	1916	1000	1,1	750		Dek
B	292	Sunland Papirfabrik	Strømsgodset	626	1919	1000	2,2	750		NY! Kun denne kjent
	293	Svelvik Papirfabrik	Svelvik	281	1919	1000	2,1/MH	900		Dek
	294	Thronhjelm Dokselsskab	Thronhjem	207	1892	500	1,2	250		
	295	Trækemisk Industri	Christiania	80	1919	1000	0,1	400		Litt dek
B	296	Tønsberg Reberbane	Tønsberg	1577	1916	1000	0,2	300		
	297	Vallø Tapetfabrik	Vallø/Tønsberg	7	1933	5000	2,1/MH	650		NY! Meget sjelden
	298	Vera Fabriker	Sandeherad	154	1925	5000	1,1	750		Sjelden
	299	Vestlandske Blikktrykkeri og Mek. Verk	Stavanger	189	1916	1000	2,3	250		
	300	Vittingfoss Bruk	Drammen	178	1934	500	0,0	400		Sjelden
	301	Øhr Brændtorvfabrik	Gjeddelund	8	1917	1000	0,4	400		Sjelden
B	302	Ørnen og Cara Fabriker	Bergen	333	1942	950	2,2	350		Dek
		IVAR KREUGER					3,4			
H	303	Kreuger & Toll Company	New York	B6813	1929	100 \$	0,0	250		Dek
H	304	Kreuger & Toll Company	New York	NYO87643	1932	50 \$	2,3	200		Dek
H	305	Kreuger & Toll (Faksimilesign I Kreuger)	Stockholm	936621	1929	1000	3,4	350		B-aksje
B/H	306	Kreuger & Toll (Faksimilesign I Kreuger)	Stockholm	351310	1926	100	3,4	250		B-aksje
H	307	Kreuger & Toll (Participating Debenture)	Stockholm	9644	1928	500	2,2	250		
H	308	Kreuger & Toll Company	USA	7476	1929	50\$	0,0	250		Dek
H	309	Kreuger & Toll Co. (Cert of Deposit)	London	M0154	1932	1000\$	2,3	150		
H	310	Polish American Products Co.	USA	126	1924	1000\$	2,2	500		Sjelden, til I Kreuger
H	311	Svenska Tandsticks AB (Swedish Match)	Stockholm	4689105	1949	25	2,4	300		B-aksje
		JERNBANE					0,0			
B	312	Comp. de Bonds Electricos Campo Grande	Kristiania	873	1916	1000	0,0	500		Til Consul J. Grieg
B/H	313	Drammen-Laurvig-Skien Jernbane	Kristiania	8514	1884	400	1,3	4000		Litra C. Sjelden
B/H	314	Fløibanen	Bergen	2489	1915	100	2,0	300		
B/H	315	Holmestrand -Vittingfossbanen	Holmestrand	Blankett	1902	100	2,2	700		Dek
B/H	316	Jernbanen Christiania, Öjern og Mjösen	Christiania	1349	1852	100SPD	3,2	12500		Dek -Meget sjelden
B/H	317	Kristiania-Fredrikshald Riksgrændsens Litra D	Kristiania	142	1880	200 kr	2,2	4500		Unik NY
B/H	318	Støren-Aamot Jernbane (Litra E)	Kristiania	114	1884	100	1,2	4500		Meget sjelden
B/H	319	Tønsberg-Eidsfosbanen	Tønsberg	532	1902	100	0,1	850		Litt dek
B/H	320	Urskog-Hølandsbanen	Høland	1906	1900	100	1,3	900		Dek

314. FLØIBANEN

Fløibanen ble offisielt åpnet 15. januar 1918. Ideen om å bygge transport til Fløyen ble lagt frem i 1895 av John Theodor Lund. Arbeidet med å bygge Fløibanen startet i 1914. Linjen var ferdig i 1918. I dag eier Bergen kommune 44 prosent av selskapet, resten er på private hender. Fløibanen er en skinnegående kabelbane for personbefordring. Lengden er 850 meter, og høydeforskjellen er 300 meter. Turen tar vanligvis fem til seks minutter. Banen er en av Bergens mest besøkte turistattraksjoner. Det er ikke uvanlig med mer enn en million passasjerer årlig.

315. HOLMESTRAND-VITTINGFOSBANEN

Denne private jernbanelinjen ble åpnet i 1902. Selskapets aksjekapital var på ca. 685.000 kr. Vi vet med sikkerhet at det ble utstedt aksjebrev med pålydende 100, 500 og 10.000 kr. Jernbanen var ca. 30 km lang, og deler av den var felles med Tønsberg-Eidsfosbanen. En viktig årsak til etableringen av banen var transport fra Vittingfos Tresliperi, som produserte tremasse av tømmer som ble fløtet ned Numedalslågen. Banen var meget lønnsom den første tiden, men etterhvert ble den utkonkurrert av bilen og lagt ned i 1938.

316. CHRISTIANIA, ÖJEREN OG MJØSEN JERNBANE

Dette sjeldne dokumentet er egentlig en kvittering for tegning av aksjer i Norges første jernbaneanlegg mellom Christiania, Öjeren og Mjøsen (Eidsvoll) i 1852. Det var E. J. Walle som tegnet seg for en aksje på 100 Spd, som skulle innbetales i 10 halvårsterminer. Dette dokumentet er for den 2. halvårsterminen i 1852. Når innbetaling var fullført ble aksjebrev utstedt i Norsk Hovedjernbane i 1854 banen ble åpnet.

Arbeidet med Norsk Hovedjernbane (også benevnt *Hovedbanen*), den første norske jernbanen for offentlig transport, ble ledet av engelskmannen Robert Stephenson, sønnen til George Stephenson, som hadde konstruert den aller første offentlige jernbanen i verden. Anleggsarbeidet startet i 1851 og banen ble åpnet 1. september 1854. Banen går fra Oslo til Eidsvoll. Finansieringen av anlegget skjedde ved å utstede aksjer for 2,2 mill. spesidaler der halvparten ble skaffet til veie av engelske aksjonærer og den andre halvparten av norske, hvorav staten stod for litt over halvparten. Hovedbanen var fram til 1926 et aksjeselskap der Staten med årene skaffet seg flere og flere av aksjene. Hovedbanen var derfor formelt en privatbane og ble ikke en del av Norges Statsbaner før 4. mars 1926.

317. KRISTIANIA-FREDRIKSHALD-RIGSGRÆNDSSEN

Etter åpningen av Hovedbanen, fattet man interesse for at det kunne bygges offentlige jernbaner flere steder i Norge. I første omgang så man på jernbaner som ett blant flere ledd i en lengre transportåre, gjerne kombinert med transport til vanns. Hovedbanen knyttet sammen Mjøsa med Oslofjorden, og lignende hensyn lå til grunn for flere av de banene som Stortinget fra og med 1857 gjorde vedtak om. I den byggeperioden som varte fram til 1883, ble samtlige statsbaner organisert som aksjeselskaper der private ble innbudt til å tegne aksjer som kunne gi utbytte hvis overskudd, men ingen innflytelse ellers over banenes drift. Stortinget krevde at det måtte tegnes en viss andel aksjer for et baneprojekt, før Stortinget vedtok banen og bevilget den resterende del av anleggskapitalen.

I årene fra 1862 til 1883 åpnet en rekke mer eller mindre løsrevne banestrekninger i hele Sør-Norge. Det startet med Hamar-Grundsetbanen og Kongsvingerbanen i 1862. Deretter fulgte Størenbanen, Randsfjordbanen, Drammensbanen, Rørosbanen, Jærbanen, Smaalensbanen, Hedmarksbanen, Meråkerbanen, Drammen-Skiensbanen og endelig Vossebanen. 1563,4 km offentlig jernbane ble tatt i bruk. I 1883 ble det en pause i byggingen av flere jernbaner, og samme år ble det iverksatt en ny administrativ ordning for statsbanene med en hovedbestyrelse i Kristiania og seks distriktsadministrasjoner i Kristiania, Drammen, Hamar, Trondheim, Stavanger og Bergen. Betegnelsen «De norske Statsbaner» ble tatt i bruk i 1883, og i desember 1885 anvendes betegnelsen «Norges Statsbaner» for første gang.

Den 6. juni 1873 vedtok Stortinget å bygge Smaalensbanen. Anleggsarbeidene, som sysselsatte ca. 3000 mann på det meste, startet i 1875. Under et besøk av kong Oscar og dronning Sophie i august 1878 ble linjen mellom Råde og Hølen prøvekjørt. Vestre linje ble offisielt åpnet 2. januar 1879, og Østre linje ble åpnet i 1882. Denne linjen ble videre forlenget til Riksgrensen.

Aksjebrev i Kristiania-Fredrikshald-Riksgrænsen (litra D) er kun kjent i dette ene eksemplaret. Staten innløste alle private aksjonærer rundt 1920-tallet, og derfor er aksjebrev meget sjeldne. (Kilde: Wikipedia.no)

BT	Nr	Navn/Bransje	Sted	Brev Nr	År	Pål.	Kval.	Utrop	Tilslag	Kommentar
		LANDBRUK					0,1			
	321	Asker Frukt og Bærpresse S/L	Asker	286-289	1942	25	2,3	150		Logo
	322	De Norske Tørkerier	Ringsaker	76	1918	1000	2,1	350		NY ! Unik
B	323	Lier Meieri	Lier	42	1887	225	1,4	1250		Dek-Sjelden 2,25 aksjer
	324	Mjøndalens Meieri	Mjøndalen	112	1919	60	0,1	300		
	325	Nikolski	Kristiania	788	1918	5000	0,2	400		Litt dek
	326	Nikolskoie	Christiania	307	1924	1000	0,2	250		
	327	Norsk Skogindkjøpslag	Kristiania	24	1906	20	0,2	250		Dek
	328	Samslagteriet (Lutbrev)	Kristianssand	3178	1919	80	2,4	400		Dek
		SAM EYDE					0,1			
B/H	329	Arendals Fossekompagni	Arendal	13301	1915	250	0,1	2500		Meget sjelden Sign.
B/H	330	Arendals Smelteverk	Arendal	2002	1918	1000	2,3	500		NY ! Unik
B/H	331	Bygdø Kanalotmer	Christiania	708	1899	500	2,2	12500		Dek/Hist kun 2 kjent
B	332	Kristiania Frilager	Kristiania	184	1904	500	2,3	400		Sjelden
B/H	333	Norsk Hydro - Stamaktie	Notodden	151225	1912	180	1,1	2500		Meget Sjelden
B	334	Stolt-Nielsens Rederi	Haugesund	206	1927	1000	1,1	750		Sjelden
		SHIPPING					0,1			
	335	Ada Dampskibs a/s	Kragerø	260	1913	500	3,0	400		Serie B-Sjelden
B	336	Atlantis	Flekkefjord	1916	1472	1000	0,2	300		Dek
	337	Avanti	Oslo	380	1928	1000	1,3	300		
	338	Bark Silas	Grimstad	88	1898	1000	0,0	750		Meget sjeldem
	339	Bergehus	Stavanger	2800	1950	1000	1,0	500		Litra A/ Sjelden
B	340	Bjørn D/S	Oslo	3198-00	1929	900	1,1	500		Litt dek
	341	Bravo	Skien	80	1918	500	0,1	350		
	342	Brei D/S	Skien	894	1916	1000	2,3	500		Flagg sjelden
	343	Byfjord - Skibs a/s	Stavanger	18	1937	5000	0,1	400		Ny! sjelden
B	344	Capricorn	Bergen	178	1966	100	2,3/A	250		Ny ! Sjelden- Falgg
B/H	345	Christiania Caper-Compagnie	Christiania	107	1808	100	2,1	20000		Meget sjelden 3 Kjent
	346	Clausens Rederi	Haugesund	217	1916	5000	1,1/A	450		Sjelden-Flagg
	347	Cygnus Skibsaktieselskapet	Kristiania	421	1920	1000	1,4	450		Sjelden
	348	Det Selmerske Rederi (Serie A)	Trondhjem	3385	1918	1000	1,3	350		Flagg
B	349	Det Stavangerske Dampskibsselskab	Stavanger	8601	1941	400	2,2	750		Dek
	350	Doris	Kristiania	646	1916	500	2,4	650		Sjelden
B	351	Dovre D/S	Drammen	1212	1915	1000	0,1	600		Dek
	352	Dovrefjell (Olsen Ugelstad)	Oslo	597	1938	1000	0,1	350		Flagg- Sjelden
	353	Elda	Christiania	60	1889	1000	2,0	600		Sjelden 117 aksjer totalt
B	354	Elling Skamarkens Rederi	Drammen	4	1955	1000	2,2/A	150		Standard NY
B/H	355	Eos	Skien	31	1903	1000	0,0	2500		Dek. Siste Eks
	356	Fido	Kristiansand	1381	1916	500	1,2	250		Dek ramme
	357	Fjord Dampskibsaktieselskapet	Christiania	48	1907	1000	1,0	450		Sjelden
	358	Fosens Aktiedampskibsselskab	Trondhjem	2305	1905	50	0,1	350		Dek
	359	Gansfjord d/s	Stavanger	134	1913	1000	2,2	450		Ny! Sjelden
B	360	Hardanger Søndhordlandske DS	Hardanger	1724	1883	200	0,2	750		
B	361	Hardanger Søndhordlandske DS	Bergen	656/70	1918	1000	1,2	500		Dek- Sjelden
	362	Hassel Skibs as	Minde	4018	1953	1250	0,2	200		NY ! Sign Oddfjell
B	363	Haugesunds Dampskibsselskab	Haugesund	387	1878	100	1,0	1250		Dek
	364	Herre Rutebaatselskap	Herre	190	1920	100	0,2	400		Sjelden
	365	Hildefjord Motorskib	Stavanger	219	1922	4500	1	600		Ny! Sjelden
	366	Hjelme & Herlø Dampskibsselskab	Bergen	175	1920	100	0,1	300		Sjelden
	367	Holmestrands Rederi	Holmestrand	1070	1916	1000	1,0	350		Dek
	368	Hortens Motorfart	Horten	408	1918	500	2,2	500		Meget sjelden
	369	India Skips a/s	Bergen	499	1923	1000	1,3	400		NY! Unik
B	370	Indre Nordhordlands Dampbaatlag	Bergen	1666	1947	100	1,0	350		Sjelden
	371	Ivarans Rederi	Oslo	15229	1938	275	3,3	300		Dek-Flagg
	372	Jacobsen & Waalman	Kristiania	26	1918	1000	2,1	250		Standard
B/H	373	Jernskipet Magda (Partbrev 1/55)	Skien	25	1900	1000	2,2	3500		Dek UNIK
	374	John K Haaands Rederi (J.K. Haaland sign)	Haugesund	734	1917	1000	2,2/H	400		Flagg/sign
B	375	Kap	Sandefjord	1916	199	1000	1,0	400		Sjelden
	376	Kristiania Motorskibsrederi	Kristiania	1465	1917	1000	3,4	400		Litt sjelden
	377	Kristiansunds Dampskibsrederi	Kristiansund	3101	1918	1000	0,0	500		Flagg/ litra C /sjelden
	378	Ledaal d/s a/s	Stavanger	75	1934	1000	1,3	200		
	379	Luksefjell	Kristiania	494	1919	1000	0,1	250		Rederi-Flagg

318. STØREN-AAMOT JERNBANE

Banen ble åpnet i 1864, ti år etter at Hovedbanen mellom Oslo og Eidsvoll åpnet. Den 49 kilometer (senere 51,1 km) lange jernbanelinjen var smalsporet (1067 millimeter sporvidde) og gikk mellom Trondheim og Støren. I 1877 ble Størenbanen en del av Rørosbanen, som var Norges første stambane. Den startet på Hamar, gikk gjennom Østerdalen til Røros. Rørosbanen ble i syd i 1880 forbundet med Hedmarksbanen, og dermed var det fra 1880 mulig å reise med tog på hele strekningen mellom Oslo og Trondheim, dog med omstigning på Hamar på grunn av sporbrudd. Rørosbanens forvaltning ble delt i to, slik at strekningen nord for Tynset og helt til Trondheim ble administrert fra Trondheim. Sammen med Meråkerbanen som hadde forbindelse til det svenske jernbanenettet, ble Trondheim derfor fra ca. 1880 raskt en viktig by for jernbanene i Norge. Den nye administrasjonsordningen fra 1883 gjorde Trondheim til sete for det såkalte «4. distrikt» (fra 1913 «Trondhjem») som etterhvert kom til å omfatte hele jernbanenettet mellom Dombås og Tynset i syd og Storlien og Bodø i nord. Størenbanen var starten på denne utviklingen. I 1884 ble jernbanetraseen inn til Trondheim flyttet til vestsiden av Nidelva og forbundet med Meråkerbanen.

Størenbanen ble åpnet den 5. august 1864 og fulgte hele veien en annen trasé fra Heimdal og nordover enn i dag. Den 24. juni 1884 ble banen flyttet til strekningen mellom Selsbakk og Brattøra, dvs. til dagens stasjon i Trondheim. Årsaken var samlokalisering av byens stasjoner for den normalspørte Meråkerbanen, som nylig var åpnet, og den smalspørte Størenbanen. Selv om de hadde ulik sporvidde ville man ha én felles stasjon, og det var helt andre utvidelsesmuligheter på de nye oppfylte områdene utenfor kanalen enn inne på Kalvskinnnet. (Kilde: Wikipedia.no)

319. TØNSBERG-EIDSFOSBANEN

Tønsberg-Eidsfosbanen var en sidelinje til Vestfoldbanen som gikk fra Tønsberg til Eidsfoss. Banen åpnet i oktober 1901 og var i drift fram til 1938. Mellom Hillestad og Hof fulgte Holmestrand-Vittingfoss-banen samme trasé. Jernbanen til Eidsfoss var viktig for Eidsfos Jernverk som produserte støpejernsovner. Opprettelsen var også et svar på de sterke reaksjonene som kom fra de indre delene av fylket da Vestfoldbanen ble lagt langs kysten.

320. URSKOG-HØLANDSBANEN

Urskog-Hølandsbanen, omnavnet av NSB til **Aurskog-Hølandbanen** fra mars 1947. På folkemunne ble den kalt «**Tertitten**». Banen var en smalsporet jernbane i Akershus fylke, fra Sørumsand stasjon på Kongsvingerbanen til Skulerud stasjon i Aurskog-Høland. Jernbanen var i ordinær drift med gods- og persontrafikk frem til 1. juli 1960 I dag er de 3,2 øverste kilometerne av banen i drift som museumsjernbane med det gamle privatbanenavnet «Urskog-Hølandsbanen» (UHB).

Første etappe fra Bingsfossen til Bjørkelangen ble anlagt av selskapet **Urskogbanen**, og ble åpnet 14. november 1896. Et annet selskap, **Hølandsbanen** anla banen fra Bjørkelangen til Skulerud. Den ble åpnet 15. desember 1898, men før det hadde selskapene slått seg sammen til **Urskog-Hølandsbanen** (U.H.B.). Etter stortingsvedtak i 1900, ble banen forlenget drøye 2 km vestover inn til Sørumsand stasjon. Denne siste strekningen ble satt i drift fra 7. desember 1903. Banen var da blitt 57 km lang. Selskapet hadde hovedkvarter på Bjørkelangen. Banen ble bygget på billigste måte, som en såkalt tertierjernbane med sporvidde 750 mm. Dette ga altså banen tilnavnet «Tertitten». Frem til 1. januar 1945 var banen et privat aksjeselskap. Da overtok Staten ved NSB og drev banen de siste 13 årene under navnet Aurskog-Hølandbanen.

Banens trafikkgrunnlag var særlig skogs- og landbruksprodukter. Tømmer ble kjørt til Skulerud og derfra fløtet til Halden. Tidligere ble samtrafikk med DS «Turisten» på Haldenkanalen en populær turistattraksjon kalt «Den store rundreisen»; tog Oslo - Sørumsand, Urskog-Hølandsbanen til Skulerud, båt på Haldenkanalen til Tistedal, tog fra Tistedal, evt. Halden til Oslo.

I 1961 kom arbeidet i gang for å sikre Aurskog-Hølandbanen for ettertiden, drevet som et andelslag med frivillig og ulønnet arbeidskraft. Etter en tid fikk de overta 3 kilometer spor ved Sørumsand, to damplokomotiver og endel vogner. Første veteranog gikk i 1966.

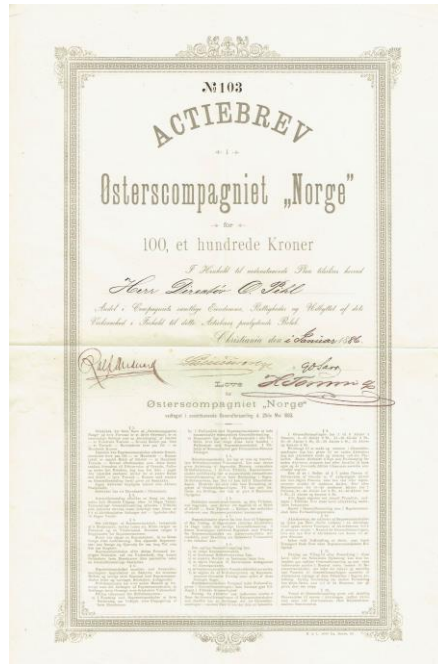
Tre av UHBs damplok og to av personvognene er restaurert. Restaureringsarbeid og driftsteknisk vedlikehold på det rullende materiell pågår kontinuerlig. Da «Tertitten» kom i gang som museumsjernbane var endepunktet litt utenfor sentrum i Sørumsand og skinnene inn til stasjonen var fjernet. I 1987 kunne de første tog igjen kjøre fra Sørumsand sentrum etter at en dugnadsinnsats hadde forlenget banen inn dit. To år senere var anlegget, med stasjonsbygning, ferdig og offisiell åpning av forlengelsen fant sted. Hele anlegget er fredet. UHB er i dag en stiftelse, og Venneforeningen Tertitten står for driften av museumsbanen.

BT	Nr	Navn/Bransje	Sted	Brev Nr	År	Pål.	Kval.	Utrop	Tilslag	Kommentar
	380	Lysefjord D/S	Stavanger	85	1915	1000	2,4	650		Ny! Sjelden
B	381	Løven D/S (til Hans Sperre)	Sandefjord	15	1915	250	0,1	400		Sjelden
B	382	Løven Dampskibs AS (sign Anders Jahre)	Sandefjord	28	1928	500	1,2	2000		Meget sjelden, 60 aksjer
B/H	383	Magda	Skien	18	1903	1000	1,1	2500		Dek. Siste eks
	384	Malm	Kristiania	214	1915	1000	0,1	250		Flagg
B	385	Margrethe (kun 117 aksjer i selskapet)	Christiania	69	1889	1000	0,1	750		Sjelden/Ryggsplitt
	386	Mascot Rederiaktieselskap	Oslo	1924	1937	500	1,1	250		Flagg
B	387	Mjøsdampskib Skibladner og Færdesmanden	Lillehammer	1010	1855	25 SPD	1,0	3500		Dek/ Gyldig
	388	Moss Dampskibsselskab	Moss	126	1927	250	0,0	300		Sjelden Standard
B	389	Neptun	Kristiania	587	1915	1000	0,1	250		
B	390	Nesodden-Bunnefjord Dampskibsselskab	Oslo	6370	1942	50	0,1	1250		Meget sjelden
B/H	391	Niola	Skien	36	1903	1000	2,2	2500		Dek ! Meget sjelden
	392	Orkedalens Akiedampskibsselskab	Orkedalen	284	1911	100	2,4	300		Sjelden
B	393	Otra Skibs a/s	Kristiansand	6413	1920	700	0,0	450		Dek
	394	Porsgrunds Jernskibsrederi	Porsgrund	369	1916	1000	4,0	400		Rederi-Flagg
B	395	Rap D/S	Kristiania	1210	1918	1000	2,2	400		Flagg
	396	Regina	Kvelro/ Skien	37	1918	1000	2,3	400		
	397	Renen	Christiania	286	1912	1000	1,0	250		Dek ramme
	398	Romsdalshorn Dampskibs aktieselskabet	Sarpsborg	1261	1917	1000	0,0	450		Sjelden
	399	Schoubyes Rederi	Tønsberg	1541	1917	1000	0,1	350		Flagg
	400	Segelfoss Dampskibs aktieselskap	Kristiania	675	1918	1000	0,0	450		Flagg Sjelden
	401	Selje Skibs as	Minde	35	1927	5000	1,0	300		NY ! Litt sjelden
B	402	Siberian Steamship, Manufacturing & Trading Company	Christiania	5622	1918	1000	1,1	750		Dek
B	403	Skibs a/s Alse (senere Niels Onstads Tankrederi)	Oslo	975	1937	1000	0,0	250		Flagg
	404	Skienfjordens Lægertkompagni	Skien	1089	1920	1000	1,1	300		
B	405	Skien-Telemarkens D/S	Skien	1405	1900	100	0,2	650		Dek
B	406	Skjelbres Rederi (til O.A. Skjelbred)	Kristiansand	1782	1919	1000	0,1	350		Flagg
	407	Skule	Kristiania	1822	1917	1250	1,4	300		Rederi-Flagg m/ dok
	408	Solvag Skibs a/s	Stavanger	640	1937	1000	2,4	50		Rifter
B	409	Stavangeren D/S	Stavanger	127	1934	850	2,3	500		Ny! Sjelden
	410	Stener S. Mullers Rederi	Bergen	12861/70	1940	20	2,1	200		NY ! Kun denne kjent
B	411	Stolt-Nielsens Rederi	Haugesund	341	1927	1000	0,1	750		Flagg sjelden
	412	Sund II D/S	Kristiania	3373	1918	1000	0,1	225		Flagg
B/H	413	Sydenham	Skien	26	1903	1000	0,0	3000		Dek. En kjent
B	414	Tacoma	Kragerø	39	1917	1000	1,3/H	750		Sjelden- Flagg
B	415	Taranger	Bergen	6550/6559	1953	750	2,2	200		NY ! Litt sjelden
	416	Taranger Stamaktie	Bergen	3071/3080	1953	750	1,1	200		NY ! Litt sjelden
B	417	Taromina Dampskibsaktieselskapet	Kristiania	401	1915	1000	1,0	500		sjelden
	418	Tellefsens Rederi	Kristiania	164	1916	1000	1,3	250		
	419	The Eastern Shipping Co	Oslo	846	1944	1000	0,0	250		
	420	Thoresen Car Ferries	Oslo	13920	1968	100	0,1	150		Dek
B	421	Tichfield (Blankett)	Oslo		1927	1000	0,3	250		Flagg/sjelden
B	422	Troja	Kragerø	308	1915	1000	0,0	650		Sjelden-Flagg
B	423	Tønsberg og Hortens Dampskibsselsk (Litra A)	Tønsberg	17	1881	400	4,0	400		Dek
B	424	Union Skibs as	Svolvær	112	1916	1000	1,4	350		Dek- Hullmakulert
	425	UTO	Kristiania	3849	1917	500	1,4	250		Litt Dek
	426	Vard II Dampskibs aktieselskapet	Kristiania	126	1917	1000	1,3	500		Sjelden
	427	Vatterfjord	Kristiania	83	1907	100	0,1	250		
B	428	Vestfold Rederi	Holmestrand	451	1916	1000	0,1	350		Dek
	429	Vigrid Skibs a/s	Tønsberg	15501-20	1937	1000	0,0	300		Dek-Makulert
B	430	Vilhelm Torkildsens Rederi	Bergen	5639	1938	100	1,3/H	250		Sjelden NY ?
	431	Vito	Oslo	643	1937	1000	1,2	350		Sjelden (NY)
	432	Østkysten	Kristiania	668	1917	1000	1,0	350		Flagg
B	433	Østlandet D/S	Oslo	2900	1957	425	0,0	250		Sjelden
B	434	Øvigs Dampskibsselskab Preferanse aksje	Bergen	201-250	1966	5000	1,1	250		NY ! Kun 1 kjent Flagg
		SKIPSVERFT								
B	435	Bogerøens Skibsbyggeri	Kristiania	994	1919	1000	0,0	250		
	436	Fougners Staal-Beton Skibsbyggningscompagni	Kristiania	1166	1917	1000	0,0	500		Litt sjelden
B	437	Glommens Mek. Verksted	Kraakerøy	385	1919	1000	0,0	400		Dek

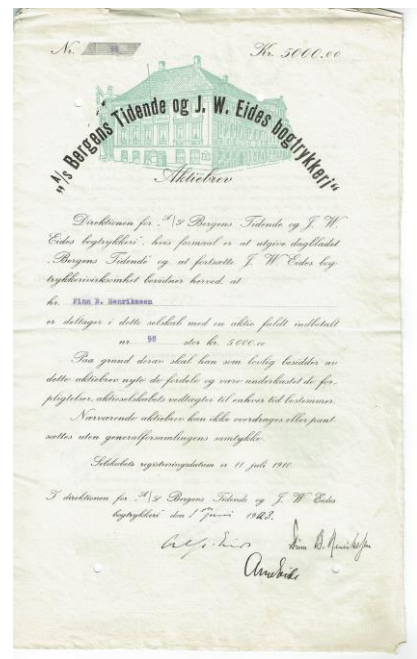
BT	Nr	Navn/Bransje	Sted	Brev Nr	År	Pål.	Kval.	Utrop	Tilslag	Kommentar
		TEATER								
B	438	Det Norske Teatret	Oslo	2682	1991	400	0,0	350		Dek
	439	Det Nye Teater	Kristiania	1303	1922	500	4,0	100		m/ dok
B	440	Nationaltheateret	Christiania	2719	1898	100	1,4	600		Dek
	441	Nationaltheaterets Certifikat Capital	Oslo	765	1930	100	1,4	300		Sign Yngvar Ustvedt
	442	Teatere Moderne	Kristiania	1915	1115	100	1,3	450		Sjelden
		LOTTER								Sjelden
	443	Lot 8 brev	Div	Div	Div	Div	Div	1500		Se tekst (8 stk)
	444	Lot Nyere NORSKE brev (25 stk)	Div	Div	Div	Div	Div	900		Se tekst
	445	Lot eldre NORSKE brev (25 stk)	Div	Div	Div	Div	Div	1800		Se tekst
	446	Lot 5 USA/Canada Jernbane/Obligasjon	Div	Div	Div	Div	Div	500		Anbef gjennomsyn
	447	Lot 30 USA Nyere Aksjebrev – 1	Div	Div	Div	Div	Div	750		Anbef gjennomsyn
	448	Lot 30 USA Nyere Aksjebrev – 2	Div	Div	Div	Div	Div	750		Anbef gjennomsyn
	449	Lot 25 Utenlandske aksjer/obligasjoner	Div	Div	Div	Div	Div	750		Anbef gjennomsyn
		SENT ANKOMNE BONUSBREV								
	450	Aase Dreieri	Grandalen	16	1929	500	0	450		NY -
H	451	Hedemarkens Potetmelfabrik	Jesnæs	155	1908	200	1/H	2000		Meget dek, Ny, sjelden
	452	Namsos Dampskibsselskab (Litra C)	Namsos	305	1941	65	2,2	650		NY! Kun denne kjent

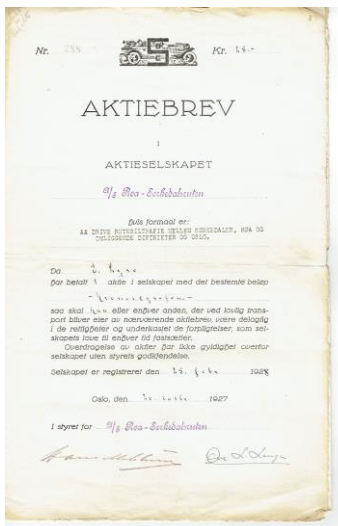
Nr 116

Nr 122

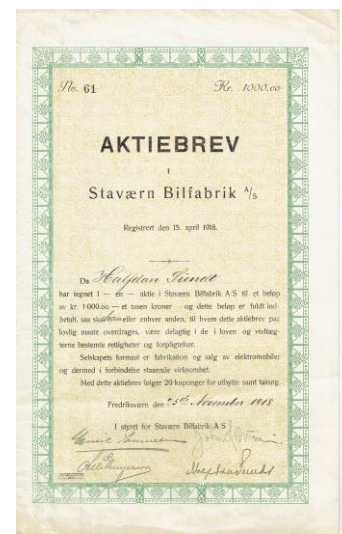
Nr 124

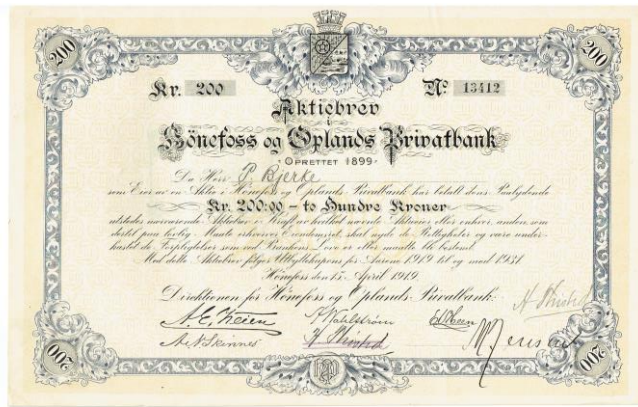
Nr 135

Nr 133

Nr 136

Nr 179

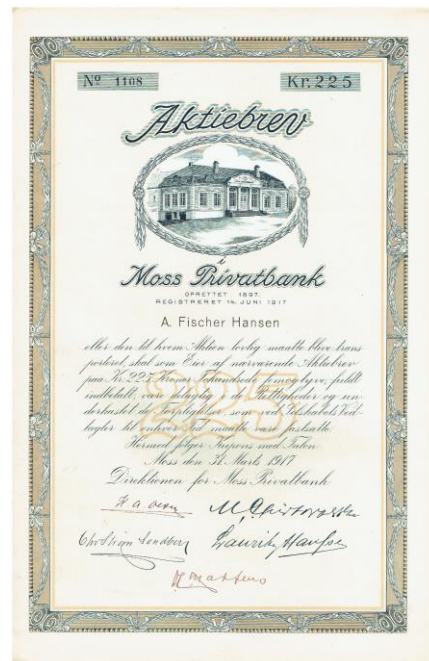
Nr 184

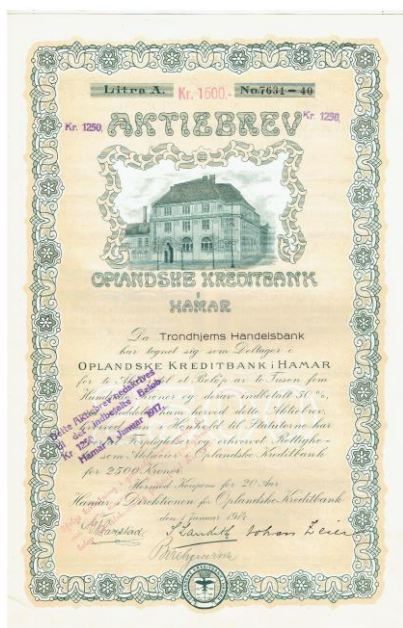
Nr 180

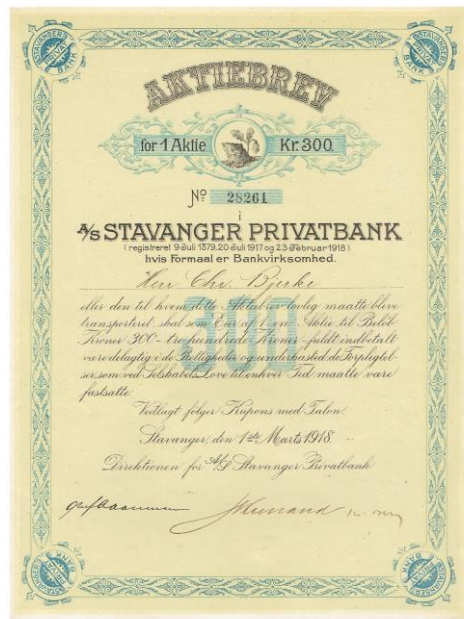
Nr 183

Nr 188

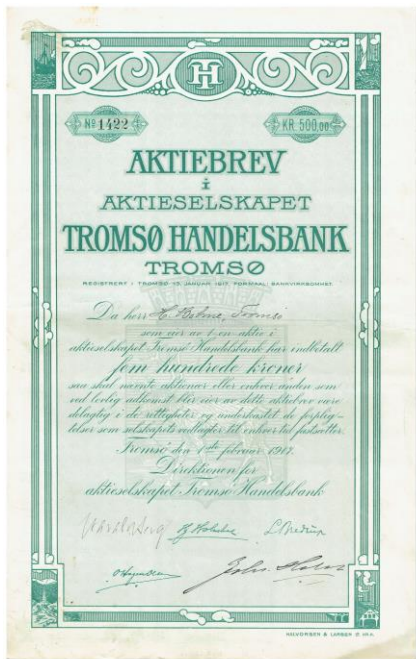
Nr 192

Nr 201

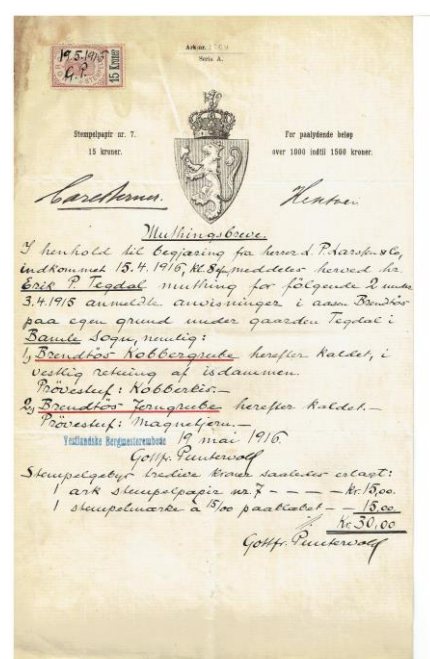
Nr 202

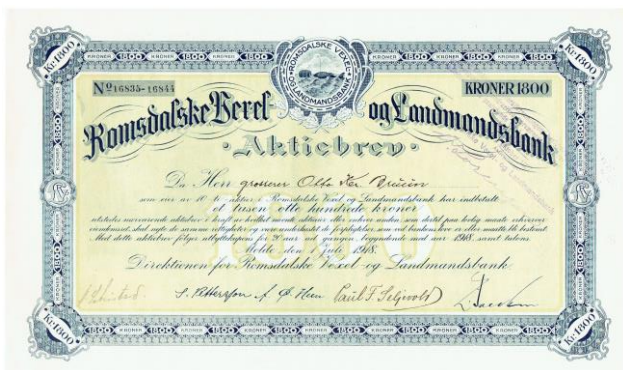
Nr 202

Nr 213

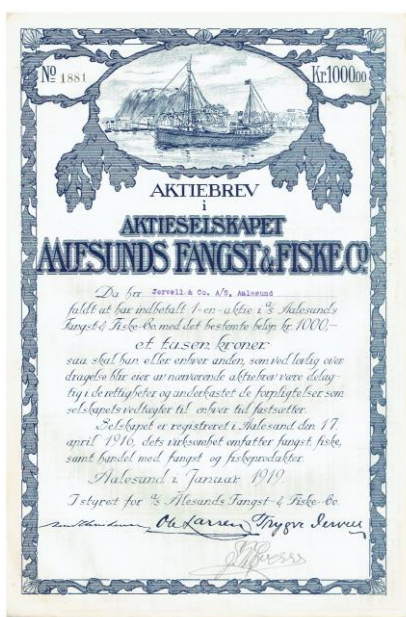
Nr 216

Nr 196

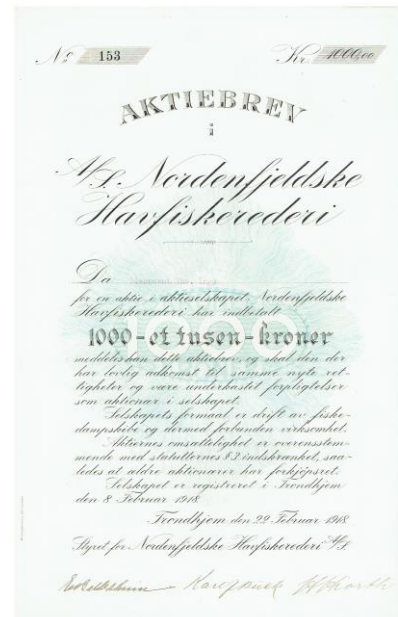
Nr 218

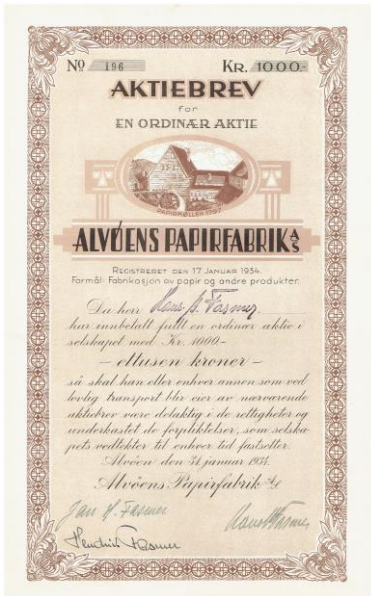
Nr 231

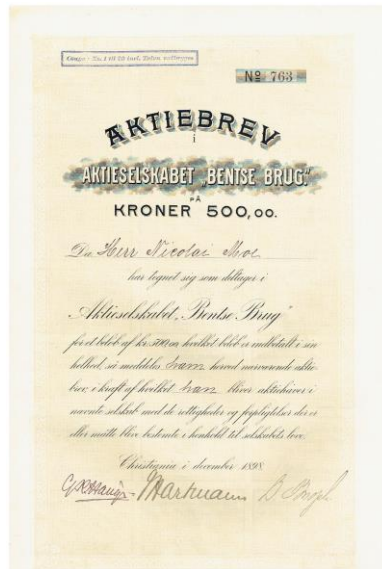
Nr 233

Nr 235

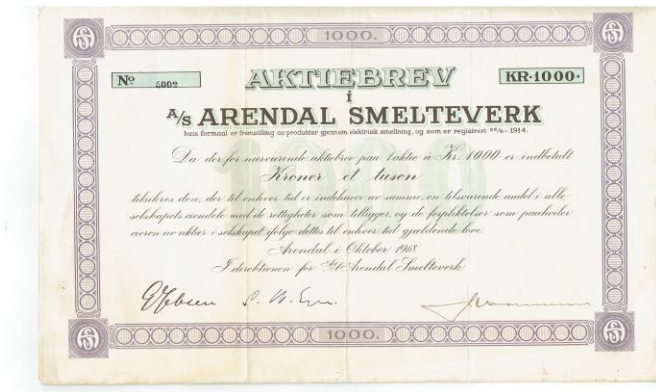
Nr 236

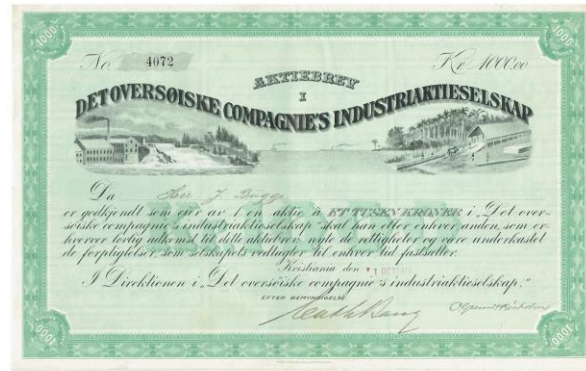
Nr 241

Nr 245

Nr 238 = Nr 330

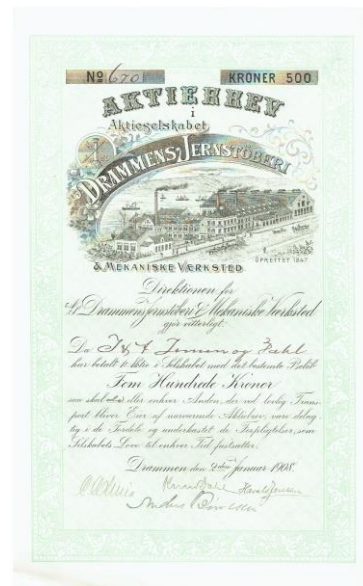
Nr 249

Nr 247

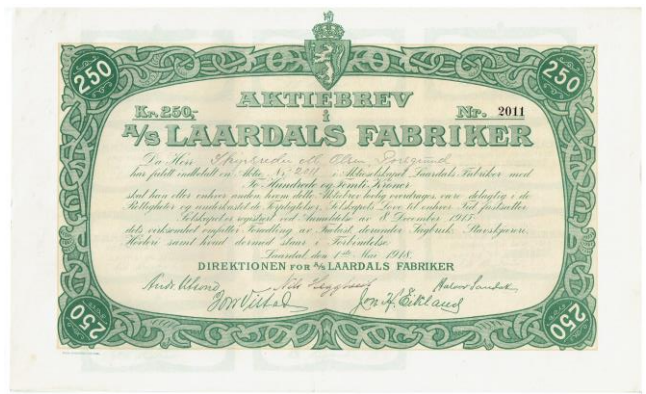
Nr 248

Nr 250

Nr 251

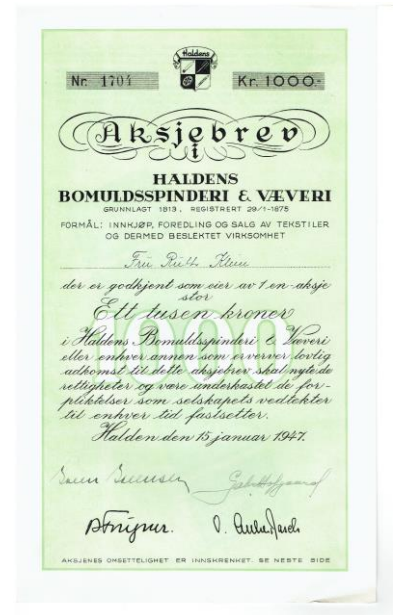
Nr 266

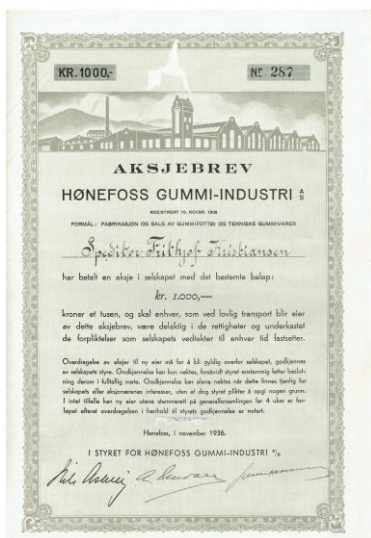
Nr 255

Nr 258

Nr 259

Nr 262

Nr 264

Nr 267

Nr 268

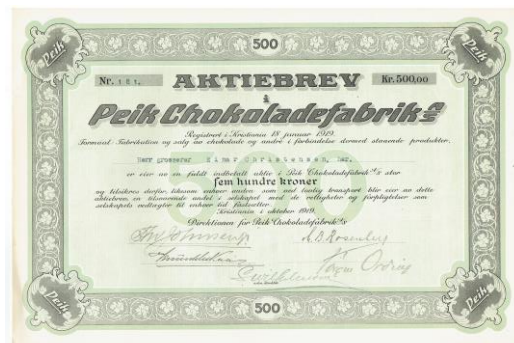
Nr 277

Nr 288

Nr 273

Nr 280

Nr 283

Nr 285

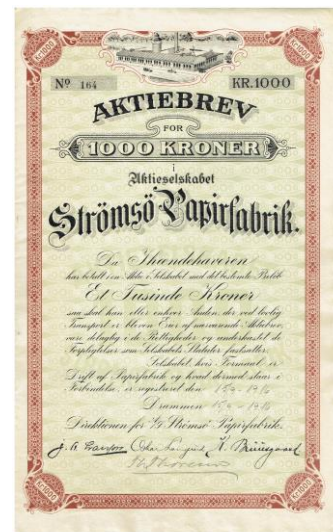
Nr 286

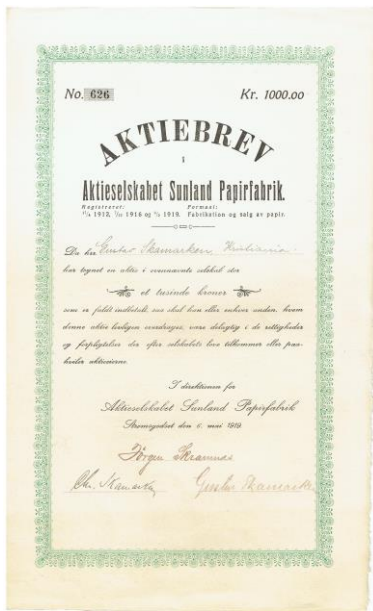
Nr 289

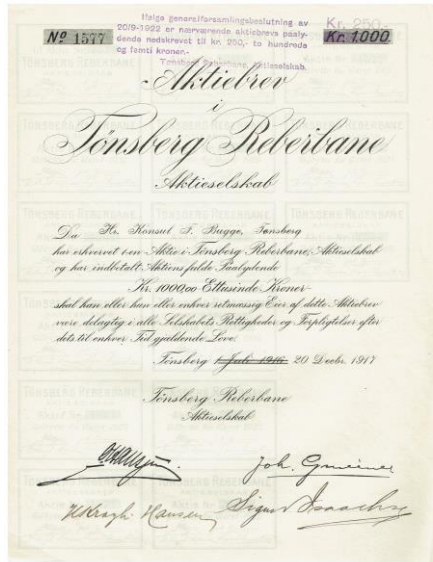
Nr 290

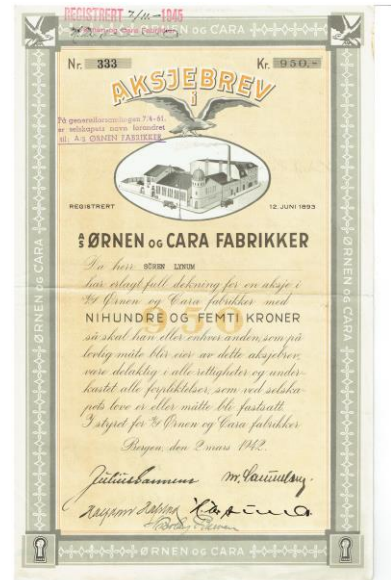
Nr 291

Nr 292

Nr 296

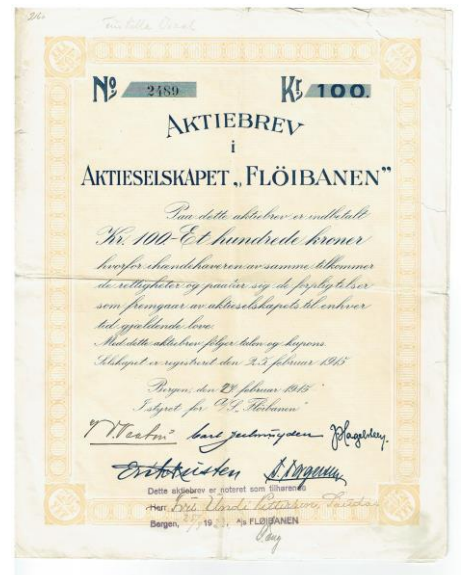
Nr 302

Nr 306

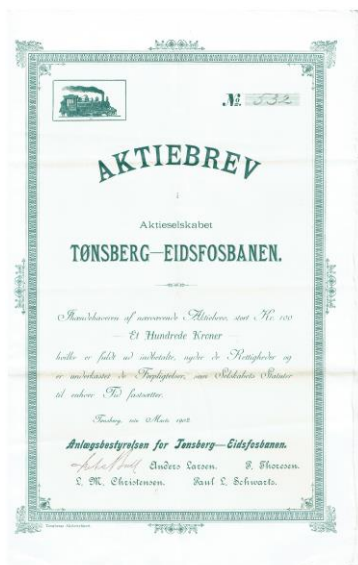
Nr 312

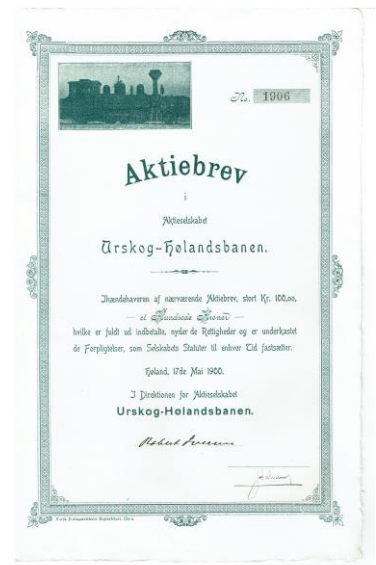
Nr 314

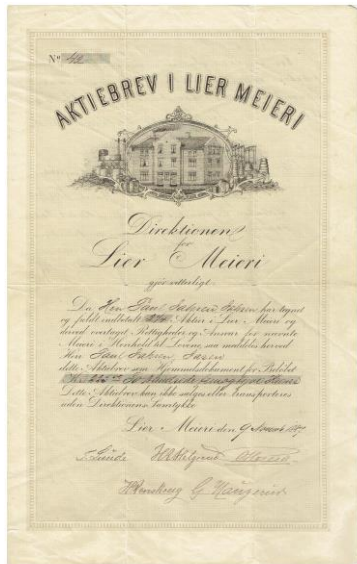
Nr 315

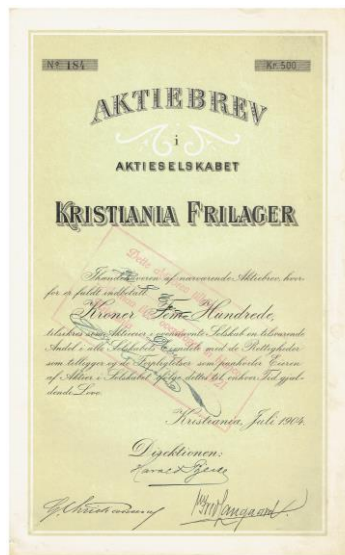
Nr 319

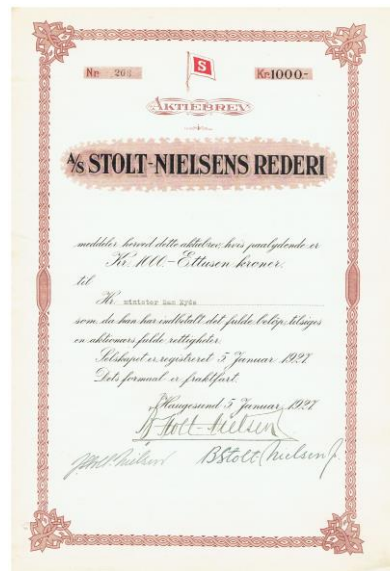
Nr 320

Nr 323

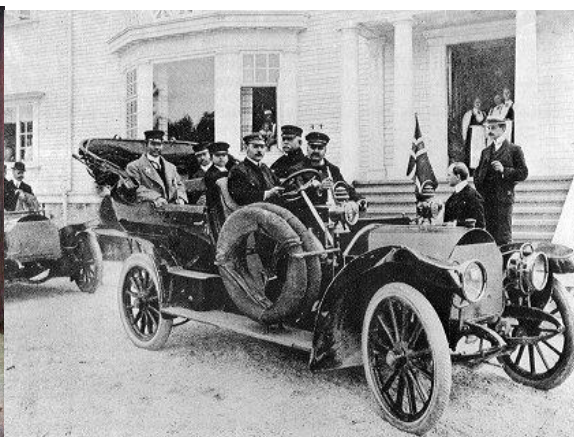
Nr 332

Nr 334

SAM EYDE, BIOGRAFI

Hans motto var: «Hvor der er en vilje er der en vei». Samuel Eyde, (født 29. oktober 1866 i Arendal, død 21. juni 1940 i Åsgårdstrand) var en norsk ingeniør og industriherre. Han var sønn av en skipsreder. Eyde avla eksamen som bygningsingeniør og startet sin yrkeskarriere i Tyskland i 1891. I 1897 etablerte han ingeniørfirmaet Gleim & Eyde. Ved århundreskiftet drev Eyde en av de største ingeniørforetninger i Skandinavia. Sam Eyde var visjonær når det gjaldt vannkraftutbygging i Norge. Han sikret seg rettigheter til vannkraftutbygging flere steder i landet. Sam Eyde møtte fysikeren Kristian Birkeland i 1903. Birkeland/Eyde-prosessen la grunnen for å etablere Norsk Hydro. På denne tiden fikk han også kontakt med Wallenberg-brødrene. Dette førte til at selskapet Elektrokemisk (Elkem) ble opprettet i 1904. Norsk Hydro Elektrisk Kvälstofaktieselskap (Norsk Hydro) ble stiftet i 1905 og Sam Eyde jobbet der i mange år som generaldirektør. Andre steder han også var sentral, var i etableringen av Tyssefaldene i 1906. I 1909-10 ble selskapet Hardanger Elektriske Jern og Staalverk etablert i Tyssedal og oppbyggingen av det nye industristedet Eydehavn nordøst for Arendal, hvor Eyde var medstifter av Det Norske Nitridaktieselskap i 1912. Startet aluminiumsproduksjon i Eydehavn (1914) og i Tyssedal (1916). I tillegg var han medstifter og eier i en rekke andre bedrifter.

329. ARENDALS FOSSEKOMPAGNI

Arendals Fossekompani ASA ble stiftet 30. januar 1896. Selskapets opprinnelige formål var utnytte mulighetene i vannkraften i Arendalsvassdraget. Vannfallene Bøylefossen i Froland og Flatenfossen på grensen mellom Froland og Åmli ble kjøpt av selskapet etter stiftelsen. Bøylefossen kraftstasjon ble påbegynt i 1911 og den første elektriske kraften ble levert sommeren 1913. Samme år ble selskapet notert på Oslo Børs. Kraften fra Bøylefoss kraftstasjon ble utgangspunktet for etableringen av Arendal Smelteverk og Det Norske Nitridaktieselskap på Eydehavn ved Arendal.

Det frembudte aksjebrevet er det eneste kjente fra emisjonen i 1915 og er egenhendig signert av Sam Eyde.

Selskapet utviklet seg etter vært fra et rent kraftselskap til investeringsselskap, da det foretok investeringer i annen type virksomhet. På slutten av 1960-tallet ble derfor selskapets formålsparagraf endret til også å omfatte drift eller deltakelse, direkte eller indirekte, i annen industriell virksomhet eller forretningsforetak, herunder investering i fast eiendom. Utenom kraftvirksomheten har Arendals Fossekompani gjennom årenes løp foretatt betydelige industrielle og finansielle investeringer,

hovedsakelig i norske selskaper. I 1992 ble datterselskapet Markedskraft etablert. På 2000-tallet ble flere selskaper kjøpt opp. Blant annet Scanmatic (2004), Norsk Vekst (2007), Powel (2009), WWMC (2010), Cogen (2011), Glamox (2012) og Tekna (2013).

330. ARENDALS SMELTEVERK

Arendal Smelteverk på Eydehavn i Arendal kommune i Aust-Agder var en bedrift som produserte silisiumkarbid (sika), basert på elektrisk kraft. Bedriften ble startet i 1912 med Sam Eyde som en av initiativtakerne. I 1930-årene klarte man å fremstille den beste kvalitet silisiumkarbid, og var den første i Europa som produserte grønn sika. Den siste produksjonen av råsika ble nedlagt i 2005, men videreforedlingen fortsetter basert på importert sika fra Brasil og Venezuela.

Kvarts ble den første tida skaffet fra lokale gruver, og den viktigste leverandør var Gloserhei gruve i Froland. Smelteverket åpnet også en egen kvartsgruve i Troms, før de tok i bruk importert kvartssand fra England. En annen viktig råvare er petroleumskoks som hele tiden er importert fra USA. Den tredje viktige råvaren var elektrisk kraft i store mengder. Den første kraften til bedriften var basert på utbyggingen av Høgefoss i Nissedal kommune. Kraft ble hele tiden levert fra Arendals Fossekompani og Aust-Agder Kraftverk.

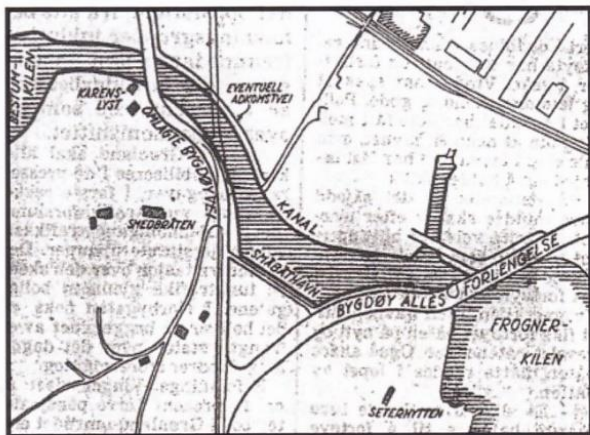
Bedriften utviklet tidlig en videreforedling av produktet som overgikk de fleste konkurrenter. Kvaliteten understrekes i det faktum at sika fra Arendal ble brukt i varmeskjoldet på den første amerikanske romfergen. Da produksjonen var på det høyeste i 1980-årene var det om lag 300 arbeidsplasser på bedriften, og man produserte da opptil 45 000 tonn hvert år.

Under andre verdenskrig ble anlegget styrt av tyskerne. De allierte så viktigheten av produksjonen for den tyske rustningsindustrien, og bestemte seg for å sabotere anlegget. Aksjonen fikk navnet Operasjon Company. Generatorene ble sprengt og driften midlertidig stanset. Bedriften eies i dag av det franske konsernet Saint-Gobain CM. (Kilde: Wikipedia.no)

331. BYGDØ KANALTOMTER

En gang fantes det planer om en kanal som skulle knytte sammen Frognerkilen med Bestumkilen. Når vi i dag kjører fra Oslo sentrum langs E-18 i retning Drammen kjører vi under Bygdøylokket. Her går veien under havoverflaten. Denne veistrekningen kunne vært inngangen til en kanal. Som navnet tilsier, var Bygdøy en gang en øy. Siden har landheving og gjenmudring gjort Bygdøy landfast. Det er nok lenge siden man kunne seile fra Frognerkilen til Bestumkilen, men på 1850-tallet var Bygdøy en øy ved høyvann. Da er det kanskje ikke så rart at en gruppe industriiere med tilhold i Sjølyst-Skøyen-Hoff-området i 1899 fikk ideen om å bygge en kanal fra Frognerkilen til Bestumkilen. De dannet Aktieselskabet Bygdø Kanaltomter med en aksjekapital på kr 500 000 (fordelt på 1000 aksjer). I arkivet etter Aker reguleringsvesen finner vi en invitasjon fra A/S Bygdø Kanaltomter til Aker formannskap om å bli medeier mot et bidrag til kanalprosjektet. Blant underskriverne var Karl I. Hoff, Emil Roll og Sam Eyde. Egentlig var det to prosjekter som ble foreslått. Det ene var en kanal fra Frognerkilen til Bestumkilen. Det andre var en utbygging av nederste del av Hoffselva som kanal.

Denne delen av Aker var alt blitt et sentrum for industri. Her fantes bedrifter som Norsk elektrisk Aktiebolag (senere Norsk elektrisk & Brown Boveri), Skabo Jernbanevognfabrik og Thunes mekaniske Værksted. Det var jernbanestasjon her, Skøyen stasjon, den gang Bygdø stasjon. Området lå like inntil bygrensen. I tillegg hadde dette området adgang til fjorden. For ytterligere å utvikle området og for å fremme kommunikasjonene i området, foreslo tomteeierne å bygge ut kanalene. Aker kommune var velvillig innstilt og ga et bidrag til kanalen. Det ble likevel ingenting av byggingen.

Saken fortsatte å versere i tiårene som fulgte. Mange parter var involverte: Reguleringsvesenet i Aker og Kristiania/Oslo, Oslo havnevesen, tomteeierne og NSB. Det var mange kryssende hensyn og interesser. Bilen gjorde sitt inntog og skapte nye samferdselsutfordringer i Sjølyst-Skøyen-området. Oslo Lysverker ville bygge nytt gassverk på Sjølyst. For industrien ble det viktigere å beholde arealene sine intakte enn å bygge kanal. Mange ønsket en sammenhengende promenade rundt

Frognerkilen. Etter sammenslutningen mellom Aker og Oslo ble det fart i reguleringsarbeidet. Kanalsaken sto fremdeles sterkt i bystyret. Så sent som i 1954 motsatte Bystyret seg et forslag fra Byplankontoret om å ta kanalplanene ut av reguleringen for å gi best mulig vilkår for vei. Økende trafikkbelastning, samt et ønske om å få til en ny og mer tilfredsstillende veiforbindelse til Bygdøy, gjorde at kanalplanene etterhvert forsvant.

Aksjebrevet Bygdø Kanaltomter er meget sjeldent. Det har vært framme tre ganger på auksjoner, men ved alle tre tilfellene er det aksjebrev nr. 709 som har vært framme. Ved NSFS auksjon i mars 1990, ble det budt opp fra kr 5 000 til kr 20 000 (pluss salær). Det ble usolgt med utrop kr 25 000 ved NSFS auksjonen i november 1999. Etter at aksjebrevet ble utsatt for noe sotskader, ble det i mars 2007 budt opp fra kr 7 000 til kr 8 000 (pluss salær). På aksjebrevets flotte illustrasjon ser vi kanalen inntegnet.

Sam Eyde har egenhendig signert dette sjeldne aksjebrevet.

Kilder: *Aksjebrevet*, *Arno Larsens aksjebrev-CD*, *NSFS auksjonskatalog nr. 8 og Oslo kommune Byarkivet*.

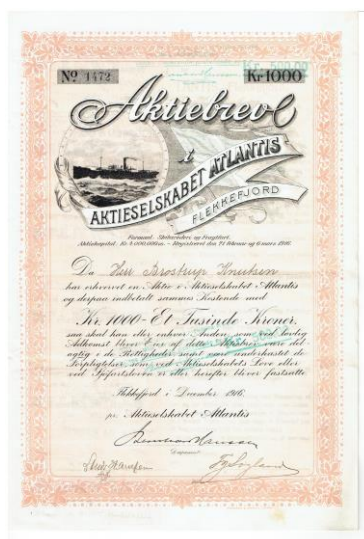

333. NORSK HYDRO

Selskapet ble grunnlagt 2. desember 1905 av Sam Eyde og Kristian Birkeland under navnet *Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab*. Den svenske Wallenberg-familien var med på å finansiere det nye selskapet sammen med franske banker. Sommeren 1905 hadde avtalen med *Banque de Paris et des Payes-Bas* blitt underskrevet i bankens hovedkontor i Hôtel de Mondragon i Paris. Selskapet var basert på Birkeland-Eyde-prosessen, et patent av Birkeland, hvor man ønsket å benytte en elektrisk lysbue for å fremstille nitrogenbasert kalksalpeter som ble brukt til gjødsel. Produktet fikk handelsnavnet Norgessalpeter. Til produksjonen trengte man elektrisk energi, som man skaffet ved å bygge ut Svelgfossen ved Notodden. Senere bygget man også ut Rjukanfossen og etablerte tettstedet Rjukan med fabrikk og bebyggelse.

Birkeland-Eyde-prosessen var svært energikrevende og betinget tilgang til billig elektrisk kraft. Lysbueprosessen fikk derfor aldri noen kommersiell suksess utenfor Norge, selv om noen lisensrettigheter også ble solgt utenlands etter at ovnsteknologien var ferdig utviklet ved utbyggingen av «Rjukan II» i 1912. I 1913, året etter at Birkeland-Eyde-ovnen var ferdig utviklet, åpnet den langt mer effektive ammoniakkfabrikken ved Oppau i Ludwigshafen (Tyskland) som produserte gjødsel etter Haber-Bosch-metoden, patentert 1910. Hydro hadde gjennom sitt samarbeid med BASF opsjon på Haber-Bosch-metoden. I 1913 besluttet styret å ikke akseptere tilbudet om overdragelse av ammoniakkmetoden fra BASF.

Som en del av oppgjøret etter 1. verdenskrig hadde den franske stat sikret seg Haber-Bosch-prosessen og de ønsket et samarbeid med Norsk Hydro. I 1920 takket Hydro igjen nei til Haber-prosessen, da de selv sammen med svenskene Helge Bäckström og Ivar Cederberg forsøkte å utvikle en ny ammoniakkprosess med lavere trykk. Dette mislyktes og forsøksprosjektet ble lagt ned i 1924. I 1927 måtte Norsk Hydro også gå over til Haber-Bosch-prosessen og inngå et samarbeid med kjemigiganten IG Farben. Produksjonen på fabrikkene på Rjukan og Notodden ble lagt om og flytende ammoniakk ble transportert til Hydros nye anlegg på Herøya, hvor produksjonen av Norgessalpeter startet opp i 1929. (Kilde: Wikipedia.no)

Nr 336

Nr 333

Nr 340

345. CHRISTIANIA CAPERKOMPAGNI

Med kongen som pådriver

Fremtredende eidsvollsmenn og andre aktverdige borgere slo seg på sjørøveri under Napoleonskrigene. Grunnlovens far, Christian Magnus Falsen (1782–1830), var én av dem. Han var trolig initiativtakeren da aksjeselskapet Caper-Compagnie ble stiftet i Christiania (Oslo) i 1808, ifølge historikeren Johan Nicolay Tønnessen. Også flere andre samfunnsstopper som deltok i riksforsamlingen på Eidsvoll satset penger på kapervirksomhet i årene før 1814.

Flåteranet

Danmark-Norge hadde havnet på Frankrike og Napoleons side i krigen mot England. Det skjedde etter at britene hadde bombardert København og tvunget danske myndigheter til å utlevere den dansk-norske krigsflåten, det som ble kalt flåteranet i 1807. England svarte med å innføre full blokade av Norge. Britiske krigsskip krysset i Skagerrak for å stanse alle kornforsyninger fra Danmark og trelasteksport fra Norge.

Mange store norske trelasthandlere og skipseiere led store tap. Noen gikk derfor sammen om å utruste sjørøverskuter eller etablere kaperselskaper for å drive slik virksomhet.

Caper-Compagnie

Falsen fikk med seg blant andre godseier John Collett på Ullevål gård i Aker og kjøpmann Ener Holm i hoved-staden da de opprettet Caper-Compagnie. 140 aksjer til 100 riksdaler pr. aksje ble lagt ut til offentlig tegning. Aksjesalget gikk tregt. Den første innbydelsen til å bli aksjonær i sjørøverselskapet sto i avisen Norske Intelligenz-Seddeler 12. februar 1808 og ble gjentatt 8. april. Men ennå i juni var det usolgte aksjer. Også i andre byer ble det opprettet lignende selskaper. Flere amtmenn (fylkesmenn) stilte seg bak slike private initiativ og oppfordret folk til å kjøpe aksjer eller satse som kapere.

Kongens påbud

Den uten sammenligning mest ivrige var stiftamtmann Nicolai Emanuel de Thygeson i Kristiansand. Byen var Norges kaperhovedstad og Thygeson var aktiv deltager i virksomheten. Han ble en av landets største og heldigste kaperredere, skriver Tønnessen i boken om kapervirksomheten under Napoleonskrigene. Kongemakten i København var en aktiv pådriver. Allerede 17. august 1807 sendte krigsmaktens øverstkommanderende, kronprins Frederik (året etter kong Frederik 6.) ut et rundskriv som påla amtmennene å utstede kaperbrev. Dette skjedde før det formelt var inntrådt en krigstilstand mellom Danmark-Norge og England, og før det var utferdiget et nytt kaperreglement. De gjeldende bestemmelsene som gjorde sjørøveri lovlig, var nesten 100 år gamle.

«Ukristelig»

Kapervirksomhet, som var en form for privat krigføring og sjørøveri med statens velsignelse, ble ansett for å være legitimt forsvarstiltak når landet var utsatt for en angrepskrig. Virksomheten var likevel svært omstridt – og utbyttet magert for de fleste. «Sjørøverskutene» var svært forskjellige, fra store tremastede seilskuter væpnet med opptil 20 kanoner til åpne båter hvor besetningen bare hadde håndvåpen.

En skipsreder i Bergen som hadde deltatt, fikk samvittighetskvaler og kom til at «det var en ukristelig måte å komme til penger på, ved røveri å brannskatte den uskyldige nesten om han enn hørte til den nasjon hvorved krig førtes.»

I hemmelighet

Andre forsøkte å skjule sin deltagelse i kaperfarten. Det gjaldt eidsvollsmannen, verkseier Jacob Aall i Aust-Agder. Engelskmennenes blokade hadde påført ham store tap. Aall var også den ivrigste agitator i Norge for å få i stand en særavtale eller særfred mellom Norge og England for å lette kornforsyningene og gjen-oppta trelasthandelen. Frederik 6.s forsøk på å utnytte kaperiet som et militært og politisk kampmiddel var imidlertid fullstendig mislykket, hevder Tønnessen. Det ble innført et internasjonalt forbud mot kapervirksomhet på fredskongressen i Paris i 1856 etter Krimkrigen (1853–56). Paris-deklarasjonen om «visse grunn-setninger for sjøretten i krigstid», som ble tiltrådt av de fleste sjøfartsnasjoner, fastslo at «kaperi er og forblir avskaffet»

Kong Frederik 6.

Kristian Magnus Falsen

Johan Collet

Jacob Aall

Tekst: Roar Østgaardsgjelten, Kilder: Johan Nicolay Tønnessen: Kaperfart og skipsfart 1807–1814 (1955), Norsk Selskap for Scripofili (aksjebrev.com), Norsk biografisk leksikon, Store norske leksikon

355. EOS

Selskapet ble dannet i 1899 av Nils P. Høyér, Skien, med formål å drive fraktfart med stålbarken «Eos». Aksjenes pålydende var 1000 kroner og brevet datert 8. oktober 1903. Brevene er egenhendig signert av Nils P. Høyér. Stålbark «Eos» var bygd og levert i april 1893 til Chr Kløcker i Arendal som byggenr. 8 ved Fevigs Jernskibsbyggeri i Grimstad. Den var på 1076 brt, 996 nt og 1538 dvt. Dimensjoner 218' x 33.6' x 18.3'. Nils P. Høyér kjøpte skipet i 1899. Skipet ble i 1915 solgt til A/S Caracas i Oslo og omdøpt til Caracas. Skipet ble torpedert og senket den 2.9.1917 i pos. 130 n.m. NW av Cape Finisterre av en tysk ubåt på reise fra Philadelphia til La Pallice med maskinolje. (Kilde: <https://www.sjohistorie.no>)

373/383. MAGDA

Rederi grunnlagt i 1900 som partsrederi. Partsrederiet ble oppløst 13. nov. 1903 og etablert som A/S Magda samme dato. Aksjekapitalen var på 55 000 kroner fordelt på 55 aksjer a 1000 kr. Kontoret lå i Skien og bestyrelsen bestod av konsul Nils Peter Gotfred Høyér (Skien), overrettssakfører Fredrik Peter Blichfeldt (Gjerpen) og kjøpmann Ole Riis (Gjerpen). Høyér har signert aksjebrevet. Formålet var skipsfart med barken «Magda». «Magdas» var fra 1863 bygget som bark «MERWANJEE TRAMJEE» av John Reid & Co, Scotland for S. Johnston & Co., Liverpool, England. I 1884 ble skipet solgt til Gustavo Bahr, Hamburg, og omdøpt til «MARIA MERCEDES». Det ble videresolgt i 1893 til Christian M. Matzen, Hamburg. Omdøpt til «MAGDA» og solgt i 1900 til Nils P. Høyér i Skien. I 1906 grunnstøtte skipet og havarerte på Red Island, Newfoundland, mens hun var på reise fra Riviere de Loup i Canada til Buenos Aires med trelast. Besetningen på 17 mann omkom.

391. NIOLA

Rederi grunnlagt i 1901 som partsrederi. Partsrederiet ble oppløst 13. november 1903 og omdannet til A/S Niola samme dato. Aksjekapitalen var på 55 000 kroner fordelt på 55 aksjer a 1000 kr. Kontoret lå i Skien og bestyrelsen bestod av konsul Nils Peter Gotfred Høyér (Skien), konsul Torvald Schjøtt (Skien) og kjøpmann Ole Røslund (Gjerpen). Høyér har egenhendig signert aksjebrevet. Formålet var skipsfart med barken «Niola». Bark «Niola» var bygget i 1868 som bark «TIMES» av William Doxford, Sunderland, England for G. N. Gardiner & Co., Liverpool, England. I 1890 ble skipet solgt til Trindner, Anderson & Co., London og omdøpt til «NIOLA». I 1901 ble det solgt for GBP 2.950 til Rederiselskabet Niola (Nils P. Høyér), Skien. I 1903 ble det overført til A/S Niola. I 1910 solgt videre til A/S Niola (Thore S. Rasmussen), Stavanger før det i 1913 ble solgt til Sverige. Skipet ble senket i 1916 av en tysk jager i Nordsjøen sydøst av Smiths Knoll fyrskip, England, mens hun var på reise fra Pensacola i Florida til Dundee i Scotland med trelast. Kilde: <http://www.skipshistorie.net>

413. SYDENHAM

Stiftet i 1898 som partsrederi med 60 parter a 1000 kr. I 1903 ble partsrederiet oppløst og gjort om til A/S Sydenham. Aksjebrevet er fra omdanningen i 1903. Formålet var fraktfart med en kapital på 60 000 kr fordelt på 60 aksjer a 1000 kr. I styret satt konsul Nils Peter Gotfred Høyér (Skien), overrettssakfører Fredrik Peter Blichfeldt (Gjerpen) og Megler Niels Frederik Bye (Skien). Høyér har signert aksjebrevet. Jernskibet Sydenham ble bygget i 1870 som fullriggeren «SYDENHAM» av Alexander Stephen & Sons, Glasgow, for J. H. Luscombe, London. I 1879 ble skipet omrigget til bark og i 1887 solgt til S. Goldberg & Sons, Swansea, Wales. I 1898 ble det solgt for NOK 57.991 til Rederiselskapet Sydenham, Skien. Nils P. Høyér hadde 11/60 parter. Øvrige eiere var Th. Fagerlund, Niels F. Bye, F. Blichfeldt og G. Guthormsen. I 1903 ble det overført til A/S Sydenham, Skien. I 1911 solgt A/S Sydenham skipet til Tyskland for 20.000 kr. Det ble avrigget og brukt til flytende maskinverksted. Kilde: <http://www.skipshistorie.net>

443. LOT DIV AKSJER

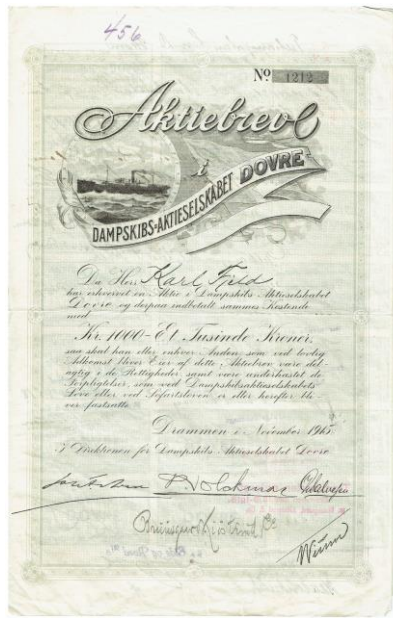
Denne lotten inneholder følgende aksjebrev: Hektor 1918 (sjeldent årstall), Aalesund Fangst og Fiske 1919, Aalesunds Handelsbank Litra C 1917, National Industri, Sandefjord 1917, Tønsberg Privatbank 1918, Skien og Oplands Privatbank 1917, Jarlsø Verft, Sem 1933/1951 Blankett, Thor Thoresen Linje, Kristiania 1918. Alle i tilnærmet kvalitet 0!

444. LOT NYERE NORSKE AKSJEBREV (25 STK)

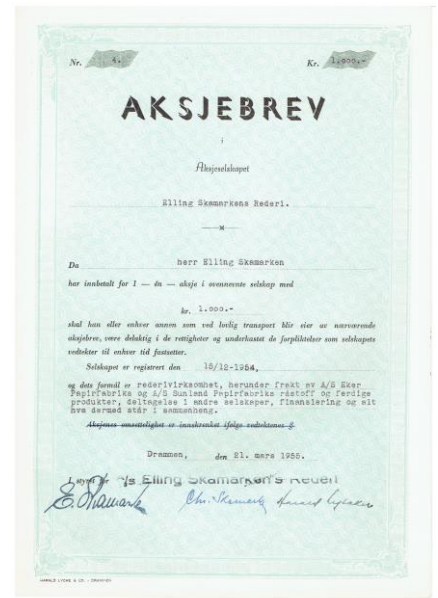
Denne lotten inneholder følgende brev: Hardanger Sunnhordlandske DS 1964, Norse Petroleum 1984, DnC 1979, Sverre Munck 1971, Øygarden og Sotra Rutelag 1983 blankett, Sotrabrua 1967 Litra A+B, Dale Fabrikker 1985, Bergens Tidende 1985, Skytteren 1962 lånebevis, Forretningsbanken 1976, Borregaard 1982, Norcem 1985, Kreditkassen 1982, Dyno Industrier 1985, Bergen Bank 1985, Elkem Spigerverket 1977, Realia 1983 blankett, Det Norske Oljeselskap 1971, Saga Petroleum 1980, Den Norske Københavnligne 1965, Selje Skibs 1976, Bergen-Nordhordaland Trafikklag, Storlo Skibs 1985, Solvang Skipsaksjeselskap-Stavanger 1971.

Nr 344

Nr 351

Nr 354

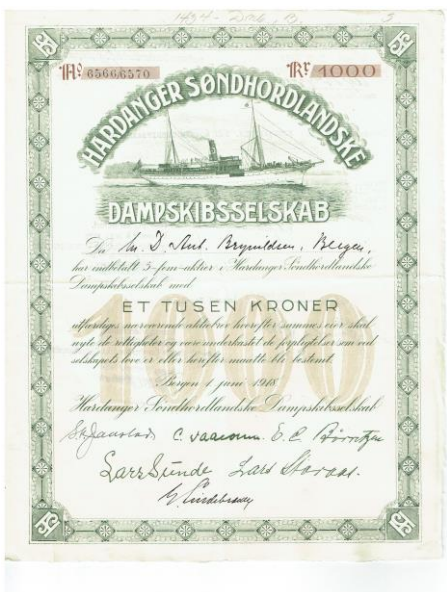
Nr 349

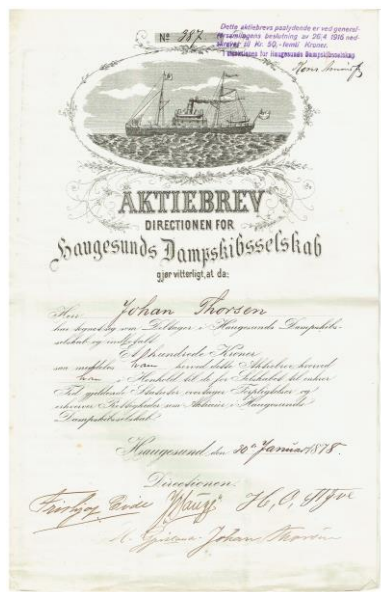
Nr 360

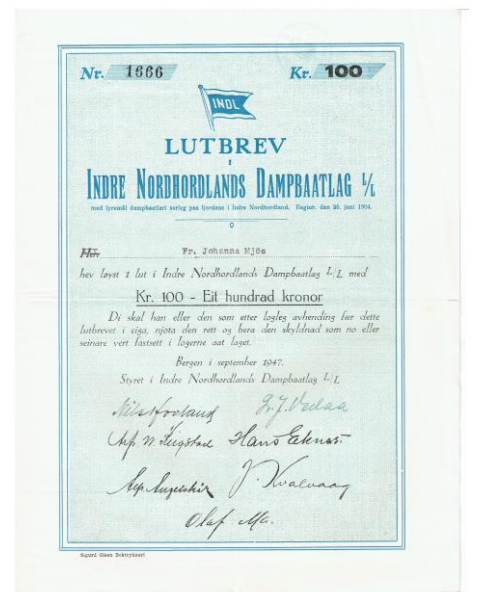
Nr 375

Nr 361

Nr 363

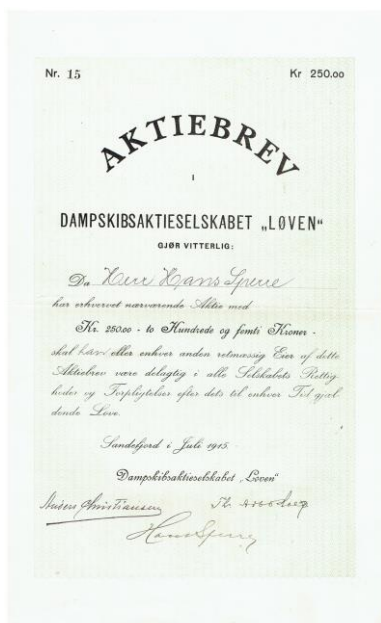
Nr 370

445. LOT ELDRE NORSKE AKSJEBREV (30 STK)

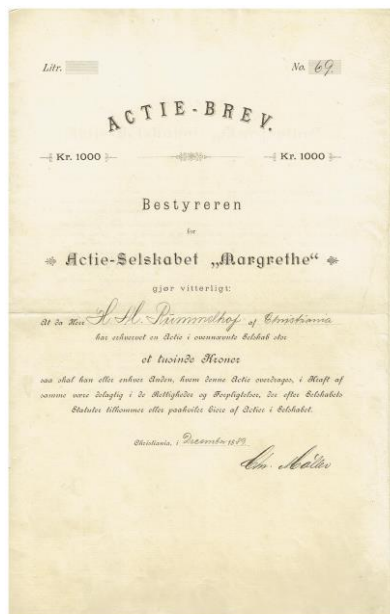
Denne lotten består av følgende brev: Hektor 1912, Den Norske Handelsbank 1917, Norges Skibshypotek 1928, Stammers Rederi 1946, Rutelaget Bergen-Vest 1946, Corona Skibs 1935, Bergens Tidende 1969, Alliance Mægler-forretning 1917, Amerikanske Motorskibsaktier 1918, Pmica Teknisk kemiske Fabrik 1932, Mesna Træsliperi og Kartonfabrik- 1951, John K. Haalands Rederi 1917, Johan E. Hareide 1948 (blankett), G.R. Fuglesangs Sønner 1903, Havsten Skibs 1931, Eidsiva Skibs Litra B 1939, Harald Grenske rederi 1917, Storgaten 38 1921, Norsk Colas 1928, Lysholmgården 1932, Norsk Maskinindustri 1919, Friis og Lund Rederi 1917, Nordiske Destilations-verker 1937, Skytteren Skibs Serie 1 og 2 1938 (lånebevis), Frysningsselskapet 1920, Aksel Martinsen Transport 1941, Jaei Drammen 1936, Skiensfjordens Kreditbank 1910 og Centralbanken for Norge 1917.

448. HEDEMARKENS POTETMELFABRIK- ANDELSBREV.

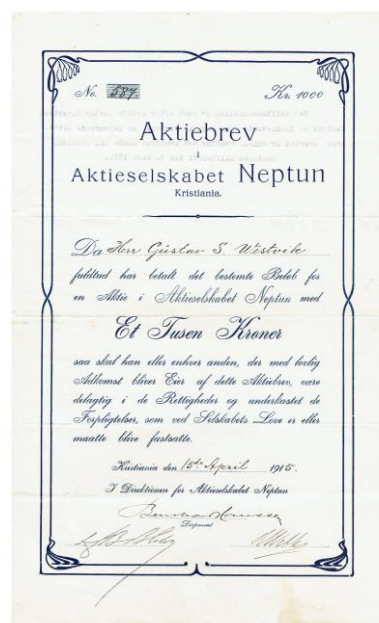
Selskapet ble etablert i 1908 som et andelslag. Selskapets formål var å skaffe andelseierne den til enhver tid best mulig avsetning og betaling for deres leverte produkter. Andelseiere måtte være jordbrukere. Alle andelseiere hadde både rett og plikt til å levere et visst kvantum pr. andel. En stor eier var Atlungstad Spritfabrikk, og dette andelsbrevet ble transportert til herr Rittmester Ebbe Astrup Atlungstad pr. Otterstad i 1919. Signert av direksjonen i Atlungstad Spritfabrikk. I 1922 ble aksjebrevet videretransportert til godseier Berthelsen på Børstad gård, Vang pr. Hamar. I 1933 ble det foretatt en vedtektsendring i og med at selskapets andelskapital ble satt til kr. 8.720 fordelt på hele andeler a 20 kr, ½ andeler a 10 kr og ¼ andeler a 5 kr. Ingen fikk eie mer enn 10 andeler. I 1933 ble andelsbrevet overført til Erik J. Berthelsen på Børstad gård. Siste registrerte eier av dette andels-brevet var Erik J. Berthelsen, også fra Børstad Gård. Selskapet ble oppløst i 1983 ved at andelsbevisene ble byttet om til andeler i A/L Brumunddal Potetleverandør-forening. Selskapets gamle bygninger står den dag i dag. Det er kun 10 kjente andelsbrev fra dette selskapet.

Nr 381

Nr 385

Nr 389

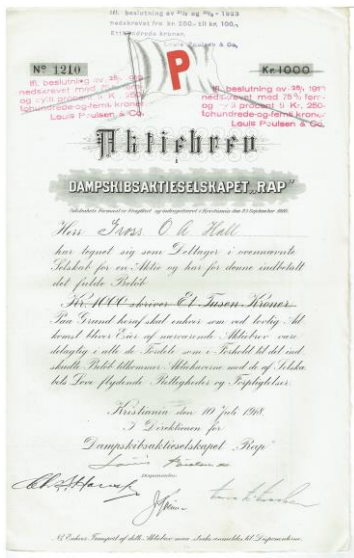
Nr 390

Nr 391

Nr 393

Nr 395

Nr 402

Nr 403

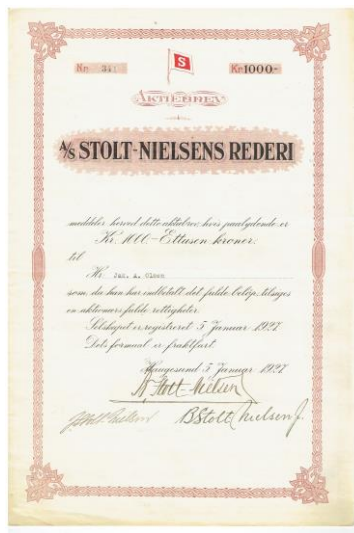
Nr 405

Nr 406

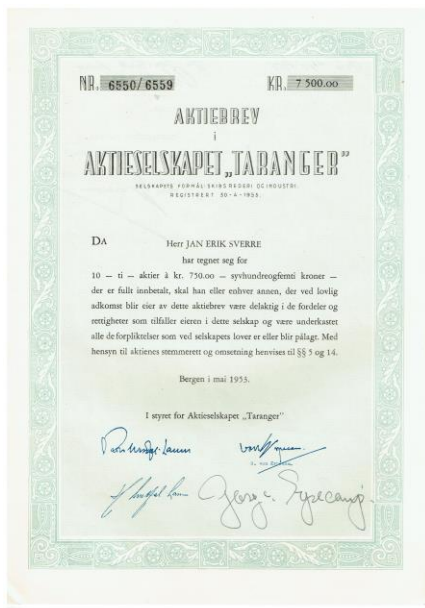
Nr 409

Nr 411

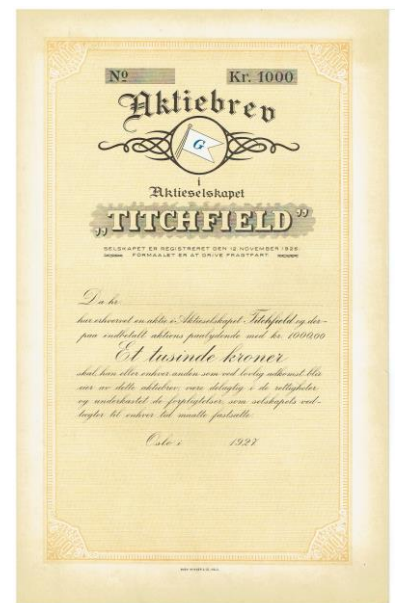
Nr 414

Nr 415

Nr 417

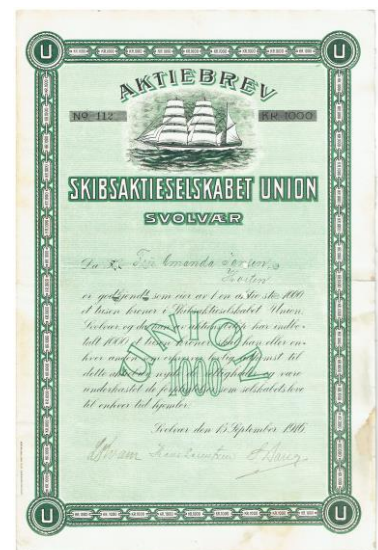
Nr 421

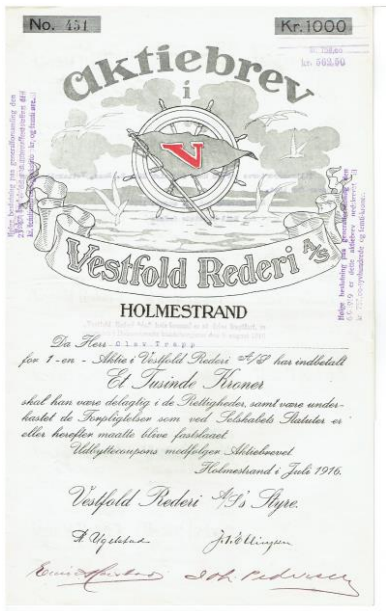
Nr 422

Nr 423

Nr 424

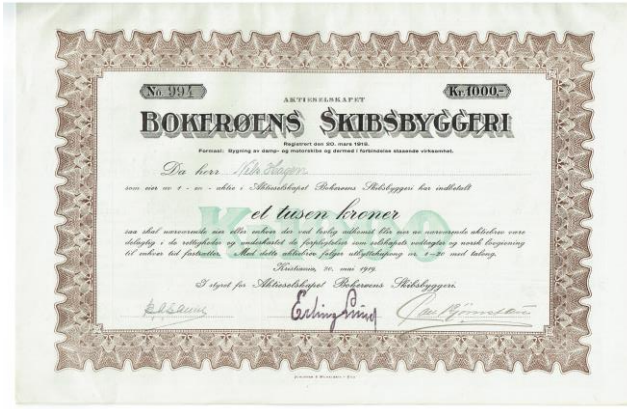
Nr 428

Nr 430

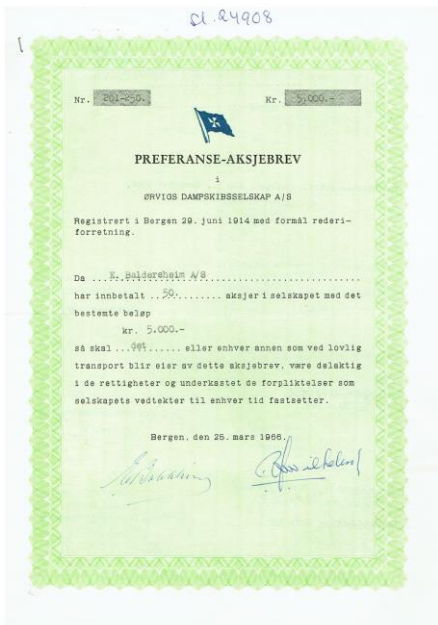
Nr 433

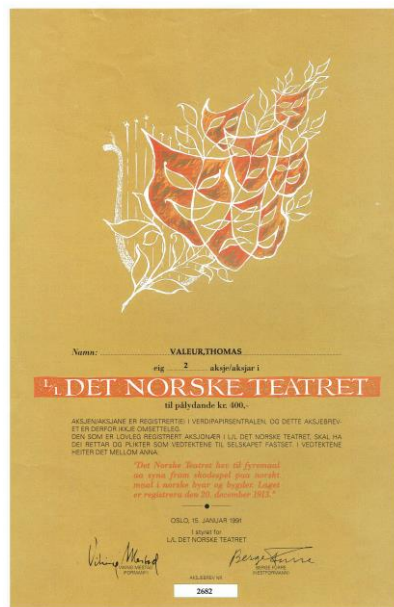
Nr 435

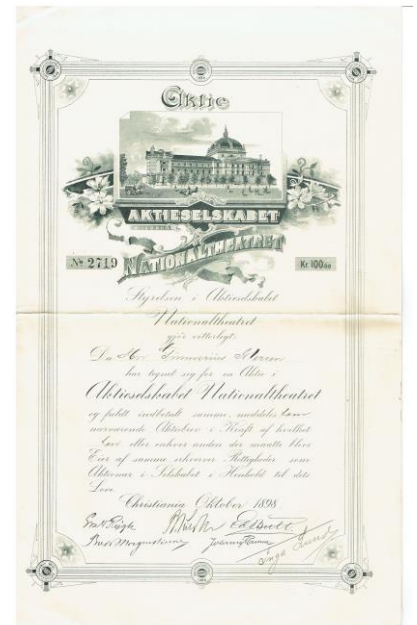
Nr 437

Nr 437

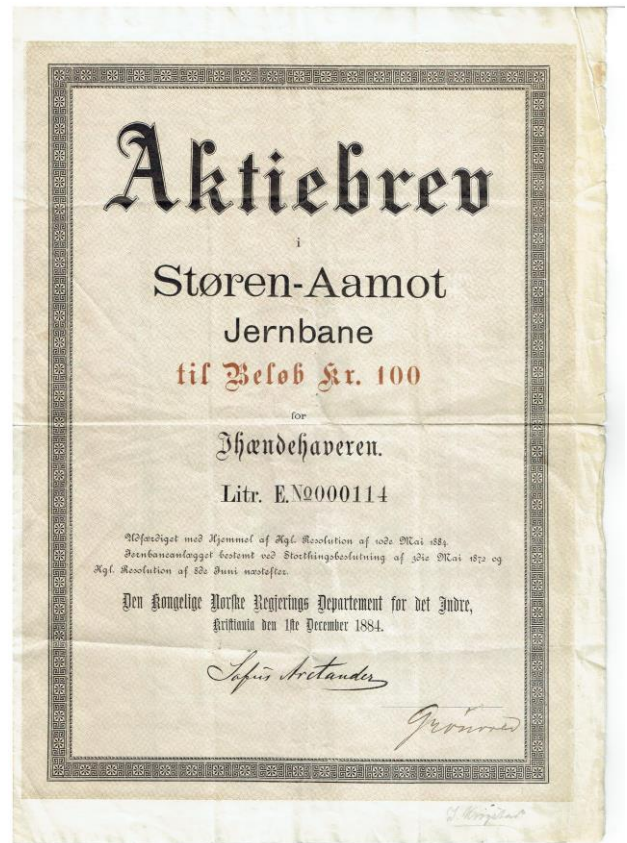
Nr 438

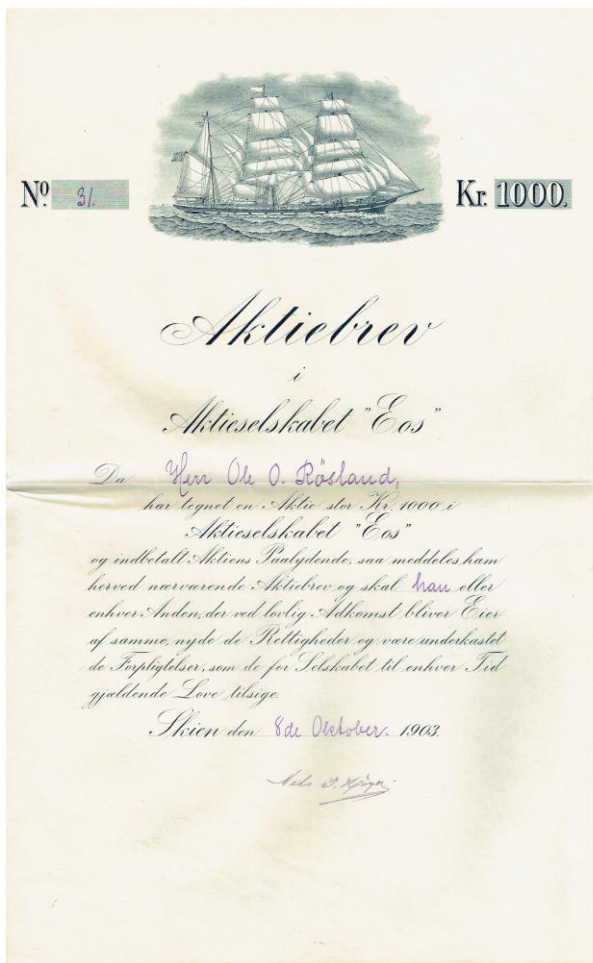
Nr 440

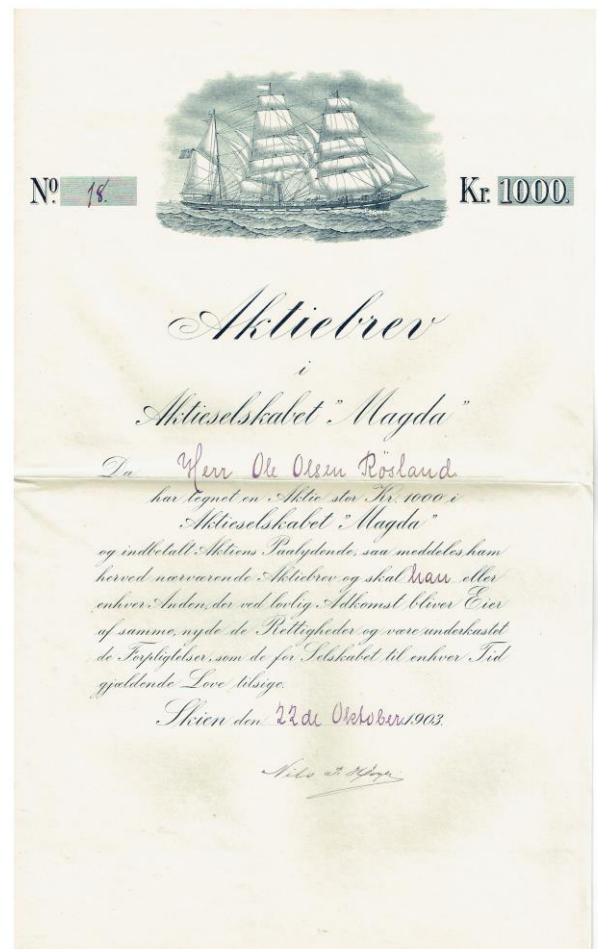
Nr 317

Nr 318

Nr 355

Nr 373

AKTIEBREV

i
% % Løven, Sandefjord

D. **DET NYE LØVEN, SANDEFJORD.**
REGISTRERT 8. MARS 1928.

Da *hans kones* *Ther. Sofie Berg*
har erhvervet 1 -- én -- aktie i nærværende aktieselskab, og
derpaa indbetalt det fulde beløb

500 -- fem -- hundrede kroner,

er han som aktionær berettiget og forpligtet efter selskabets
love.

Selskabets formaal er fragtfart.

Sandefjord i marts 1928.
I Forkjøbsret til aksjens ar forbeholdt
de ældre aktionærer. Se vedrørelsenes § 2

I styret for *Det Nye Løven.*

St. Rasmussen *St. Arboreskj* *John Thorsen*
Andersen

Nr 382

Partbrev

i
jernseilskib *Magda*

Da *Han Ole C. Røslund*
har erhvervet 1 -- én -- part i Jernseilskibet
Magda der er et uansvarligt partrederi
og derpaa indbetalt partens kostende med kr. 1000
(Et Tusind de Skæner) som skal benævnte
Han Ole C. Røslund eller enhver anden,
som ved lovlig adkomst bliver eier af denne part, være
delagtig i de rettigheder, samt være underkastet de for-
pligtelser, som ifølge sejlsloven ere eller herefter blive
fastsatte. Skibet er assurert for kr. 55,000.

Brakke pr. Thien i April 1900

Nils Høge

Nr 383

1110

ACTIEBREV

i
MJÖSDAMP SKIBENE

Skibladner og Ferdesmanden

(med øvrige)

Det Oplandske Dampskibsinteressentskab
tilhørende Eivindsmølle og Røttigheder
for 1,000 Aktie eller 25 Spøt *hver* fem og tyve Spøt af
for Andet. *John Benvenist* er indkaldt i
Interessentskabets Fond, thi bliver benævnte *John*
John Benvenist for det anførte Skibet. Medlem
af Interessentskabet med samtlige de Røttigheder og
Forpligtelser, som i Interessentskabets Love ere eller blive
bestemte.

Med Hensyn til de Forholdsregler der ere at tage
tag ved Aktiebrevs Transport henvises til Lovens § 2.

I Directionen for det Oplandske Dampskibsinteressentskab
Aktiebrev den 12. Oktober 1855

Alm. P. J. J.

Nr 387

Nr. 26

Kr. 1000.

Aktiebrev

i
Aktieselskabet "Lydenham"

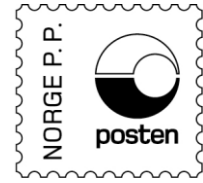
Da *Han Hjalmar Røslund*
har tegnet en Aktie der Kr. 1000 i
Aktieselskabet "Lydenham"
og indbetalt Aktiens Paalydende, som meddeles ham
herved nærværende Aktiebrev og skal *han* eller
enhver anden, der ved lovlig Adkomst bliver Eier
af samme, nyde de Røttigheder og være underkastet
de Forpligtelser, som de for Selskabet til enhver Tid
gjældende Love tilsiige.

Thien den 20de Aug 1903

Nils Høge

Nr 413

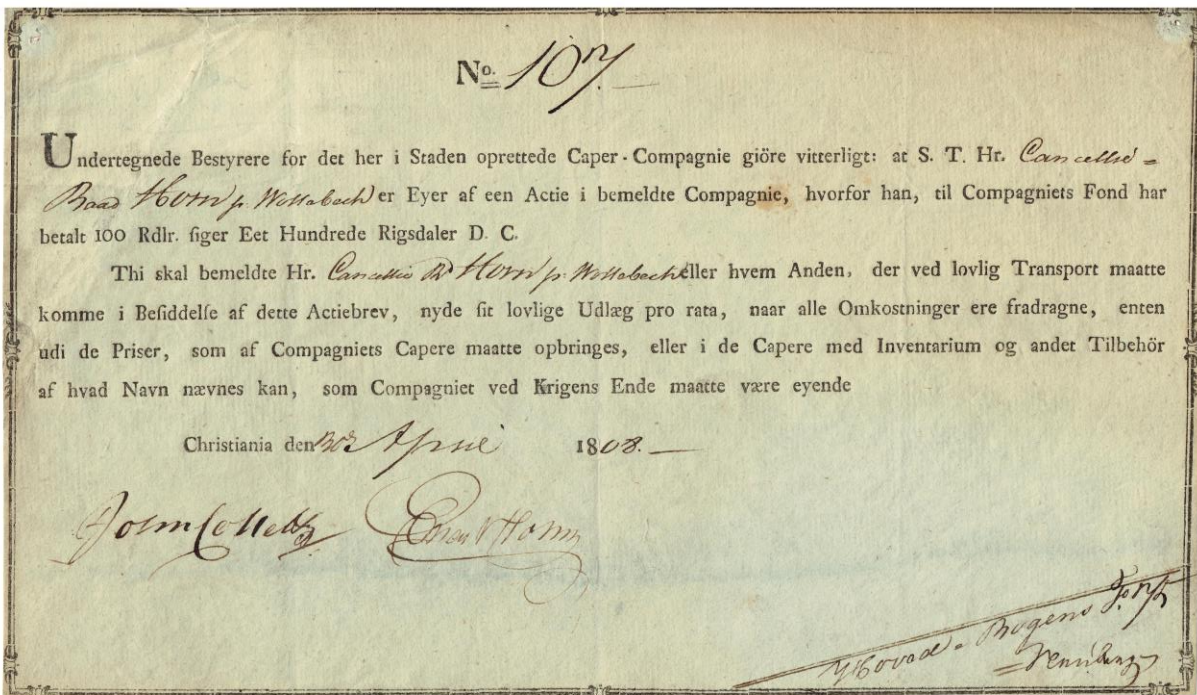
Avsender:

~~Østlandets Aksjebrev Forening
Postboks 137 Røa
0701 OSLO~~

Nr 329 Arendals Fossekompagni

Nr 345 Christiania Caper Compagnie